

למ/כ

מדינת ישראל

גנזך המדינה

מחירות הממשלה

משרד

הוצאה לפיקוח באמצעות הממשלה

ולגבינות פיקוח העולמית.

או באיזו הוצאה - י' בתמוז ה'תשנ"א

12.7.1981 - 5.5.1981

מסי תיק מקורי

מחלקה

שם תיק: הועדה להתישבות המשותפת לממשלה ולהסתדרות
הציונית העולמית (א' באייר התשמ"א - י' בתמוז
ה'תשנ"א)

מזהה פיקוח: **ג-9/12779**

מזהה פריט: 001flio
כתובת: 2-111-5-7-4

תאריך הדפסה: 24/06/2018

650m

מזכירות הממשלה

סגנון 200

ש מ ו ר

פרוטוקול
ישיבת הועדה להתישבות המשותפת לממשלה
ולהסתדרות הציונית העולמית

י' בתמוז התשמ"א - 12.7.81

נכחו: חבר הועדה - השר : א. שרון - יו"ר
נציגי ההסתדרות הציונית : מ. דרובלס, ר. ויץ, א. תבין
נעדרו: חברי הועדה - השרים : י. ארידור, ש. ארליך, מ. בגין, ז. המר,
י. כץ, ד. לוי, ח. לנדאו (חולה), מ. נסים,
ג. פת
נציגי ההסתדרות הציונית : א. כץ, ע. לוינסקי, מ. ריבלין, י. פרידמן,
פ. שנק, א. שנקר, י. שפירא

ד. אנג'ל	- הסוכנות היהודית
ז. בן-יוסף	- הסוכנות היהודית
א. בראון	- לשכת שר החקלאות
י. דקל	- הסוכנות היהודית
א. זילבר	- לשכת שר החקלאות
י. טוביה	- חברת "מקורות" בע"מ
אל"מ ד. סתו	- צה"ל
א. עטיה	- משרד התעשיה, המסחר והתיירות
ח. צבן	- הקרן הקימת לישראל
תא"ל א. רם	- צה"ל
מ. שמיר	- מנהל מינהל מקרקעי ישראל
ד. מנקביץ	- חברת "מקורות" בע"מ
א. לישנסקי	- מזכיר הועדה

סדר היום :
הת/49 רמת קדרון - הקמת יישוב לשם עבויה של ירושלים
הת/50 נ ט פ - הקמת יישוב
הת/51 שטחי אש ואימונים לצה"ל
הת/52 ורד הגליל - סיכום
הת/53 מצפה ספיר
הת/54 כוכב יאיר

המצפים/

בפרוטוקול זה 56 דפים.

2-38
35-51
100
2.5

המצפים - זיכרון הפיתוח	הת/55
גרעין באוהלים - אזור בירקן	הת/56
גבעת-הראדאר: תכנון וביצוע	הת/57
מסירת מידע בעניני תקציב ההתיישבות	הת/58
עבודות המים ביהודה ובשומרון - דיווח מנהל	הת/59
חברת "מקורות"	
כביש חוצה שומרון: - הנושא התקציבי	הת/60

רשמה: סיחקה/יפה.

הת/49. רמת-קדרון - הקמת יישוב לשם עבויה
של ירושלים

היו"ר א. שרון: אני פותח את הישיבה. הנושא הראשון -
רמת קדרון.
אבקש מאורי בר-און להציג את הנושא.

אורי בר-און: הקופירייט לשם - הוא של מרי.
מדובר על מקום זה (סראה בספה) - הנמצא
בחצי הדרך בין מעלה אדומים ותקוע, עבריה, בשטח הנראה כאן
בספה. ישנו שטח אדמה גדול מאד של אלפיים דונם בערך, שנקנה
ושמיועד לזה - והכל נקנה באופן פרטי.
הרעיון בעיקרו דומה לזה של עמנואל.
כלומר - קבוצת אנשים, בעיקר יהודים מארה"ב, שרוצים להקים שם את
ביחס או להעביר לשם את קהילותיהם. השלב הזה בא כדי שיוכלו
למשיך לעבוד ולגלגל את הדברים האלה; הבאנו זאת לועדה - כדי
להזיז את הדברים.

מדובר בהקמת קריה של אלפיים וחמש-מאות
משפחות בערך, ואולי יותר. זה - בשלב ראשון, על כל פנים. כלומר -
זה יותר אישור שאיננו מחייב כל-כך את מוסדותינו, אלא זה פורמלי
יותר.

היו"ר א. שרון: אדגיש את חשיבות המקום הזה. בדיון
הקודם שקיימנו לפני שבוע - הסברתי
שאנו חיים - בגבול מדבר-יהודה. נוכח העובדה, או התופעה
שקיימת בשטח - של ירידת ערבים מגב-ההר לכיוון מזרח והשתלטות
על שטחי-קרקע, כאשר בחוף שטחי קרקע אלה יש הרבה קרקעות של
המדינה - פעולות אלה נעשות לא אחת בדרך אלימה, כלפי ברוכים
שנמצאים בשטח באורח זמני, וסרחיקים אותם וסחחילים לחרוש, לסכל
ואפילו לסעת בשטח כדי ליצור עובדות. אנו קבענו לעצמנו את הרצועה

התישבות. 12.7.81

3.

היו"ר א. שרון:

הזאת, ההולכת מעמק בית-שאן עד למעלה-אדומים ומאזור מעלה-אדומים עד לאזור חיר, כרצועה-בטחון מזרחית שלנו וברצועה זו, כמובן - אפשר לעשות כל מאן שתהיה אמנם בידינו.

צריך לשמור שהרצועה הזאת תהיה בידינו.

ובנוסף לכך - ידוע לכם הציר שייבנה ושחלקו בנוי כבר, וזה ציר עפולה-ערד או בית-שאן-ערד, שלארכו צריך יהיה למקם ישובים וישוב זה - רמת-קדרון - הינו אחד מהישובים האלה, שרוצים אנו להוסיף כאן, במקום הזה.

יש לנו מקום נוסף - דרוסה דחר, שאותו

נציג אולי בישיבה הבאה.

האם משהו רוצה להתייחס לנושא רמת-קדרון?

לטעשה המקום הזה הינו בפרברי-ירושלים. זה אמנם פ רבר של ירושלים ולא ישוב בפני עצמו. זה משתלב בתכנית שלנו של מה שקראנו ירושלים - ערים סביב לה. כלומר - אותה רצועה-בטחון סביב ירושלים.

אורי בר-און:

בגלל קרבתה ו השייכות שלה, שכולה

ירושלים - היא תהיה דומה למה שהחלטנו

בשני ישובים קודמים - כמו שערי-תקווה, כאשר האדמה והבניה - פרטם.

ס. דרובלס:

צריך להחליט רק מי יעשה את התכנון.

אורי בר-און:

במקרה זה - זה לגמרי פרטי, כמו בשערי-

תקווה. כמובן, שזה יעבור את ועדת התכנון

העליונה וכו'. אבל זה לא במסגרת של איזה שהוא גוף אחר. זה גוף פרטי.

רענן וייץ:

חוק תכנון בישראל, פועל כאן

כמו בכל מקרה אחר, לגבי כל אזור אחר.

אין בזה שאלה.

המחאם יהיחמשרד השיכון. ס. דרובלס:
 אם כך - הם יכולים לשאת בזה. הי"ר א. שרון:
 אני מציע לא לקבוע היום את הדבר. אורי בר-און:
 אני מבין שמאשרים זאת. הי"ר א. שרון:

הח/50. נ ט פ - הקמת יישוב
 הח/51. שטחי אש ואימונים של צה"ל

הי"ר א. שרון: הנושא הבא: נושא זה עלה/בישיבה קודמת
 וזה נושא נטף.

נטף נמצאת בפרוזדור ירושלים,
 מערבית למעלה החמשה. כאן הציגו שמורות-הסבע בפעם הקודמת הצעה
 של פרוייקט סענין סאד וגדול ונרחב - בשטח הזה (סראה בספה).
 מאחר וזה היה דבר חריג קצת - החלטנו
 על קיום ועדה שתבחן זאת וחיים צבן ריכז את הועדה, וכן
 ראש מינהל סקרקעי-ישראל, מאיר שסיר, ואדיר שפירא מרשות שמורות
 הסבע - יהיו חברים בוועדה.

אין בכוונתי לבטל את הועדה שצריך לעסוק
 בפרוייקט הגדול ובחכנונו של אותו פרוייקט של שמורת-סבע גדולה
 - "פארק כפירה".

רענן וייץ: איזה סין שם זה - "כפירה"?

הי"ר א. שרון: אני רוצה להסביר מה קורה כאן. יש לנו
 קבוצה של בחורים שהם באמת יוצאים סן
 הכלל, שרוצים להתישב בסקום הזה. בינתיים - ללא שום קשר, אבל
 אולי אחר-כך יהיו חלק ספעולה זו וספרוייקט זה.
 מדובר בקבוצה שיש בה קציני-צה"ל לשעבר,

וזו קבוצה רצינית סאד.

למען האמת - הם נמצאים כבר בשטח.

ס. דרובלס:

בכל זאת - איזה סין אבא צריך להיות לזה.

היו"ר א. שרון:

זוה גוף חזק.

ס. דרובלס:

צריך לדאוג לתשתית, כביש - וסי יעשה זאת?

אורי בר-און:

יתכן שלראש השטח המדינה תסלול כביש

וכן תדאג לסים וחשמל. אך את כל יתר

הדברים יעשו לפי הדוגמא של שערי-חקווה. הם עשו את התכנית

על חשבונם וכן את התשתית

רענן וייץ:

יופי!

ס. דרובלס:

אבל צריך להיות אבא סעל כל זה, שיחכנו

את תכנית-האב.

אל"ם ד. סתיר:

זה מסוג הדברים שטוב שיהיו יחוסים.

אך מכיוון שבכל זאת, כפי שאמר סתיר,

רצוי שיהיה תיאום תכנוני - הרי יש בעצם לדברים האלה אפוסטרופוס

- לכל היחוסים האלה. מכיוון שהסביבה היא ירושלים - הרי

האפוסטרופוס יכול להיות משרד הבינוי והשיכון, מחוז ירושלים -

אחם יהיה הקשר. וזה משתלב במגמות של ישראל, וזה מחבר היום

את האחרים עבור ערי הלוויין של ירושלים והם סתחייבים במסגרת

התחייבות הכללית של המדינה להביא את הכביש, החשמל והמים לראש-

השטח וזה מוחנה בכך, שמבחינה תכנונית זה יאושר בין היתר על-ידי

ועדה זו.

היו"ר א. שרון:

בענין זה אני מציע שהגישה תהיה כמו

בעמנואל, שבה הופיע גוף ורכש קרקע

וקיבל חלק מקרקעות המדינה וביצע תכנון בעצמו והציגו בפני

הסוכנות המתאימים והקים קשר עם משרד הבינוי והשיכון. אמנם, הם

פני אלי וביקשו את תיווכי בענין וספלונו בזה בפגישה עם שר הבינוי

והשיכון והפקידות התגייסה לנוצרים הקשרים ומחבר בקבלנים שבונים

ומאשרים וירותיהם.

התישבות. 12.7.81

5.

היו"ר א. שרון:

הם הקימו אוהל והם שם.

יש שם ששה צריפים.

ח. צבן:

נדמה לי שהצריפים עדיין שוכבים?

היו"ר א. שרון:

על כל פנים - הם קנו את האדמה. ואם

הצריפים עומדים כבר - אזי ודאי טוב, כי אנו ידענו

שהם שוכבים בשטח. מאחר שאנשים אלה מכשירים את הקרקע ואלה קרקעות

פטריות של ערביי אבו-גוש, שנרכשו על-ידם במיטב כספם ובחלהליך של

מוכר ורצון לקונטרצון - אין לנו שום סיבה לא לקבל החלטה על

התישבותם במקום. מה גם שהיה מגע עם גורמי צה"ל, מאחר ששטח זה

היה פעם שטח-אימונים ואני יודע שבכל מקרה - ראש מטה פיקוד מרכז

אמר, שלפי דעתו - אפשר להסתדר שם ואפשר להגיע שם יחד לדו-קיום

בסקט הזה. לכן, אני מציע לאשר זאת.

תא"ל

רם אליעזר:

אני מייצג כאן את מה"ד. אנו בעד ההתישבות

באזור זה, כי אנו חוששים מאד מפלישה

מכיוון צפון לתוך שטח-האש. אבל אנו בצרה צרורה, עם שטחי-אש

- בעיקר בשנת 1982 / בה נהיה בצרה גדולה יותר. שטח זה הוא

פעיל עתה. זה שמישהו אמר לאורי משהו - זה לא היה מדויק ומסומך

כלל. זה שטח שמאסנות בו שתי יחידות-עילית - סיירת-סטכ"ל ויחידה

797 - בלעדיה. יכול להיות שהם אינם יודעים זאת, כי הקצאת שטחים

זו היא מטכ"לית ולא של פיקוד-מרכז. זה גם שטח בו רוב סד"כ מג"ב

מתאמן.

אנו מציעים לנסות למקם ישוב, וחשוב

שהיה שם ישוב, אבל בגבול הצפוני-מזרחי של השטח.

זה בדיוק שם.

אורי בר-און:

חרבת-נטף היא במרכז השטח. גם אם ניקח את

תא"ל א. רם:

הסווחים המינימליים של 2,8 טווח-בטחון -

ולא נרצה לירות על יהודים טובים, ויש לנו שם שני מגדלים שלנו

תא"ל א. רם:

יהיה
בקבוצה זו. זה בלתי-אפשרי להשתמש בשטח. אגב, נחנו הוראה
בימים אלה, שלא יכנס כוח לירות שם עתה. כוח זה צריך היה להיכנס
ואסרנו זאת כדי שלא יקרה שם אסון.

אורי בר-און: מה יש לדבר: לא נעשה זאת בניגוד לצבא.

זה ייבדק.

אל"ם צ. סתיו: א. זה בשטח-אש והתיאום עם צה"ל חייב

להעשות ולא רק בהסכמה של סי שהוא בטוח

אחוז בעד התישבות. זה דבר אחד.

דבר נוסף: זה חייב גם אישור סטטוטורי

של התכנון של סדינת-ישראל. זה לא באזור יו"ש. יש כאן/בעיות סטטו-

טוריות וזה חייב לעבור זאת ועדיין לא עבר.

היו"ר א. שרון: זה יעבור.

ר. וייץ: זה יעבור ועדת בנין ערים, כרגיל.

א. בר-און: זה צריך להיבדק עם הצבא - היכן זה

יהיה בדיוק.

אל"ם ר. סתיו: דבר נוסף בנושא רכישת קרקעות מערבי

אבו-גוש: נכון שהם רכשו את הקרקע. אבל

יכול סאד להיות שיש בכך/אפילו כוונה. הם בהחלט מעוניינים לסכור

מעט קרקע ליהודים, שישבו שם ויבטלו את שטח-האש ואז גישתם

לשטחים תהיה חפשית. יש לערביי אבו-גוש בשטח זה הרבה סאד

שטחים וגישתם תהיה חפשית, כי ברור שסדינת-ישראל לא תוכל לוטר

בקלות שלאלה - כן ניתן יהיה לגשת - ולאלה - לא.

על כן, הנושא הזה חייב להישקל, לדעתי,

ביחד רצינות, כי כאן עלולים לעשות פעולות חפוזות.

שלושהסרכיבים אלה יחד אומרים, שהיזמה

להתישבות בגזרה הזאת סבורת, אבל היכן ואיך וכו', - זה חייב להישקל

פעם נוספת. לאשר את תנאים כפי שהוא, כפי שהתחילו לבצע את העבודות

אל"ס ד. סתיו:

בשטח - אני חושב שאי-אפשר עתה.

א. בר-און: אני מציע לאשר זאת ולעשות את כל הבריקום

היו"ר א. שרון: רבותי, הבנו זאת מצויין. אני סתפלא על

ההערה בענין ערביי אבו-גוש. הם אורח-הסדינה.

ואם אפשרי להיות שם - אז למה שלא יהיו שם. וכי הסמסלה סקבלת

החלטות נגד ערבים? אני סתפלא עליך. אני מוכרח להעיר על כך.

אני רוצה לומר לנציגי המסכ"ל: א. אנו

רוצים להציע לכם שטחי אימונים נוספים.. יש לנו היום מחשבה

שצריך לסגור שטחי-אימונים נוספים בגבול, שבשיפולי הרי-חברון

למדבר יהודה.

נוכח אותה חופעה שהסברתי קודם - של

החפשות ערביי ההר הכפריים בגב ההר לכיתוך המדבר. יש לנו בהחלט

ענין בהגדלת השטחים שם ויכולים להתווסף לכם שם שטחי-אימונים

רבים ויש לנו ענין רב שיהיו במקום הזה.

מי יקשור את הקשר הזה עם הצבא, בנושא

מקומות אלה?

בשטח מאד לקבל זאת.

תא"א א. רם:

אני מוכן לעשות זאת.

א. בר-און:

אורי בר-און ייפגש אתכם ויצגי בפניכם

היו"ר א. שרון:

את המקומות שיש לנו ענין להרחיב ולהגדיל

את שטחי-האש שם, כדי לשמור על אותם שטחים בידינו, שהם חיוניים

כל-כך - אותה רצועה מזרחית, ההולכת מבית-שאן ועד ערד. זה דבר

אחד.

דבר שני: אני מציע לאשר את הנושא הזה

של הקמת הישוב שם - עקרונית. כאשר מיקומו הפרוייק יהיה

סוחנה בתיאום עם הצבא; וזאת, פשוט - כדי שיהיה ברור שאם אתם

אומרים שצריך להקימו בקצה ואחם אומרים שצריך להקימו במקום אחר-

הי"ר א. שרון:

צריך לתאם את הטיקום הסדוויק ובמעבר של כל ההליכים הסקובלים של חכנון. על כל פנים צריכה להיות החלטה על כך. על כן, אני מציע לאשר את ההחלטה.

(תא"ל רם ואל"ם סחיו עוזבים את הישיבה)

הח/52. ורד הגליל - סיכוםהי"ר א. שרון:הנושא הבא - ורד הגליל.

ורד הגליל - זה ענין שיש עליו החלטה

עוד סלפני שנתיים ויותר.

ורד הגליל - היתה זו קבוצת אנשים,

שחלקם היו סאלסגור וחלקם - בני מושבות. והחלטנו ,

במסגרת חזוק ההתישבות בגליל - להקים ישוב שימלא בקרבה

מסוכה מאד לצומת כביש טבריה-ראש-פיצה - כביש אלסגור.

במשך הזמן היתה לנו בעיה נוספת של

גרעין רוסי קטן, בשם ארש"ח, היושב כבר מספר שנים בפאתי-

מושב אלסגור ובזמנו רצה להתישב ברמת-הגולן. אבל היה קטן

מבחינת מספר המתישבים ולא רצינו ולא ראינו אפשרות לחגבורו

מבחינת מספר המתישבים. לאחר התלבטות רבה תענו למסקנה,

שלא לישוב אותם ברמת הגולן, אלא באזור זה - של ורד הגליל,

בצמוד להם. ואמנם, התחלנו בעבודות והכשרת-קרקע. נפרצו דרכים

והקק"ל החלה בהכנת משטח לבניה זו של ארש"ח. כתוצאה מכך -

נפרצו גם הדרכים לורד-הגליל - הישוב השני הסמוך אליו.

אלא שבארש"ח העבודה נמשכת ומכילים שם

את המשטחים, בעוד שבורד-הגליל יש פריצת-ציר או יותר סדרך אחת -

היו"ר א. שרון:

אבל אין אפשרות בניה שם.

זה בודד לחלוטין שם - שסדור בבניה

עצמית. כך הבנתי.

א. בר-און: כן, אבל הבסיס להם חשית ואח החלקות.

היו"ר א. שרון:

המצב כזה: יש שם דרך ומשני צדיה יש

סלעי-סגור ואין אפשרות אפילו להתחיל

בעבודה, אם לא נעשה עבודה סיניסלית במקום - של פריצת-סעברים

לחוף הסגרים, ואיזו שהיא הכנה שיוכלו להתחיל בבניה הבית,

שאני מראש מוכן שזאת לא תהיה הכשרה מאותו סוג שהיינו רגילים

אליו, כאשר היה לנו הרבה כסף.

א. בר-און:

אנו מעלים נושא זה, לא כדי לאשר את

הישוב, כמו כדי לתת לזה דחיפה. כלומר

- הפסיקו לטפל בנושא זה וכל הזמן יש עלינו לחץ. התאחדות/האכרים

ביקשה מאתנו שהיא הגוף שסיפול בגוף זה - שצעה זאת כאן בישיבה,

על-סנת שהמוסדות המטפלים בזה יקבלו עליהם את הדחיפה.

היו"ר א. שרון:

לב הגיל נראה לנו יותר בוער

ודחוף והלכנו לשם - וזה מה שקרה בסופו

של דבר.

על כל פנים - זה נושא ורד הגליל. ומי

שרוצה להתייחס לנושא זה - בבקשה.

אך לפני כן: פניתי לסאיר שמיר לפני

זמן-מה כמחווה אישית ואיני יודע אם חיים נכנס לחפקיד או

עמד להיכנס לחפקיד - שאולי יעשו שם איזו עבודה.

אני רוצה לבשר לחברי הועדה שאני מקווה

שאוכל עכשיו עוד ארבע וחצי שנים לשבת בראש ועדה זו כיו"ר ואוכל

לחלק את רשות הדיבור, וזה לאיעזור, אין לנו ברירה - ונחננו

למתי את רשות הדיבור והוא ידבר עתה.

ר. וייץ:

אני כמובן מביע התנגדות, לא מסיבות

אישיות, אלא מסיבות מצפוניות -

לאיריאולוגיה זו. לארבע וחצי שנים נוספות אלה, וכמובן שאעשה כמיטב כוחי שזה יעוזר לי...

היו"ר א. שרון:

ועדה זו מעולם לא היתה ועדה שעסקה

בנושאים מפלגתיים. היא עסקה ללא-ספק

בפעולותיה, שהיו בהם היבט מדיניים, אבל תמיד עסקה בזה במישור הלאומי ולא המפלגתי. על כן, הבעת משאלות או תקוות כאלה - אין לזה מקום כאן. פרט למשאלה אחת - והיא המסך חנופת ההתישבות.

ס. דרובלס:

ועדה זו החליטה לפני ארבע שנים על הקמת

ישוב בשם ורד-הגליל, שיהיה בו, לפי

בקשת המתישבים - מסקי-עזר. ואנחנו נביא את התשתית לראש-השטח כדוגמת הישובים האחרים.

היהודים לא יכלו כנראה לעמוד ולבצע את

החלטה - שאמנם אחת לפי בקשתם, כפי שהועדה אישרה - לתת להם

תשתית לראש-השטח ושהם עצמם יבנו את הבתים ומסקי-העזר שלהם.

מאוחר יותר - אחר שלא יכולנו

להקים ישוב עבור ארש"ח ברמת הגולן - סכל-סיני סיבות; ואחת

הסיבות - בגלל מיעוט המתישבים, מדענים סבריה"ם -ואמרנו שנקים

ישוב למדענים על-סנת שגם כאלה יוכלו להיקלט. ובין שאר החיפושים-

החלטנו להקים בצמוד לוורד-הגליל את הישוב של ארש"ח.

יכולנו להביא כביש לארש"ח, שהוא צריך

להיות ישוב חקציבי - מחוקצב לכל דבר, היות והם עולים חדשים.

על-סנת להקל על ורד-הגליל - החלטנו לעבור עם כביש זה

דרך ורד-הגליל ועל-ידי-כך פרצנו להם את הדרך, אם כי צריכה היתה

ס. דרובלס:

להיות על חשבונם לפי ההסכם. ראו יהודים כי-שוב, וביקשו
בסקום הכביש שעוסדים אנו לסלול - לעשות גם כבישים פנימיים
לישוב.

יושבים בסחלקה להתישבות יהודים שהם בסך

הכל עם לב חם, ואמרנו לקה"ל שיפרצו גם זאת למענם.

ראו היהודים שגם זה טוב, והיום מבקשים

הם כבר שנכשיר להם את המגרשים לצורך בנייה.

גם בישוב חקציני, הסתקצב במאה אחוז -

אין הסחלקה להתישבות מכשירה את המגרשים לצורך הבניה; כי זה

שייך כחלק מהבית עצמו - הכשרת השטח לבנייתו. לכן, כאן לא

נוכל להענות להם. היהודים סורד-הגליל היו כבר פעמיים אצל

יז"ר הנהלת הסוכנות, עם התאחדות האכרים וכו' וניסינו לעזור

להם והלכנו מחוץ לשורת-הדין אתם - בהתאם להחלטת ועדה זו, שנת

שניתן להם תשתית על ראש-השטח; ונחנו להם כבר זאת ועשינו את

הכשרה נוספת. מעבר לזה - איננו יכולים לעשות.

על כן, הלכנו לקראתם עד כאן - עד כמה

שיכולנו במסגרת החלטת הועדה הנכבדה הזאת.

המגרשים - אם יוחלט או לאו - זה

חלק של הבניה - ואיננו יכולים להיכנס לזה. במה שרק ימלנו -

הלכנו לקראתם ועזרנו להם - בכל הנוגע לתשתית.

היום מדובר על מסקי-עזר בני חמשה או

שלושה דונם לכל אחד וזה אמור לגבי כמה עשרות אנשים.

אני רוצה לדבר קצת בכיוון אחר מהנושא

ס. שפיר:

שעלה כאן:

אנשי ורד הגליל, משום הרכב המנהיגים

שלהם - טפחתי מהם בזמנו - והם נהגו בנושא זה בצורה סאד-סאד

לא-ציבורית, בכך שעוררו בעייה שמה לאל אחכל המאמצים התכנוניים

ס. שמיר:

שלנו בקשר לסצפים.

תהליך אישור הסצפים - עברנו בנושא זה איזה תהליך מיוחד, כדי להסנע מבירורים והגשת התנגדויות. הם, משום חוסר-שיקול ומעבר לזה - הגישו התנגדויות. הועדה המחוזית לא מסוגלת עד היום לסכם את הנושא וקיימת סכנה, שכל הערעורים שלא היו לגבי 31 סצפים ש הוקמו - עשויים עתה להתסס, כתוצאה מהפעילות הזאת שלהם.

ס. דרובלס:

זה אינו צריך להיות קשור בזה. אנירוצה לומר, שהם עשו ססס מעשה חסור סאד מבחינה זו. הם עשו זאת בחודש

ס. שמיר:

האחרון.

היו"ר א. שרון:

אחרי שהיו אצלי?

ס. שמיר:

כן.

אני נקטתי עמדה, שאנחנו סצדנו - לא סקצים להם את הסגרשים ותחילת הפעילות עד שיסירו את התנגדותם. ב. עד שהתכנית של ארש"ח תהיה פאטרת. אני מציע - כדי שנהיה במצב, שגם האינטרס הכללי אומר פשהו - לא לספל בנושא שלהם כל עוד הענין הזה אינו מסתדר.

ר. וייץ:

נכון. אני סצטרף.

ס. דרובלס:

אין קשר בין אלה.

ר. וייץ:

שהם יתירו את הקשר וגסרנו את העסק.

א. בר-און:

כדאי היה לגסור את הענין כאן ושנצא סכאן עם איזו החלטה ואל נשאיר זאת תלוי

באור.

ס. דרובלס:

נכון, אני ססכים עם אורי. אין קשר בין

האחד לשני.

ס. שס"ר:

יש קשר.

א. בר-און:

צריך להציע שאת זאת יעשו.

ס. דרובלס:

אנו מבצעים ומעבר למה שהחלטנו.

א. בר-און:

בורד הגליל לא עובדים - ובאשר"ח עובדים

במרץ.

ס. דרובלס:

אם לא עובדים - אן הוראה שיעבדו.

אני מצטער לשמוע מה ששמענו מראש סינהל

מקדעי-ישראל, על הקשיים שמעמידים בפנינו אנשי ורד-הגליל,

שדוקא ביישוב הגליל - במקום לעזור - הם חוקעים מקלות.

אני רוצה לקוות שישנה איזו אי-הבנה

ואנשי ורד הגליל יסירו את כל התנגדותם ושללא פריעו לבניית

הארץ.

יחד עם זאת לא הייתי מציע לקשור זאת

אחד עם השני. אני מבקש שהועדה הזאת תרשום לפנייה, שאנחנו -

את פרד הגליל קבלנו עלינו מעל ומעבר - לפי החלטות, וזאת

במסגרת שיקול-הדעת שישנו. ואת כל זה נבצע, ללא כל קשר בין

הדברים, שהי עושים או לא עושים.

איני רוצה להגיע אתם לעסקות, שהם לא

יעשו לנו בעיות ואז נאשר להם. מה שאמרנו שניתן - ניתן להם.

לארש"ח אנחנו בונים ישוב-עולים.

עלכן, אנחנו נמשיך לעבוד ולא נחנה

כל הוראה לורד הגליל להפסיק את העבודה באשר לכל מה שהתחייבנו ואם

אנשי ורד הגליל עושים לנו קשיים - נטפל בהם כמו בכל אחד אחר.

קודם-כל נבקש מהם בטוב - שלא יעשו לנו בעיות. אם הם חושבים

שבעשה להם עוול - ניתן במאה אחוז לפנות את הצדק.

היו"ר א. שרון:

בין הזכויות שמוקנות למישהו -

לא הייתי נותן לו את הזכות להביע

התנגדות למצפים המוקמים לעתים מרחק עשרות ס"מ מקום הישוב שלהם.

אין לזה שום קשר אליהם ופשוט - לפי דעתי - זה מעשה של התגרות

היו"ר א. שרון:

ולחץ. וקשה לקבל זאת.

ח. צבן:

הבחורים האלה, נציגיהם הגישו התנגדות

לועדה לחכנון ובניה ועקב כך הייתה

הפסקת עבודה. אחר שהיו אצל השר - הם התבקשו להסיר את

ההתנגדות וסרבו, עד שלא יקבלו כל מה שהם חושבים שמגיע להם.

לפני שבעה ימים שלחה התאחדות האכרים

- לא נציגי הגרעין - מברק מסיר-ההתנגדות לועדת חכנון ובניה.

(הם סערערים על ארש"ח) הסצב הוא כזה, שגם בארש"ח יש 12

משפחות.

ט. דרובלס:

הם הגישו התנגדות על ארש"ח בלבד.

אסנם כן, אבל זה בוסרנג הסתפשט כמו

ח. צבן:

אש ולא יאומן הסיפור הזה. אבל נעזוב

זאת כרגע.

ט. שמיר:

עקב ההתנגדות שהם הגישו - הועדה הסחוזית

לא יכולה לאשר בתהליך שאושרו בו

כל שלושים המצפים - אף מצפה אחד. כי אז הם הביאו למצב, שזה

מכרח לעבור תהליך של אישור-ישוב - ולגבי אישור-ישוב במצב

של המצפים - יש אלף התנגדויות לגבי כל אחד מהם.

היו"ר א. שרון:

כי זה מושך סיר כפרים ערביים.

ר. וייץ:

ודאי! מה זה?

א. בר-און:

מי מעכב? -

ט. שמיר:

זה אברהם לוי, שעשה כבר צרות לישראל

יותר מכל אחד אחר. זה מסס נורא. את

אמגור הוא מחזיק כבר עשר שנים ועכשיו עבר לשם. והכל - בדרך

כזאת.

ח. צבן:

גם אנשי ארש"ח עוזבים את בתיהם

ועוברים לגליל. וכן - הרבה

סחברי ורד-הגליל והולכים לגור שם. כרגע הם שוכרים דירות

בראש-פינה או סקוטות אחרים, או שמתחילים להקים את הישוב - וזה

אומר בתי-ספר וכו'. לכן, איני חושב שצריך להעניש את חברי-הגרעין

אם הגרעין ידע שיש כתובת אחת ושם-עבר אליה אינו יכול להמשיך

ללכת ולנסות להוציא עוד דברים - נוע שבזה גמרנו את העניין.

יש בידי מסמך שסיכסנו עם חבל-

הגליל והסחלקה להתישבות, קה"ל וסינהל סקרקעי-ישראל וכו' -

ואפשר לגמור לפי זה את העניין.

הם לא היו מוכנים לחתום על זה

- משום שקיוו להשיג עוד דברים: עוד תשתית, עוד סים.

המסמך אומר בדיוק - מה יקבלו משר השיכון ומה מהסחלקה להתישבות

ובקיצור: "הסחלקה להתישבות מקבלת על עצמה להשלים את עבודות

פריצת הדרכים בחוף הישוב שנעשו כחלק מעבודות הפיתוח לארש"ח.

אנו נבוא בדברים עם משרד השיכון לנושא

התכנון המפורט, במידה ומשרד השיכון יתנגד לבצע את התכנון המפורט

בעצמו - יבוצע התכנון על-ידינו, כתנאי שהמיסון יינתן כולו על-

ידי משרד השיכון.

קבלנו הבטחה מהמינהל לבניה כפריית על הסכסס

לבצע השנה את מערכות התשתית לראש השטח לישוב. כמו-כן מוכן משרד

השיכון להעביר לסחלקה להתישבות את התקציב עבור קטעי התשתית

שכבר בוצעו על ידה במסגרת הקמת ארש"ח.

הסחלקה להתישבות מצדה מוכנה להעביר את חלק

התקציב האמור לישוב כתנאי שישמש להשלמת עבודות התשתית לכלל

הישוב, כאשר בעדיפות ראשונה נראה לנו כי יש לבצע את הכניסות

מגלשים כדי לאפשר את חלח הבניה.

ח. צבן:

וכן הלאה וכן הלאה.

ובסיף כתוב: „רשמי לפני את הודעתכם

כי ועד השוב והחנועה מסירים כל התנגדות בועדה הסחוזית ובכל פורום אחר, להקמת ארש"ח.

לזה הם לא הסכימו לפני שבווע וההתאחדות

שלחה את הסברק והגרעין עדיין לא שלח את הסברק, בו הוא פתחש להסיר את ההתנגדות.

אם הם ידעו שישנה כתובת סופית אחת

והיא - מנהל חבל הגליל - עמוס הרפז, העובד יחד עם קדמון,

שאסון על ידי מינהל סקרעז-ישראל והמחלקה להח'שבות - לגסור

את הענין - כי אז אפשר יהיה לתת להם לגסור זאת ולשני הישובים -

להתחיל לעבוד ולעשות את העבודה.

היו"ר א. שרון:

אני מציע לראות את הסיכום שהוקרא על-ידי

ראש מינהל הפיתוח חיים צבן - כססך

המסכם את עודת הועדה. אם אפשר - לצלם זאת.

הח' 54. כוכב-יאיר

הי"ר א. שרון:

ניגש עתה לנושא של כוכב-יאיר.

אורי - תציג את הבעיה.

א. בר-און:

אולי מאיר יציג זאת טוב יותר.

ס. שפיר:

נוסח ההחלטה בקשר לסצפה יאיר - שמחליטים

להוסיף לגרעין סצפה ספיר - גרעין של

מחישבים מדרום-אפריקה. נושא גרעין סצפה - ספיר יועלה לדיון

נוסף בישיבתה הקרובה של הועדה להח'שבות, על-פי בקשתם של מחי

וסרגלית.

בינתיים - אני יכול לדרוש כי התכנית הוגשה

לועדה האזורית וצפוי דיון ואישור תוך חודש מהיום. למעשה -

מבחינה תכניתית ניתן יהיה להתכיל בעבודות תוך חודש וחצי מהיום.

אני יכול לדרוש גם שמחייבים קשר

גם עם נציגי דרום אפריקה וגםנעתי מסיכום חד-משמעי בציפיה

להחלטה מסכמת היום בנושא.

א. בר-און:

יש נספחים לגרעין שהעברנו אליכם -

מיוצאי יחידות מיוחדות.

ס. שפיר:

במנעתי מלהמשיך לספל בזה- עד שהדברים

לא יסוכסו סופית.

י"ר א. שרון:

אני רוצה לחזור לדבר שעליו דברנו בעבר,

ולצער לא קיבל את התנופה המסיפיקה.

בזמנו, כאשר החלטנו על הקמת סצפים - קבענו

כחמשה-עשר בתים או משפחות - ועד לשלושים. לא ראינו בשום פנים

ו אופן בהעלאה זו את סוף הדרך או סוף תכניתנו בקשר לסצפים.

כי מי שזוכר -תקבלה בועדה זו בזמנו החלטה, שהמסצפים

יכילו בין מאתיים לארבע-מאות משפחות - בכל סצפה. כאשר העלינו

היו"ר א. שרון:

העלינו את מספר הסתייגויות מחמשה-עשרה לשלושים משפחות - ראינו
בזה מעין סתן אפשרות להחזיק מעמד עד שיתחילו בתהליך הסתירה של
הרחבת היישובים האלה, למספר שאותו קבלנו - כפי שאסרתי - בין
מאתיים לארבע-מאות משפחות.

מה שקורה עתה הוא, שלמרות שבעצם יש לנו את
כל האפשרויות - פריצת-דרך זו לא נעשתה. אנו עומדים כבר שנתיים
במצפים והמצפים הם בני 12-15 משפחות ויש מקומות שסוסיפים עוד
כמה מבנים והם יגיעו ל-25 משפחות ויהיו שם 25 משפחות. אבל לא
נפרצה הדרך, שעליה הצבענו כאן ושל עליה קבלנו החלטה.
ראשית - בגליל, אני כבר רוצה להעיר -
שלא מקובל עלי, כי זה חייב להעשות עד כמה שאפשר מהר יותר. בזמנו
פניתי ועדה בראשות סנכ"ל המשרד - מאיר בן-מאיר, שאיננו כאן
לצדדי היום, ואוסר זאת שלא בנוכחותו, שהיתה צריכה לתת תכנון
מקיף לכל העניין הזה, תכנון שלם.

אני מניח שנטל העבודה הרובץ על מאיר הוא
גדול מאד ואינו מצליח להתעסק בנושא זה. איני חושב גם שאנו
זקוקים לכך היום ולפי דעתי - בכלים שיש לנו - ניתן לגשת לעבודה.
לעומת זאת - יש לנו מצפה בכוכב-יאור, בו
יש היום דרישה לבניה של בתים. אם לא התחלנו בגליל בדרך זו -
לפרות שאנ סוכנם לכך וקבענו אילו יישובים נפתח ראשונים - וישנה
בידינו רשימת יישובים - (א. בר-און: חמשה יישובים, מצפים קרובים
וקבענו שיש להם שטח.) אחזור גם אליהם, כי אני רוצה גם שם לתת
עכשיו דחיפה. אל ראשית - במקום זה ישנה אפשרות להתחיל לבנות.
מה חשוב יותר היום מאשר להיכנס במרכז - בין
שלושת המוקדים הערביי הגדולים - טייבה, טירה וקלקיליה -
עם מוקד כזה של מאות משפחות. מה דחוף יותר מזה? איני רואה שום
דבר דחוף מזה.

על כן, צריך להשתמש בכלים שישנם בידינו וצריך להיכנס לשם מיד ולהחיל את הכנת הסגרשים. מאיר, - אני מציע שתיכנסו מיד ותכשירו את הסגרשים ותתכירו אותם חבירה ארוכת-טווח. אני מתנגד לסכירתם, אלא מציע להחכירם לדורות - אבל השליטה תשאר בידינו. כי שם יכולה בהחלט להיות גם רכישה על ידי מגזרים אחרים של האוכלוסיה. וזאת לא הייתי רוצה. ולכן - צריך לגשת שם מיד לעבודה. האם יש מי שרוצה להתייחס לנושא זה?

אתחיל מהמצפים: אנו רואים במצפים שני

ר. וייץ:

שלבים:

1. להגדיל את התקופה הזמנית, ובקושי רב - במלחמה שם סתי וגם שלי - הצלחנו בתוך תקציבי הסוכנות להעביר לביסוס למצפים ארבעים מיליון שקל. וסביב זה ויש ויכוחים קשים עד היום הזה, להגיע למצב הזה, של עשרים וחמש משפחות. - וגם זה לא יספיק, כפי שאני חושש מאד.

אבל אינני רואה את זה כפתרון בכלל.

אני חושב שהפתרון האמתי, נאנן עושים בכיחן זה בסיס יכולתנו - זה להחיש את השיכון המלא ואפשר "בנה-ביחן" בקנה-מידה גדול, לפחות חמשים נוספות בכל מצפה.

היו"ר א. שרון: זו הייתה הכוונה שלנו.

ר. וייץ: אנו עובדים על זהעתה. יש הסכם עם סינהל

סקרקעי-ישראל ועם סינהל הבניה הכפרית.

לנו יש הכספים הדרושים לפי חלקנו - לעשות זאת. הבעיה היא תכנונית ויש מקומות שיש בעיות של ריכוז קרקע.

בענין זה - חיים יכול לסטור לך עתה דו"ח.

ר. וייץ:

הוא מרכז עתה ועדה יחד עם מאיר בענין ריכוז הקרקעות.

נושא הגליל הוא נושא יותר של חקשה -

של דחיפה, של אפשרות יגמר התכנון הקבוע ופריצת הדרכים,

אפשרות נתינת בניה רחבה בכיוון שעליו דברנו.

לעומת זאת - כוכב יאיר - כפי שהבנתי - מתחיל

מראש בתכנון קבע. מוסר - הבעיה שם היא לאפשר לשות

את התכנון במהירות האפשרית ביותר ולבצע זאת.

אני מדבר על הבנייה העצמית. אני מדבר על

הבניה ולא על בניה זמנית.

כלומר, הבאת התנאים למצב כזה, שהבנייה העצמית

תכל להקים בנק-מידה גדול, עד כמה שאפשר יותר.

אני רוצה להבין אם יש כאן אי-הבנה או

לאו. כי בענין הסצפים אנחנו הולכים בדיוק בדרך שצויינה כאן.

ס. שמיר:

בנוגע לסצפים - ראוי לדון כאן. אבל בענין

כוכב-יאיר - ההצעה הייתה פשטנית ביותר -

להקים אותו בדיוק כמו את מיתר. בזיקה לאותו גרעין שישנו

ובציפיות נוספות של הגרעין שכולנו רוצים את סימושן בענין זה.

הענין הובא הנה והיתה החלטה. סתי, מסיבות

שהוא ודאי יאמר אותם - בקש לקבוע עסדה עד לדיון הבא. מרגלית -

כנ"ל, מתוך סיבות אחרות. הוא איננו כאן עתה, אבל אני יודע

שזה מתוך ערעור לגבי כל התפיסה הזאת.

אם מחליטים - כל החלטה שתוחלט היום כאן

בקשר לביצוע - ניתנת לביצוע מבחינת הגורם האנושי וכן מבחינת

התכנון. צדק אריק כאשר אמר, שבאיזה מקום שהוא צריך לעשות את

המעשה הראשון ואחר-כך לפרוץ את הדרך - עם כל היתר.

היו"ר א. שרון: מה שאמר מאיר - זה לא מקובל?

היו"ר א. שרון: מה שאומר מאיר - זה לא מקובל?
ר. וייץ: להיפך - זה מקובל עלינו.
ס. דרובלס: אני מבקש לדבר כבר זמן רב.
יו"ר א. שרון: כל אחד יקבל רשות הדיבור.
ס. דרובלס: אנו הקיסונו בגליל 33 מצפים.
היו"ר א. שרון: אני רוצה להזכיר את הר-דבורה פעם נוספת, וכן את המקום בין עין מאהיל ובית-קשת.
הייתי שם לפני כמה ימים ואני אומר לכם - שמכרתים להיכנס לשם במהירות, ולפרוץ דרך סביב, לפחות, כי נאחר את המועד. צריך לעשות שם סימן, שאנו נצאים בשטח, כי אחרת נאבד את השליטה על השטח הזה.
ס. דרובלס: היות והשר קשר את נושא המצפים, ובצדק - בין המסולש הקסן והמצפים בגליל - והמסרה, לפי החלטות הועדה הזאת היתה גם היא, שכל המצפים צריכים להיות ישובים בין 300 ל-400 יחידות דיור - עם חעשיה או אמצעי-ייצור כי שם אין קרקע וסיים, והם צריכים גם להיות ישוב גדול לכל דבר.
אבל אנו מתעלמים מדבר אחד: יש כאן תנועות וכל המצפים או רובם בסגרת התנועות הם ומעטים המצפים שחולקו שלא במסגרת התנועות. ששה ישובים מצפים, ששייכים במקרה או לא במקרה, למשקי חרות וביתר ולהתאחדות האכרים - ולפי בקשה והסכמת התנועות האלה - נכנסו לתכנון פתוח - הם יתחילו לבנות את בנב-ביחן במסגרת הישובים הגדולים. כל יתר הישובים השייכים לתנועות אחרות - מושבים ואחרים - נשארים באותו מספר יחידות - ובמקום 15 מגדילים אותם ל-25, סחוך מגמה לבנות להגיע ל-30, על-סמך להקל את התפקוד בישובים. אבל ישובי תנועה-המושבים עדיין לא נכנסו לתכנון הפתוח ולהכנסת המושבים ל"בנה-ביחן".
וזאת - מלבד שני הגלאונים, עדי, הגלאונים, הקמונים ועוד.

- הישובים של התאחדות האכרים, מסקי-חרות וישוב אחד של האיחוד החקלאי.

מה קורה כאן: אלה שמשיכים לחכות שתהיה
בניה תקציבית ואת כל התנועות האזרחיות האלה (אם בקרא להן עתה
ק) - אנחנו דוחפים אותם ליזמה פרטית ואני עד זה, כי כל
אזרח במדינת ישראל - מהיום והלאה - יצטרך ללכת לפי היזמה הפרטית
בהתאם ל"בנה-ביחך".

ועתה אנש לנקודה הספיציפית של כוכב-יאיר.
בהמשך לסדיניות שנקודות מחלקים למנועות - כוכב-יאיר נפל
למזלו, לפי החלוקה של יחידות - למשקי חירות.

א. כד-און: לא למזלה, אלא מסתם שהוא קרוב למסקי-חרות.

ס. דרובלס: בסדר. הוא קרוב - לסולו. כוכב-יאיר שיין

לפי החלוקה הנועתי למשקי-חרות. משקי

חירות פנו לחברים, במקרה זה לצעירי חירות ומשקי חרות טוענים,

ש"ש להם גרעין של בין ארבע מאות לחמש מאות משפחות, שנרשמו והביעו רצונם לבוא ולהתישב בכוכב-יאיר. באה התנועה וכן ירבו

חבועות כאלה, וקבלתי זאת בברכה - והסחלקה להתישבות פנתה אל המינהל ואמרה: כוכב-יאיר - יש שם 15 בתיים כסוקד ואנו קובעים זאת כעובדה, ואת הבית ה-16 לא נקים מכספי ציבור, היות והיזמה הפרטית צריכה לבנות זאת. וזה יוצר סטפיק בעיות בין אנשי אותה חבועה, שהם רוצים לבוא ולהתישב - ולדוגמא: המצפה השכן ליד כוכב-יאיר, שם אנו סוגרים זאת עם 15 בתיים ויחכן שנמשיך עם עוד 10 בתיים, כדי לאפשר להם לתפקד וכך הלאה.

סה קורה כאן: לפי יזסת התנועה -

וכל הכבוד לתנועה - היא סגרה את הבניה הציבורית ואמרה: כל

יהודי שרוצה להתישב בכוכב-יאיר, צריך להשקיע מכספו ויקבל

מכרש במינהל מקרקעי-ישראל שיחתים אותו על חוזה, בתנאים המקובלים,

ס. דרובלס:

שיוסכמו בין סינהל מקרקעי ישראל והאיש עצמו ויבנה את הבית בהתאם לזכאות שלו למשרד השיכון. זכותם המלאה של מסקי חירות, קדם-כל, להביא את המועמדים לאותו כוכב-יאיר בהתאם למגרשים ששנם. לפחות - על נעניש חנועה שאומרת כך: אני מוכנה לבנות עם זמה פרטית. היום יש לי 15 בתים ומספלים אנו בחסשה-עשר בלבד. וכל היתר - נאיש אותם עם אנשים שלנו. והיה והחנועה הזאת לא חוכל לאיש את המגרשים שהסינהל יוכל להעמיד לרשותם - אז יש מקום לבוא ולפתוח זאת לגרעיני-עולים, לדרום-אפריקה ולארץ-ישראלים ואחרים. אבל בהתאם לסדירות המקובלת והנהוגה היום בהתישבות של חנועות - מסקי חירות פנו אלי וביקשו וערערו, אחר ששמעו על הדברים כפי שהם עתה, ואסרו: יש לנו מספיק מועמדים על כל המגרשים שתעמידו לרשותנו. לכן - אני מציע לאפשר למסקי חירות - חוך תקופה סבירה מסויימת שנקבע, להביא את המועמדים, להעביר אותם דרך ועדות-קבלה, כמקובל בהתישבות, כלפי האחרים שישנם שם - והיה ולא יהיו למסקי-חירות אנשים - נעמיד את המגרשים האלה לרשות כלל עם ישראל. כל עוד מסקי-חירות יש להם מועמדים שלהם - אני מציע לאפשר להם לנצל את האופציה הזאת, בהתאם למקובל בהתישבות מסוג זה.

היו"ר א. שרון: אנחנו היינו תמיד מספיק זהירים

ולא העמדנו מעולם שטח - לא העמדנו את

המשבצת הכלכלית בהיקף שמעבר לחחום המצוטצם של המבנים, שעליהם הוקמו - לא לרשות החנועה ולא לרשות המצפה.

מדובר כאן בשטח גדול של 1600 דונם, קרקע

מעבר מזה של הקו הירוק ונדמה לי שיש עוד כמה מאות דונמים

מהעבר השני שלו. זה שטח גדול ומעולם לא התחייבנו, שבכל השטח

הזה, ללא יוצא מן הכלל דבר זה יהיה, כמו שלא התחייבנו מעולם,

שליד הררית - לאורך כל הדרך הנפלאה - הסובילה מיודפת להררית -

היו"ר א. שרון:

על גב הרכס, שכל הדרך האת העמוד לרשות התאחדות האכרים, שהררית
נמנית על ישוביה. לא הבטחנו מעולם ולא חשבנו מעולם להבטיח זאת.
החברים שלי היו מספיק זהירים בנושא זה,
אם אינני טועה. ואם אינני טועה, אין סבצת קרקעית למצפיים.
אין להם, פרט לתחום של הגדר שלהם.

ס. גד רובלס: יש חכנית-סתאר, וכל ששק מקבל חכנית-
סתאר שלו, סתוכננת.

א. בר-און: אפשר לומר שאולי קצת במקרה עסקתי
בנושא זה של כוכב-יאיר ואני רוצה לומר
לסתי, שאינני יודע מהיכן האינפורמציה שלו. אבל לי יש אינפורמציה
קצת אחרת: אין טיפול באנשים או בהכוונת אנשים, שלא נעשה
לפי החור ודרך התנועה המיישבת. אגב, אינני יודע אם זה בסדר.
איני בטוח שזה בסדר, אבל נוסר, שזה הסדר בארץ. אף איש לא הולך
- אלא בדרך התנועה שלה הוקצב המקום הזה. ולא מקדישים אחד
לפני השני ולא קובעים אחד לפני השני. להיפך: אני רוצה לנחם
אותך... יש עוד מספיק מקומות שם.

ס. דרובלס: אין צורך לנחם אותי. אני לא יושב שבעה...

היו"ר א. שרון: אני מכיר בחורה מקבוץ אילון, שמכיר אני
אוהה, שעברה ועדת-קבלה והתקבלה - לכוכב-

יאיר.

ס. דרובלס: נכון. משקי חירות - זו תנועה פתוחה לכלל
אזרחי-ישראל.

היו"ר א. שרון: היא בחורה נורא נחמדה והיא עברה ועדת-קבלה
ונתקבלה.

ס. דרובלס: כי לא מבקשים תעודת ספוגחית. אבל היא
עברה ועדת-קבלה של משקי-חירות. כי היחידה
שייכת למשקי-חירות.

ס. דרובלס:

אני בעד זה שתפנה כל גרעין דרום-אפריקה
באמצעות משקי-חירות. והם יעברו ועדת-קבלה - ובבקשה.
א. בר-און: כן ועדת קבלה או לא ועדת קבלה - אינני יודע
מה זה.

אבל ישנם כללים סקובלים.

ס. דרובלס: התנאים הסקובלים הם שווים כלפי כולם.

הי"ר א. שרון: אני מציע שועדת הקבלה תיסע לדרום-

אפריקה, וחשב שם שנתיים וחראיין את כל
החברים וחקיים ישיבות חוזרות ונישנות לצורך וידוע התוצאות...
אני מבין את זה. עם הדרום-אפריקאים זה לא ילך כך.

א. בר-און: אבל הכל נעשה יחד עם התנועה.

ס. דרובלס: לא. אנקש לא לדבר בשם התנועה, כי היא

פנתה אלי בדבר הפוך.

אבל דבר אחד אני יכול לוסר: יש מחלקה

להתישבות המסוגלת על ועדות-קבלה ועם כל הכבוד אליך -
גם אם הוסכם הדבר על-ידי התנועה - זה צריך לעבור אותנו.
ואותנו זה לא /

התנועה פנתה אלי והביעה את שאלתה. בשם התנועה הבאתי את

הדבר הנה. לכן, עם כל הכבוד, כאשר אתה אומר שתיאמתם עם

התנועה וכו' וכו' ואולי יש כאן קצר, הרי דרך המחלקה להתישבות

- הדבר לא עבר. דרך כאן - איננו יכולים לקבל את ההודעות.

בד קנו וזה לא בהתאם לסקובל. לכן, אני מציע את מה שאני מציע.

ואתה, אל תגיד שיש קצר ביני ובין התנועה. אין קצר כזה

בינינו ואנו בהחלט מסדרים על אותו הגל.

ר. וייץ: אחכה עד שירגעו הרוחות. רק עתה הבנתי

את חוכן העניין. אני מבין שהדיון הזה,

אם נמצא אותו, הוא על איזה סוגי שוב זה כוכב-יאיר. אם זה ישוב

קהילתי גדול, כפי שאנו אוסרים, אבל מה שאנו קוראים "סגור" -

ר. וייץ:

כלומר - לא פתוח לכל מי שבא, אלא יש באכלוסו טיפול חנועתי ולכל חנועה יש השקפות שלה. על כל פנים - זה טיפול חנועתי.
או - זה ישוב פתוח, - נכון שזו הבעיה, מאיר? אם זה ישוב פתוח - יש כאן בכלל כללים אחריהם חלים עליו. אני מבין שעל כך הויכוח. אם הישוב הוגדר כישוב קהילתי והוא יכול להיות גדול, ולא זו הבעיה - אז סתי צודק בסאה אחוז. ואחת מהשתיים או השלוש: כאן צריך להחליט איזה ישוב הוא זה. אינני מציע לסתי ולא לך לקבוע את המסבצת. לא מדברים עתה על חחומי-המסבצת. יכול להיות שבאותה מסבצת אפשר להקים עוד שוב אחד. לא על כך הוא מחווכח, אלא על אופי הישוב והטיפול בו, ואיכלוסו. לא השתחפתי בדיון על עצם הישוב, אבל הישוב הזה הוגדר כישוב קהילתי גדול, אני חושב שדרישת סתי נכונה וצודקת.

ס. שפיר: סתי יוצא מתוך הנחה, שהשלבים הבאים של מספה ספיר צריכים להתנהל לפי התהליכים הסתקיימים לגבי ישובים סגורים, הסתפתחים עד לשלב מסויים. היות והדברים עדיין לא הוגדרו - בדרך כלל בז'רגון שלנו מדובר היה על סאחיים עד שלוש-מאות יחידות.

בשלב של חלום דובר על ארבע-מאות יחידות.

ואז ישנו תהליך, שהוא בעיקרו כמו שהוא מקובל בהתישבות וקונבנציונלית, שהותאם לנושא של שובים קהילתיים.
ה/א. 51. מלח-ספיר

לא כן הדבר לגבי מספה ספיר.. מה עומד על

הפרק במספה-ספיר? - שם על הטק עומדים שלושה אלסנטים:

1. בכך שכבר בשלב הנוכחי הישוב - גודלו

הוא בסדר גודל של 1400 יחידות.

2. אם נרצה להרחיב אותו מעבר לצד זה

של הקו הירוק - ניתן להגיע עד 2000 יחידות.

ח. וייץ:

זה גרעין עירובי.

ס. שפיר:

יפה.

ס. דרובלס:

מי החליט על זה?

ס. שפיר:

אתן חשובה לכל שאלה.

3. בכך שיטנה יהדות הפדרציה

הצגתה של דרום-אפריקה, שרוצה לראות בזה ישוב קליטה לדרום-אפריקאים - על בסיס הכללים העקרוניים האלה - וכפי שאסרתי - בישיבה הקודמת - יורר הנהלת הסוכנות וגזר הנהלת הסוכנות - נחנו את ברכתם והבטיחו את תמיכתם הסלאה לסיוע, כדי שהענין הזה ייעשה.

יור. א. שרון:

הדרום-אפריקאים לא יוכלו לעבור ועדת-קבלה. לא יעזור דבר.

ס. שפיר:

ודאי שלא. אין גם צורך בזה, כי זה קריטריון שונה לגמרי, כאשר מדובר בארבעת אלפים יחידות בישוב. והם סקטים אגודה שיש לה פונקציות סוגדרות לצורך קידום הנושא של ההתישבות.

ועתה - מי החליט על כך: קודם-כל,

שר החקלאות החליט על כך, והוא בא בדברים עם יהדות דרום-אפריקה ובררנו את הדברים העקרוניים וחנאים עקרוניים והשארנו את הדברים לוועדת השרים המוסמכת שתדון בזה על-יסוד זה גיבשנו חכמת לישוב זהעל-פי חוק חכנון ובניה; גיבשנו חכמת לישוב זה וכפי שדיווחתי גמרנו אותו והגשנו אותו לוועדה ומדובר על 140 יחידות. וזאת, כאשר תבסס הוא של כנה-ביחך, ושוב - לפי קריטריונים אלה.

וכאן יש פריצת-דרך למה שאנו קוראים

התישבות פריפרית, וזה יכול להיות דגל ראשון לכך.

ס. שמיר:

ועתה אני רוצה לומר כמה סלים לגבי הישוב

שקיים שם. הוא מונה 15 משפחות. אני נמצא בסוף עם נציגות
מוסמכת של החנועה ואסרתי לעצמי והבטחתי וכך גם לקחתי בחשבון -
שיש להבטיח קטע סחוף הישוב לכל התפתחות חזויה של הישוב
או הגרעין שיתיישב במקום. - א. בגלל האנשים עצמם;
ב. צריך לקחת בחשבון את כל ההתחייבויות האפשריות.
ולקחת בחשבון עד 250 יחידות. האגודה שקמה במצפה-ספיר
חוכל להמליץ על אנשיה במקביל לדרום-אפריקה - להתישבות קבע שם.
כלומר - כל הדרישות של יזמים

אן של הראשונים שם או אלה שיצטרפו אליהם - יכולות לבוא
לידי סיפוק עד לסדר-גודל של מספרים אלה שהזכרתי כאן.
לא נכון ולא ניתן על-פי תפיסה זו להגביל את הישוב
בפיתוחו ובהקמתו - על פי התכנון, על פי כללים של
ישוב סגור; - כי ישוב סגור בארץ - עוד לא עברנו כמסדר
שהקים - את סדר-הגודל של 150 ^{משפחות} אין לנו שום ספחח לכך ואין
עוד הסטוריה כזאת בארץ.

על כן, אפשר לחת סיפוק מלא לכל הציפיות
של אנשים שיתקשרו או נרשמו, או שהתחייבו לגבי מקום זה.

ר. וייץ: יש יוצא מן הכלל אחד - וזה כפר חב"ד.

ס. שמיר: נכון. אבל לאפשר פיתוח הישוב הזה כפי תכנונו

המלא. אגב, אותה בעיה בדיוק יש לנו

בנושא הרדאר, שאינו זז מכיוון שנושא זה עוד לא הוכרע.

היו"ר א. שרון: מה לא הוכרע.

ר. וייץ: איזה אופי יהיה לישוב.

ס. דרובלס: אני חייב להודות שחלק מהדברים לא היו

ידועים למחלקה להתישבות, שהיא אמורה להיות

אחראית להקמת הישוב לפחות מבחינת הגודל. יכול להיות שניתנו

ס. דרובלס:

הנחיות כאלה, וזה לא בא לידיעת המחלקה. זו

פעם ראשונה שאני שומע, שהנחיות שניתנו הן ל-1600 יחידות.
אני מקדם זאת בברכה, כי ודאי שבהסתדרות ציונית וסוכנות יהודית-
לא נהיה נגד קליטת עולים, אלא להיפך. זה תפקידנו ונעשה את
הכל להביא כל יהודי ארצה, ובכל תנאי. ואם רק זה יכול להוות
נקודת-משיכה - אנחנו בעד זה.

אבל יחד עם זאת אננו

יכולים לבוא ולהפך את האסימנות שלנו. לפי הסנדס שניתן למחלקה
להתישבות - הוטל עליהם להכניס ישוב סגור, קהילתי, בן
250-400 משפחות בכוכב יאיר, והתנועה יצאה בפרוספקטים
לאנשיה וקראה להם שיבואו לכוכב יאיר, ויעזבו את חל-אניב ומקומות
אחרים בהם הם יושבים. והאנשים נענו לפניה מיוחדת זו אליהם,
כי שם המדינה צריכה אותם.

ועתה, סוחר לנו בהחלט לראות את

הפרספקטיבה באופן כללי ואנחנו אוסרים: במקום ישוב של 400,
זה יכול להיות ישוב סוחר לעולים, ולאחרים - ויכולים לבנות שם
ישוב של 1600 משפחות, שיוכל לתפקד קל יותר.

אני בעד זה, אבל אנו התקשרנו עם גרעין

שהוא קיים והגבילו זאת עד 15 בתים ראשונים. אמרנו להם שמעבר לזה
לא נלך, אלא רק כאשר אפשר יהיה להתחיל ב"בנה-ביחן". לגרעין זה
של כוכב יאיר נבטיח 400 יחידות במסגרת המסבצת הזאת, ובגיד
לנועה שהם יארגנו 400 וליחר - ניתן את האור הירוק ונברך את
הגרעין מדרום-אפריקה וכל-מיני קבוצות אחרות, שילכו ויבנו שם.

התק. 55. התכנון - חיל התיאום

היו"ר א. שרון: אני סבור על ההצעה של סתי דרובלס.

אנו צריכים לעסוד כאן - א. בהתחייבות

שלנו לתנועה, כפי שנחנו אותה; זו היתה באמת תצתי שלי בתחילה,
מאחר והיו לנו שני ישובים - צור-נתן וסלעית, ולהוסיף ישוב נוסף

הי"ר א. שרון:

לאותה חנועה בסגרת הדרך שלנו, הייתי אומר - ההסטוריה, למצות
עדכמה שניתן - לא תמיד ניתן - בכל אופן, להקים גשים הומוגניים
- כי זה מקל מכל הבחינות.

אני צריך להודות: אני הייתי זה שיצר

את הקשר עם הדרום-אפריקאים. זה לא היה מקום יחיד שהצעתי להם
אלא עוד כמה מקומות - מהדואר דרך חרבת זקור (נירית) ועד מקומות
נוספים - ולקחתי אותם גם לשטח. אבל מקום זה מצא-חן בעיניהם יותר
מכל מקום אחר. מאחר וראיתי חשיבות רבה מאוד להקמתו של ישוב
גדול מעבר למה שחשבנו בסצפים רגילים, שם דברנו על 200-400
משפחות - כאן ראיתי חשיבות לישוב הרבה יותר גדול בגלל היותו
במקד - במרכז אוכלוסיה ערבית, המתפתחת במהירות
רבה ביותר.

אני מודה שנתתי להם את ההסכמה, עד

כשהיינו בשטח, מבלי שהיתה לי אפילו שהות להביא זאת לאיזו שהיא
ישיבה. לכן, מקובל עלי מה שאומר סתי כאן. לא פגע במה שסיכמנו
כולנו ולא נפגע בהתחייבות שלי, שהיא כבר בעצם התחייבות שלנו,
כי הבאתי אותה כבר משולחן זה לדרום-אפריקאים.

אני מקווה שזה יהיה ישוב אחד בסופו של

דבר. אין טעם להחזיק כאן שני ישובים. מדובר כאן באתר אחד,
במקום אחד. ואם נצליח להגיע שם לכן, שיחלילו במהירות לבנות שם
מאות בתים - ואני חושב שעשנו דבר בעל חשיבות עצומה.

כדאי לציין ש"בנה-ביתך", כפי שאנו

רואים זאת כיום - אסנמס מעבר למה שהיה הקו הירוק - באריאל,
בקרני-שומרון, בבית-אל, בקדומים, נוה-צוף - מקבל תאוצה בלתי-
רגילה. לכן - זה הסיכום.

המל 56. זרעין קמחיים - אלו בירקן.

היו"ר א. שרון:

ישנה בעיה שפנה אלי בענין זה מושל
יו"ש. הוא הסב תשומת-לבי שבאזור בירקן

יושבים האנשים באהלים - אנשי נשים - כבר כמה שבועות. הם
זועקים, על שאיננו נותנים להם אפשרות להתישב. הם טוענים שזו
אפלייה עמית, כביכול. זה דאי מקובל עלינו שליד שולחן זה -
טענה כזאת אינה יכולה להקבל.

אבל העובדה היא, שלכולם מצאנו
מטרונות ולהם - לא. אולי אפשר למצוא להם מטרון איזה שהוא. יש שם
כל-כך הרבה הרים...

ס. דרובלס:

ישנו מקום אחד שם - הר צנון.

היו"ר א. שרון:

זה רחוק להם ואת תפוח אינם רוצים.

א. בר-און:

הם רוצים רק את אזור ראש-העין.

היו"ר א. שרון:

הם חיסגים ואלה חסגים יוצאי חבן.

ס. דרובלס:
הם רוצים רק את אזור אריאל, קרוב לראש-
העין.

היו"ר א. שרון:

האם אפשר לבקש כאם מחיים או מישהו
שיצא לעסוק בזה: יש לנו שטחים גדולים.
אריק, כל מה שאחה אוסר - רק אני אשם
בכל הדברים. ב. צריך למצוא להם ואני

א. בר-און:

אמצא. אני אפגש אהם ונראה מה אפשר להציע להם.

היו"ר א. שרון:

אוסר לך מה אני מציע לוע יע להם:

בשטח בין בית-אריה מסורה לבין דיר-בלוט

בצפון, לבין שטח האימונים, שנקרא נטוף - השטח הצבאי,

כאשר מסערה שוקם זה נמצא קיבוץ נחשונים - שם יש אפשרות להקים

ישוב. זה קרוב. אנשים אלה רוצים כנראה קצת קרוב... ברור לכם

למה אני מתכוון?

השר א. שרון:

זה מקום נהדר; זה בכל האזור הזה,
בין המקום שהיתה המצבה בגבעת-כוח - בקולה, ושם צפונה לדיר-
בלוס.

כל זה הינו שטח-אש; כמעט עד אלקנה.

אורי בר-און:

כבר לא.

היו"ר א. שרון:

יש אפשרות לסצוא שטח באזור זה?
בישיבה הקודמת סוכם על בית-אריה/ויצאה

ח. צבן:

הוראת חכנון השבוע.

סיכמתי את הנושא הזה ויש לי בקשה:

היו"ר א. שרון:

לא הייתי רוצה שהיום יחגלגל גרעין של

יהודים באהלים. לכן, אורי - תסצא פתרון נאות לענין הזה.

עוד גרעין יושב באהלם - בית-יר.

ס. ד רובלס:

נהיה שם באחד הימים הקרובים ונבדוק

היו"ר א. שרון:

את המצב.

הח'שבות. 12.7.81. חכנון אקצוץ.

נגע בנושא גבעת הרדאר, כי אני רוצה

היו"ר א. שרון:

לחת אפשרות ליעקב טוביה להשמיע כאן

סקירה.

ישנו דבר שהחלטנו עליהם לפני זמן רב

א. בר-און:

וכאן אנשים סוכנים היום,

ובאו והציעו להשקיע חצי-מיליון לירות בשביל התשתית. לכן אין

שם שום בעיה. הם יכולים להתחיל לבנות.

א. בר-און:

אלא שישנם כל מיני סכסוכים בדרך
הביורוקרטיה והסדר שהורגים אותם.

ר. וייץ: חשבתי שדינו כדין רמת קדרון. למה

שהיה על כך ויכוח? זה קרוב לירושלים.

אל"ם ד. סתיו: האדמה שם אצה שלהם, ברמת קדרון רכשו אנשים

אדמה. כאן אלה אדמות המינהל.

יו"ר א. שרון: מה ההבדל? הם יחקרו את האדמה הזאת,

חכירה לדורות. לא צריך לסכור זאת. הבעיה

הזאת די מדאיגה אותי. הרי עלול להיות שלא אהיה חבר מועצה

המינהל. ואני מוטרד מהעדר הקול שלי בנושא מכירת-קרקעות

- מה שנקרא בפעילות נגד זה, כי אני נגד זה.

מאיר שמיר: בהתאם להחלטה הקודמת, הזמנו טופוגרפיה

וסיסון שדות-המוקשים. זו בעיה של שדות-

מוקשים, שיכולים להשפיע על זמינות התכנון ופריצת הדרך.

אני מקווה שזה יהיה סוכנים עם איחור שדות-

המוקשים והטופוגרפיה ב-15.8.81.

בעקבות הדיון שהתקיים כאן - ובהחשב

עם העמדות של מעלה החמשה וקריית-ענבים - גיבשנו פרוגרמה

לאלף יחידות, הבנויה, שהבינוי יהיה שם בארבעה שלבים, כך שנוכל

לעקוב מקרוב ולהחליט על פיתוח שלב נוסף בזיקה לכל הפרובלמטיקה

שמתעוררת שם, אחר שנראה איך השלב הראשון של 250 ו-500 -

מקבל.

על כן, מבחינה תכנונית - הדברים נמצאים

בשלב כלשהו של תכנון.

ס. שסיר:

סדר השיכון מתנגד לתכנית זו ששני

ניסוקים:

1. הם רואים בזה פרבר של ירושלים;

2. סדר העדיפות של הקמת הרדאר ביחס

לפרברים אחרים, שעליהם הוחלט או שעוסקים בהם, או שבהליך של

עיסוק נמצאים עתה - הם רואים בזה דברים קודמים לגבעת הרדאר.

הדיווח שלי אומר כך: אמנם אנו מתקדמים

בהליך התכנון, לא כל-כך בהתאם לציפיות של אנשים שהיו

רוצים לראות את התוצאות מהירות יותר. אבל העניין ייחקע עד

שהיה הסדר ברור וחד משמעי.

א. בר-און: הרי יש כאן ועדת שרים. זה עלה כבר שלוש

פעמים. אפשר פעם אחת להחליט ולסיים בזה.

על מה צריך לבוא אתם להסדר? זה שייך לקואליציה?

היו"ר א. שרון: לא מערכבים כאן דברים כאלה. מעולם לא

ערכנו בוועדה זו עניין כזה.

א. בר-און: זה לא נושא של מ"ס.

ס. דרובלס: אנו החלטנו להקים שם ישוב בקרבת הרדאר.

יש יהודים שרוצים להשקיע כסף, אבל חסרה להם

כחובת ברורה: מי הגורם שצריך ללוות זאת. אם נחליט על הסובת

הברורה - אני סוּך על יהודים אלה, שהם ידפּו במידה מספקת

על הדלתות ולא יחבו לישון עד שזה ייעשה.

אבל מה קורה: המינהל מנסה ל-

לקחת את האמצעי-אטיבה ולקדם את הדברים. וסדר השיכון חוקע לו

סקלות.

היו"ר א. שרון: הוא לקח זאת עליו?

ס. דרובלס: אם הייתי יכול - הייתי לוקח זאת בהחלט עלי.

אבל צריך להחליט בספורש שזה המינהל לבניה

ס. דרובלס:

כפריה - הוא יצטרך לבצע זאת ולא יוכל לנסות לעכב את הדברים.
אם נחלים שזה המינהל - הוא אינו מסוגל, כי זה מעבר לקו.

אל"ם ד. סתיו: אני מוכרח לומר שיש כאן הרבה יריבויות,

כמעט שלא לענין, שקשורות לענין הזה,

ואני חושב בכאב, שמאיר הציג זאת כאן בחצי-פה.

מצד שני - לגופו של ענין - בראייה חכמונית

או של המטרה - אין כמעט מחלוקת בין המינהל ומשרד הבנוי והשיכון.

כלומר - המינהל רואה בזה ישוב פרברי גדול של ירושים, והוא רוצה

לפתח את זה. משרד הבינוי והשיכון - משלב זאת בחכמית אזורית

של כל גוש גיבעון כישוב כזה.

על כן, זה ענין לפגישה אחת בין מינהל

מקרקעי ישראל וד"ר בכיר במשרד השיכון והבינוי. אפשר לשים

את הדברים על השולחן ולגסור זאת. הם, בחכמיות של ירושלים-רבת

שלהם - ישלבו את גבעת הרדאר ואח והם מעונינים בזה. הטיפול

של השכונה הראשונה או הגרעין הראשון (לא כמובן של דעין של

אנשים - אלא גרעין ישובי ראשון) זאת יעשה מינהל מקרקעי ישראל.

מכיוון שהעדיפות שלהם מבחינת משאבים במקום אחר. משרד הבינוי

השיכון אמנם יהיה חייב מבחינת החשתיית לראש-השטח לחת יד

לענין הזה, וכך אני חושב שיש סיכוי לזה ואפשר יהיה לישיב

וליישר את ההדורים פחות או יותר בענין זה.

היו"ר א. שרון: מי יהיה אחראי לזה?

אל"ם ד. סתיו: לא המינהל לבניה כפריה, בפירוש - לא. אלא

החוז ירושלים, כאשר החלק הראשון - שכונה

ראשונה - מינהל מקרקעי ישראל ימשיך בזה, בהתאם להחלטה שלנו.

ס. דרובלס: זו קבורה של הענין.

על המינהל לבניה כפריה יש לנו השפעה,

ונוכל לעבוד אחר.

א. בן-ארי: אין להם כסף ועל כן הם מתנגדים לזה.
אל"ם ד. סתיו: מחוז ירושלים יכול לעשות זאת.
ס. רובלס: זה בכלל יהיה קבור לגמרי...
אל"ם ד. סתיו: את גבעון העבירו סאמינהל לבניה כפרית
 למחוז ואז זה התחיל לזוז.
ס. רובלס: לפי החלטה מיוחדת של השר - עם תקציב
 מיוחד. אבל למחוז אין כספים בכלל.
ס. שמיר: אני יכול להרים את זה אם לא עושים לי שני
 דברים: לא שמים ווטו סטטוטורי;
 ואם משרד השיכון יעשה את מערכת התשתית
 על ראש השטח, בדיוק על פי ההחלטה. נקודה. אם שני תנאים אלה
 יקויימו - אני יכול לעשות זאת.

היו"ר א. שרון: אני רוצה לקבל את ההחלטה הבאה:
 נקבל כאן החלטה בשלבים:
 1. מינהל סקרעיישראל, באמצעות הכלים העומדים
 לשרותו - ייגש מיד להכשרת הסגרשים לאותה קבוצה, שרוצה
 להתישב במקום, הם כרת לנו. האם יש להם שם? - גרעין הראדאר.
 וזאת, כדי שאפשר יהיה להתחיל מיד בהכשרת השטח לבניה.
 2. בשלב שני נקיים כאן עוד דיון ונסכם מה
 ואיך יהיה נושא ההסך של הטיפול בישוב זה.
 מה שאבקש - לגשת ישר לעבודה.

ס. שמיר: צריך להחליט על הסך תכנון וביצוע
הי"ר א. שרון: תכנון וביצוע. טוב:
 מחליטים שמינהל סקרעיי ישראל ימשיך בתכנון
 וביצוע שלב ראשון.

סתי אפשר לראות את הסרקטורים עובדים שם?

ר. וייץ:

כל זאת - אחרי הוצאת הסוקשים.

ס. שמיר:

איני יכול לחתלכם זמן. אני מקווה שזה יהיה

אחר זמן קצר.

יו"ר א. שרון:

זה לא יקח שנים. מדובר בשבועות?

ס. שמיר:

כן.

ר. וייץ:

סליחה, יש לי אינפורמציה ששולחן זה

מוכרח לדעת זאת.

החלטת מועדון התישבות, 58, 1981, חלק 1, עמ' 100.

ענה מדבר אני בשם הקופה של ההתישבות

הציונית. קבלנו לכל הפעולות ההתישבותיות תקציב נוסף לתקציב

הרגיל 150 מיליון שקלים.

הוצאנו כבר 164 מיליון שקל ואנו נמצאים

בסכום של 14 מיליון מעבר לתקציב.

לביצוע ההחלטות לפעולות עד הישיבה הזאת - יש צורך בתקציב

נוסף של 124 מיליון שקל. ואיני מדבר על התקציב הרגיל, שהוא בסכום

חסור ביותר, כי סך-כל 350 מיליון שקל - קבלנו רק 70 מיליון שקל.

יש בזה "ברוך" גדול. אבל זה לא שייך לעניין. את זה נסחוב,

כמו שנסחוב את שאר הדברים.

אם לא יאושר תקציב נוסף - אי-אפשר יהיה לעשות

שום פעולה נוספת. אני רוצה שיהיו הדברים ברורים. כי מאחורי הדברים

הולכים לקהל ולשאר הארגונים העוסקים בזה.

היו"ר א. שרון: לא יכול כל אחד לקדם קצת?

ר. וייץ: אני רוצה שיהיה לך ברור: סך-כל 150 מיליון שקל -

לא קבלנו כלום. הגזבר הוציא את הכסף,

והוצאנו 14 מיליון שקל בהתחייבות - יותר מהתקציב. ועתה האוצר

זועק לשמיים. ביקשנו 124 מיליון שקל.

יו"ר א. שרון:

איני שומע שום זעקה.

ר. וייץ:

אם כן, אני מעביר זאת עכשיו אליך. עכשיו

ר. וייץ:

סתחילות אצלנו הצעקות. אני רוצה שיירשם ליד שולחן זה שאת
 חקציבים גמרנו לחלוטין. כדי לבצע את החלטות - לא כולל מה
 שעבר היום כאן - אני רוצה שיהיה ברור, יהיה צורך בחקציב נוסף
 של 124 מיליון שקלים. אם לא יהיה חקציב נוסף זה - ידינו ורגלינו
 כפוחות לחלוטין. שיהיו דברים אלה ברורים.

ס. דרובלס: היות ורענן מודיע הדעות וזה דשם בפרוטוקל -

אני חייב לוטר כך:

לפי החלטות ועדה זו - באישור

האוצר - הוחלט בחודש סרץ ואושר חקציב נוסף בסך של עד
 מליארד וחצי לירות שזה מאה וחמשים מיליון שקל. זה אושר לפי
 החלטות הועדה.

המשך הישיבה - ל. דרוקר.

מר מ. דרובלס

(עד כאן רשמה מ.י. מכאן

ל. ד.)

זה אושר לפי אובייקטים של יחידות דיור, ישובים. זה אושר לפי החלטות הועדה של ישובים חדשים ועיבוי הישובים הקודמים. עבדנו בדיוק לפי מה שאושר. אבל אנחנו דיברנו על כספים בחודש מרץ, ואנו חיים היום במחצית חודש יולי. המחירים לא עומדים במקום. האוצר ידע שהמיליארד וחצי לירות, או ה-150 מליון שקל שאושר אז, זה לא אבסולוטי, אלא לפי הצמדה, אבל הוא לא נתן לנו את הכסף. היום הגשנו לאוצר את החשבון, לפיו אותם המיליארד וחצי לירות שאושרו, לפי ההתחייבויות שלנו, זה עוד 124 מליון שקל אותם אנו צריכים. האוצר בודק זאת ויתן לנו תשובה בימים אלה.

עמדנו בדיוק בהתחייבויות

וההחלטות שהיו, אנחנו רק לא שולטים על ערך השקל, אם עובדים לפי דולארים. אנו לא חרגנו.

השר א. שרון : אני מוכרח לומר לכם, שאני אף פעם לא ראיתי פה לירה אחת. אני רק יודע דבר אחד - שכל הזמן זה נבנה, הכל נבנה כל הזמן. כלומר, יש איזו דרך בה כל הבעיות הללו נפתרות באיזו שהיא צורה.

מר ר. וייץ : אריק, כדי שלא תהיינה אי הבנות -

מה שאמר מתי זה נכון, אבל זו

פרשה אחת - זה ייקור המדד על אותו סכום לפי ערך הכסף לפי האנפלציה, והתחשבנות שהאוצר יעשה ויקיים. אין לי ספק. לא על זה אני מדבר. יש לדברים שלא נכללו ברשימה האורגינאלית, שנוספו בינתיים, וניתנה הוראה להתחיל לעבוד בהם, ובחלק התחילו, כי העבירו תקציבים קודמים, יש צורך בעוד תקציב, לפי ערך השקל

מר ר. וייץ

לפני חודש, שזה יצא בערך אותו מספר. ההוא קצת יותר גבוה, ההוא 128. לא חשוב, 125 מליון שקלים נוספים. אני רוצה שיו"ר הועדה ידאג לזה, שלא יעמדו הגלגלים. אני את שלי אמרתי.

אני אטפל בזה.

השר א. שרון :

הג. 59. צלילי האויב היחיד - צלילי חק' "הקולות".

יעקב טוביה, נשמע בבקשה את סקירתך הממצה.

השר א. שרון :

אני אעשה את זה בקיצור. אנו הקימונו בשנה האחרונה 10

מר י. טוביה :

מפעלים, ואני אחיל מהצפון.

אני אומר עוד מילה אחת לפני

השר א. שרון :

שיעקב מדבר. אנחנו לא יכולים, עוד לפני שהוא מוסר את סקירתו, ^{שלא} לשבח את המאמצים ואת ההשגים של חברת מקורות. נדמה לי שבפעולה מואצת של פחות מ-7 חדשים, ביצענו כאן פעולות שמעטות כדוגמתן בהיקפן ובמהירות הביצוע. והייתי רוצה כאן, באמת, לברך אותכם על ההשגים האלה.

מר מ. דרובלס :

אני חושב שזה גם על דעה המחלקה
והחטיבה על שני ראשיה, שמצטרפים

לברכה.

מר ר. וייץ :

לא יועיל לך שום דבר, אני תמיד
אמרתי שמלאכה צריך לעשות היטב,
בין אם אתה מסכים לה ובין אם לאו. מלאכה לא טובה עושים
סנדלרים כשהם תופרים בגדים.
באשר לשאלה האם היה צריך לעשות
את זה או לא? אני לא סרתי מדעתי, שזו היתה ריצה מהירה
ודי טובה, בכיוון הלא נכון. ותגיד - כל הכבוד, יוסי עשה
עבודה טובה.

משר א. שרון :

רענן, בענין זה אנו כבר נמצאנו
למדים, שכל תפירת בגדים מהירה מדי
אינה טובה, ובוודאי כשהיא נעשית בכיוון הלא נכון.

מר ר. וייץ :

אני מסכים איתך. והיות והשיפוט
על ענין כזה אינו בידך ולא בידי,
אלא בידי שר ההסטוריה, נראה. או שנזכה לשמוע את פסק דינו,
או לא, אי אפשר לדעת.

מר י. טוביה :

אם כן, יש פה מפעל ריחן- דותן,
המספק מים בינתיים משלושה מקורות
למי-עמי. הקווים הונחו על ידי הסוכנות היהודית.
מקו ואדי ערה של מקורות, קו שיושלם בספטמבר. ולדותן -
מהמפעל של הממשל, בריכה שהוקמה על ידי הסוכנות וקו שנעשה

מר י. טוביה

על-ידי מקורות.

מפעל שבי-שומרון - מספק מים

לשבי שומרון, לחומש ולשבי-שומרון ב'. מקור המים בבית איבה, של הממשל. הקו הזה גמור. הקו לחומש גמור - הם כבר מקבלים מים. יש שם בריכה שהוקמה על ידי הסוכנות. בשבי-שומרון א' יש בריכה שנבנתה על ידי הסוכנות, ומפעל בוסטר שצריך לספק את המים, גמור, המספק מים כבר לחומש. בשבי-שומרון, בספטמבר יהיו מים.

מפעל שלישי - מפעל קרני-שומרון -

קדומים - מספק מים לקרני-שומרון, ליקיר, לעמנואל, לקדומים, לצוותא ולמעלה שומרון. המפעל הזה בנוי על שני קידוחים - קידוח קדומים וקידוח קרני שומרון. קידוח קרני שומרון יופעל בימים הקרובים. יש בריכה אחת של אלף קוב בקרני - שומרון, בריכה בקדומים, בריכה ביקיר. המפעל כולו יושלם עד ספטמבר. לכל הישובים יש כבר מים.

המפעל השלישי הוא המפעל מאלקנה

עד אלון מורה. בנוי על שלושה קידוחים : על קידוח עזווייה של הממשל, קידוח אריאל וקידוח בית חורון. באשר לבריכות - יש בבידיה בריכה אחת עם בוסטר, בריכה שניה באריאל, שתהיה גמורה בספטמבר, בריכה בתפוח ושתי בריכות באלון - מורה.

השר א. שרון : אני מוכרח לומר משהו לגבי הקו הזה -

לא אחת יצא לי לראות את העבודה

בקו הזה, כמו בקווים האחרים. הם היו עובדים בקצב מהיר יותר מאשר אני הייתי נוסע במכונית, אני מוכרח לומר.

מר י. טוביה :

היתה לנו שם בעיה עם קמ"ט מע"ץ.

הוא טען שעשינו דברים ללא אישור.

התברר שההוראות שלהם ניתנו לתה"ל ועד שתה"ל העביר את ההודעות אלינו, גמרנו את העבודה.

מר א. בראון :

תספר למה. היו שם שני אחים, אח

אחד שעבד במקורות ואח אחד שעובד

במע"ץ והם גמרו את זה בבית.

מר י. טוביה :

תוך כמה חדשים הקידוחים הללו כולם

יופעלו, כשלכל הישובים, למעשה,

יש כבר מים, בין בצורה זמנית ובין בצורה קבועה.

המפעל הרביעי זה מפעל בית-אריה.

הוא מקבל בינתיים מים באופן זמני מהקו של הממשל. תוקם

שם בריכה. אנו מחדשים קידוח של הממשל, ואני מקווה שעד

סוף השנה הקידוח הזה יופעל. יש כאן מחשבה לספק מים מאותו

קידוח גם לנוה-צוף ולנוה-צוף ב', וחלמיש, אשר מקבלים

בינתיים את המים מביר-זית. ביר-זית מקבלת את המים מרמאללה.

רמאללה מקבלת את המים מקו שלנו שיוצא מסביבות מוצא.

המפעל החמישי הוא מפעל שילה. היו

לנו שם הרבה אכזבות. קדחנו קידוח רדוד ראשון שקיבלו בו

רק שני קוב לשעה, לכן נאלצנו לקדוח קידוח נוסף. עדיין לא

ברור מה תוצאות הקידוח הזה. יש תקווה שיהיו שם מים. נבנתה

שם בריכה. הישוב הוקם בחלקו מעל הבריכה, כך שצריך לעשות

שם עוד בוסטר שיספק מים לבתים שמעל הבריכה. המפעל הזה, גם

מר י. טוביה

הוא יגמר תוך חודש - חדשים. יש פה בעיה, שהמשאבה הקטנה כבר פועלת, יש להם מים. לגבי המשאבה הגדולה, כיוון שהמים בקידוח נמצאים בעומק רב, צריך לקבל משאבה מיוחדת מפעל הימים, כדי לעשות את שאיבת הנסיון. זה בשילה 2.

אחרי זה ישנו מפעל נעלה, שמקבל

את המים ממתייהו.

סליחה יעקב, קידוח שלה 1 בקושי מספק היום את המים.

מר מ. דרובלס :

הוא לא מספק את כל המים הדרושים להם ולכן השארנו את הצינור

מר י. טוביה :

שהנחנו כדי שאפשר יהיה לעשות את הקידוח השני, צנור שמביא את המים מהמעין של הכפר הערבי, השארנו להם, והם לוקחים את המים מהצינור הזה ובכך משלימים את כמות המים הדרושה להם.

לנעלה (נילי) אנחנו נניח קו מבריכת מתתיהו, ואני מקווה שנגמור את העבודה עד סוף השנה. בינתיים יש להם קו זמני.

עכשיו אנו רואים בנילי בריכה על הגבעה המזרחית יותר.

השר א. שרון :

אנו הולכים להקים את הבריכה על

מר י. טוביה :

מר י. טוביה

קצה הבננה. היום יש איזה שהוא עיכוב בקשר עם הקמתה, ולכן אין לנו תאריך במר. כל שאר המפעל יגמר עד סוף השנה.

השר א. שרון : בנוה צוף ב' יש כבר בריכה?

מר י. טוביה : בנוה-צוף ב' יש קו מים. הסנקים יהיה שם ב-15 לחודש. מים יש להם

כבר.

הדבר השישי, נדמה לי, זה מכמש. היינו צריכים להניח קו מרימונים למכמש. הקו יהיה גמור בסוף החודש הזה. המיכל יהיה שם ב-15 לאוגוסט. אם אנו מדברים על סביבה זו, אנו צריכים להקים בריכה בכפר אדומים, שתהיה מוכנה בסוף השנה.

המפעל השביעי הוא תקוע. יש תקוע ויש מעלה-עמוס. את הקו למעלה עמוס סיימנו, הם כבר מקבלים את המים. במעלה עמוס, באוגוסט, יהיה לנו מיכל של 100 קוב. בינתיים שמנו שם מיכלים זמניים קטנים. יש להם מים. לתקוע יש קו זמני, ובסוף אוגוסט אנחנו נגמור את הקו הקבוע. בריכה של 500 קוב בתקוע נסיים בסוף אוקטובר.

יש לנו מפעל נוסף לאפרת. בריכה של אלף קוב - תסתיים בסוף השנה. יהיה קו מחלק^{למנה} לאפרת בספטמבר. יש פה עוד קו מחלק לראש צורים, של 1.2 קילומטר, שיעשה באוגוסט.

העבודה האחרונה שקיבלנו רק עכשיו זו העבודה ללוציפר, מעון וכרמל. קו של 2 ק"מ מיתיר ללוציפר,

מר י. טוביה

שיסתיים בספטמבר. תחנה ליתין גם כן בספטמבר, ובספטמבר
גם נקים שם בריכה של 100 קוב.

עכשיו, מכאן, ^{על}הקו למעון ולכרמל

עדיין לא הוחלט. על כל פנים, נצטרך גם שם להקים בריכה
של 500 קוב. הבעיה כאן שהמים מועברים מקידוח שוקת שעל-
יד באר-שבע. לכן אנחנו עומדים לקדוח כאן קידוח ראשון,
בעייתי מאוד. אנחנו מקווים שבעוד חודש נתחיל את הקידוח
הזה, לאחר שיקבעו את המקום המדויק, כאשר קידוח, עד
שהוא מפיק מים, יקח שנה.

יעקב, דילגת על מצפה-גוברין.

מר מ. דרובלס :

מצפה גוברין זה לא ממשל של מקורות

מר י. טוביה :

בינתיים, אלא של הממשל. הכוונה

היא להניח קו מבריכה ממרא בחברון.

הכוונה היא להניח קו מבריכת ממרא

_____ :

בחברון דרך חוצה יהודה החדש. זה

מבוצע על ידי הממשל, על חשבון תקציב של הממשל. הם מבצעים
עד כרכומיה.

מה עם תרצה, תרצה צריכה מים.

השר א. שרון :

יש שם למטה מעיין, בעין פוע.

יש שם מעין עם הרבה מים, אין

מר י. טוביה :

בעיה לעשות זאת.

השר א. שרון :

תרצה צריכה מים, לא יעזור. שם
עובדים. זה אחרי תובס. זה מקום

נהדר. אני מציע לכל אחד לבקר שם. זה אחד המקומות היפים
בארץ.

האם יש איזה שהם שאלות ליעקב?

נגענו בנושא תרצה. עלה כאן נושא מצפה - גוברין, שאיני
יודע מה בדיוק תשובתנו, ונושא מצפה לכיש, ששם וודאי תהיה
בעיה, כי איני יודע מהם מקורות המים הכי קרובים לשם.

מר י. טוביה :

יש שם מפעל שוקן שאנו מכינים, וקדוח
לכיש.

השר א. שרון :

אני מודה לך, יש איזה שהן שאלות
לחברים? מר ח. צבן, בבקשה.

הח. 6. ימים ח/30 שומרון: הניאל הקדוח

מר ח. צבן :

אנחנו במצב שאין לנו כסף לגמור
את חוצה שומרון. אם נתחיל בעיכובים

אז נכנס לחורף, ואז לא נגמור את זה.

השר א. שרון :

האם גמרנו את הפריצה לכביש למטה,
או עוד לא?

מר ח. צבן :

עוד לא.

והמצב הוא ש-11 מליון שקל צריכים

להיות מתקציב משרד הבטחון ו-4 מתקציב ההתיישבות. זה 300

אלף שקל ליום. השבוע הכל נגמר לנו.

מר א. בראון :

אני רוצה להסביר את העניין - בזמנו

קבע ראש הממשלה חלוקה לפי אחוזים,

לא לפי כסף, כלומר שההתיישבות תתן 30%, משרד הבינוי או מע"ץ 30% ומשרד הבטחון - 40%. לפי זה, בהערכה ראשונית, כל אחד נתן את חלקו, פרט למשרד הבינוי שהוא עושה את האספלט, כך שזה לא חשוב כרגע (התחילו כבר). הראשון נתן משרד הבטחון, הוא נתן 12 מליון שקל. אז זה היה 40% / ^{כשהחטיבה} להתיישבות נתן את הכסף, הוא כבר נתן 13 מליון שקל, כי כבר היו התיקרויות. עכשיו, לפי האחוזים חסרים היום בערך 13 מליון שקל של משרד הבטחון, שהוא חייב כדי להגיע ל-40%, ועוד 4% מליון שקל מצד ^{החטיבה} להתיישבות, כדי להוסיף למה שהיא נתנה, על-מנת שזה יענה על התקציב שהוחלט עליו על-ידי ראש הממשלה, שר החקלאות ושר הבינוי - זה היה הפורום שהחליט על זה אז.

סרי לקח על עצמו לספל במשרד הבטחון,

ואני מקווה שתוך השבוע הזה או בתחילת השבוע הבא, העניינים יזוזו. בכל אופן, בכל מקרה, לא בא בחשבון לעצור את העבודה. זה בכל מקרה לא בא בחשבון.

מר מ. דרובלס :

החטיבה להתיישבות מכניסה לנדוניה

את כל הכבישים שהיא בצעה עבור

משרד השיכון.

מר א. בראון :

אריק, הנושא הזה צריך להיות
בידיעתך.

השר א. שרון :

אני לקחתי לתשומת ליבי את המצב
הזה. אם יתברר תוך מספר ימים
שאינן לזה פתרון, אביא זאת מחדש לשר הבטחון, שידון בנושא
הזה.

השר א. שרון :

אני רוצה להעלות נושא שהוא בעצם
הנחייה חוזרת, ואני רוצה להדגיש
את הדחיפות שבו. אני נתתי הנחייה, שחזרתי עליה מספר
פעמים, להחכיר קרקעות בשומרון וביהודה, ואם יש כאלו
גם בחבל עזה, לישובים ולמועצות האזוריות היהודיות בשטחים
אלה. המדובר בקרקעות מדינה. מאחר ויש להניח שהמו"מ המדיני
יתחדש תוך זמן קצר ביותר, מוכרחים להיות במצב, שקרקעות
ממשלתיות מוכרות לישובים היהודיים ולמועצות האזוריות
היהודיות. כי בסופו של דבר, יום אחד יבואו, יצלמו מצב
מסויים בשטח.

אני חוזר על הדבר הזה ומדבר על זה

חדשים על גבי חדשים. לא תמיד יש לאנשים הרגשה של דחיפות

השר א. שרון

מספקת בנושא הזה. אני עוד פעם פונה אליכם - תעשו את הדבר הזה. סרי, דרכך אני פונה למערכת שלכם, כי הרי זה תלוי, במידה רבה, במערכת שלכם. תחכירו את הקרקעות האלה למועצות ולישובים היהודיים, כי נמצא את עצמנו בבעיה אח"כ.

מר מ. דרובלס : האם מדובר בעיקר בשטחי מרעה ?

השר א. שרון : בכל דבר. אלו יכולים להיות שטחי מרעה שנגדר אותה. אלה יכולים להיות שטחים למזרע. אלו יכולים להיות שטחים לנטיעת עצים. כל דבר, לא חשוב מה. מוכרחים שפורמאלית הם יהיו רשומים ונתונים בידי הישובים והמועצות האזוריות היהודיות, ותראו את זה כדבר לא דחוף, אלא בהול, ממש בהול.

מר מ. דרובלס : אני מבקש לשנות סעיף קטן.

הועדה הזו החליטה בישיבה הקודמת על הקמת שני ישובים - מתתיהו ב' וענתות. במתיתיהו על הרחבה. להרחבה במתיתיהו ולענתות, באופן ממשי, אין אבא. מתיתיהו בא עם אור שמח.

בענתות החבל מטפל, בפרוש.

מר א. בראון :

בענתות אנו נטפל מבחינת תכנון, וזה

מר מ. דרובלס :

יהיה כמו הבניה העצמית במקומות

אחרים. במתתיהו זה יהיה כמו עמנואל, אך זה לא מספיק, כי זה גרעין הרבה יותר חלש.

לא, הולך לשם גוף יותר חזק, לא

השר א. שרון :

אור שמח. לאור שמח נסדר שהם

יקבלו שכונה מאנשי הרבי מגור. הגוף שנכנס לבנות כאן הוא אותו גוף שבונה בעמנואל.

אז זה בסדר, כי אור שמח לבד לא

מר מ. דרובלס :

יכול לעשות זאת.

אני יודע.

השר א. שרון :

תודה רבה לכם, אני נועל את הישיבה.

רמת קדרון - הקמת יישוב לשם עבוייה של ירושלים

הת/49

יו"ר הועדה להתיישבות פותח.

בדיון משתתפים: השר א. שרון; ה"ה א. בראון, ש. רביד, מ. דרובלס ואל"מ ד. סתו.

מ ח ל י ט י ם במסגרת עבוייה של ירושלים, לאשר את הקמתו של היישוב רמת קדרון - בחצי הדרך בין מעלה אדומים ותקוע. מתכונת היישוב, גישת המדינה לבנייתו והטיפול בו - תהיה דומה לזו של שערי תקוה.

נ ט ף - הקמת יישוב

הת/50

יו"ר הועדה להתיישבות פותח.

בדיון משתתפים: השר א. שרון; ה"ה א. בראון, ר. ויץ, אל"מ ד. סתו ותא"ל א. רם.

מ ח ל י ט י ם מבלי לשנות החלטה מס. הת/37 של הועדה להתיישבות מיום ט"ו כסיון התשמ"א (17.6.81), לאשר עקרונית הקמתו של היישוב נטף בחירבת נטף - מזרחית למבוא חורון. מיקומו המדויק של היישוב יקבע כתאום עם צה"ל. היישוב יבנה על-ידי חברי גרעין נטף כתאום עם מינהל מקרקעי ישראל.

שטחי אש ואימונים לצה"ל

הת/51

יו"ר הועדה להתיישבות פותח.

מ ח ל י ט י ם להטיל על עוזר שר החקלאות לענייני התיישבות, מטעם יו"ר הועדה להתיישבות, לבוא בדברים עם הגורמים הנוגעים בדבר בצה"ל - בענין הצורך להרחיב שטחי אש ואימונים של צה"ל לפי הקווים והכוונות שמצאו את ביטויים בעת הדיון בנושא בישיבתה של הועדה, היום.

ורד הגליל - סיכום

הת/52

יו"ר הועדה להתיישבות פותח.

בדיון משתתפים: השר א. שרון; ה"ה א. בראון, ר. ויץ, מ. דרובלס, מ. שמיר וח. צבן.

מ ח ל י ט י ם הועדה להתיישבות רושמת לפניה כסיכום, את הודעתו של ראש מינהל הפיתוח של הקרן הקיימת לישראל - בענין ורד הגליל. (הסיכום הנ"ל שמור במזכירות הממשלה).

מצפה ספיר

הת/53

מנהל מינהל מקרקעי ישראל פותח.

בדיון משתתפים: ה"ה א. בראון ומ. שמיר.

מ ח ל י ט י ם בהמשך להחלטה מס. הת/39 של הועדה להתיישבות מיום ט"ו בסיון התשמ"א (17.6.81) - לרשום את הודעת מנהל מינהל מקרקעי ישראל כי התכנית בענין מצפה ספיר הוגשה לדיון ואישור הועדה האזורית לתכנון ובניה וכי מבחינה תכניתית ניתן יהיה להתחיל בעבודות במצפה - תוך חודש וחצי מהיום.

כוכב יאיר

הת/54

יו"ר הועדה להתיישבות פותח.

בדיון משתתפים: השר א. שרון; ה"ה א. בראון, מ. שמיר, מ. דרובלס ור. ויץ.

מ ח ל י ט י ם במגמה לקדם את התפתחותו של מצפה כוכב יאיר ועל מנת להתחיל לבנות בו - להטיל על מנהל מינהל מקרקעי ישראל לזרז את הכשרת השטחים המיועדים שם לבניה ולעשות למען חכירתם בהתאם למקובל.

במסגרת הנ"ל תיעשה פרצלציה והכשרת שטחים לבניה של 1,600 יחידות דיור, כאשר - 400 יחידות נועדו לגרעין של משקי חירות, ו- 1200 יחידות דיור לגרעין של יהודי דרום אפריקה.

המצפים - זירוז הפיתוח

הת/55

יו"ר הועדה להתיישבות פותח.

בדיון משתתפים: השר א. שרון; ה"ה ר. ויץ, מ. שמיר, א. בראון ומ. דרובלס.

גרעין באוהלים - איזור בירקן

הת/56

יו"ר הועדה להתיישבות פותח.

בדיון משתתפים: השר א. שרון; ה"ה מ. דרובלס, א. בראון וח. צבן.

מ ח ל י ט י ם להטיל על עוזר שר החקלאות לעניני התיישבות לבוא בדברים עם נציגי הגרעין שיושב באוהלים באזור בירקן - כדי למצוא פתרון להקמת יישוב עבור הגרעין.

הת/57

גבעת הראדאר: - תכנון וביצוע

יו"ר הועדה להתיישבות פותח.

בדיון משתתפים: השר א. שרון; ה"ה א. בראון, ר. ויץ, מ. שמיר, מ. דרובלס ואל"מ ד. סתו.

מ ח ל י ט י ם בהמשך להחלטות הועדה להתיישבות מס. הת/30 מיום א' בניסן התשמ"א (5.4.81) ומס. הת/35 מיום ט"ו בסיון התשמ"א - (17.6.81): -

א. מינהל מקרקעי ישראל ימשיך בתכנון ובביצוע שלב א' - של תכנית גבעת-הראדאר.

ב. להטיל על מינהל מקרקעי ישראל, באמצעות הכלים העומדים לרשותו - לגשת מיד להכשרת מגרשים עבור גרעין הראדאר שרוצה להתיישב במקום.

ג. במועד מאוחר יותר - לקיים דיון בכל הנוגע להמשך הטיפול ביישוב.

הת/58

מסירת מידע בעניני תקציב ההתיישבות

מנהל המחלקה להתיישבות של הסוכנות היהודית, פרופ' ר. ויץ, מוסר מידע בעניני התקצוב של ההתיישבות.

בדיון משתתפים: השר א. שרון; ה"ה ר. ויץ ומ. דרובלס.

הת/59

עבודות המים ביהודה ובשומרון - דיווח מנהל חברת "מקורות" בע"מ

יו"ר הועדה להתיישבות פותח.

בדיון משתתפים: השר א. שרון; ה"ה י. טוביה, מ. דרובלס, ר. ויץ וא. בראון.

מ ח ל י ט י ם הועדה להתיישבות, רושמת לפנייה בהערכה רבה את הדיווח כדלקמן, של מנהל חברת "מקורות" בע"מ בענין עבודות המים שנעשו ביהודה ובשומרון בתהליך מואץ של פחות מ- 7 חודשים:-

א. מפעל ריחן-דותן - מספק מים למי-עמי. הקו יושלם בחודש ספטמבר, השנה

ב. מפעל שבי שומרון - מספק מים לשבי שומרון, לחומש, ולשבי-שומרון ב'. המפעל יושלם בספטמבר, השנה

ג. מפעל קרני שומרון-קדומים - מספק מים לקרני שומרון, יקיר, עמנואל, קדומים, צוותא ולמעלה-שומרון. המפעל יושלם עד ספטמבר, השנה.

./מפעל

- ד. מפעל אלקנה - אלון מורה - המפעל בנוי על שלשה קידוחים: - בעזווייה, אריאל ובבית-חורון.
- ה. מפעל בית-אריה - מפעל זה מספק מים גם לנוה-צוף, לנוה צוף ב' וחלמיש. המפעל יושלם עד סוף השנה.
- ו. מפעל שילה - המפעל יושלם תוך חודש-חודשיים.
- ז. מפעל נעלה (נילי) - המפעל יושלם עד סוף השנה.
- ח. מפעל מכמש - הקו יושלם עד סוף חודש זה.
- ט. מפעל תקוע - הקו יושלם עד סוף חודש אוגוסט, השנה.
- י. מפעל אפרת - קו זה יספק מים לאפרת עד סוף חודש ספטמבר ולראש צורים עד סוף חודש אוגוסט, השנה.
- יא. מפעל לוציפר - מעון - כרמל - יושלם עד סוף השנה.

כביש חוצה שומרון: - הנושא התקציבי

הח/60

ראש מינהל הפיתוח של הקרן הקימת לישראל פותח.
בדיון משתתפים: השר א. שרון; ה"ה ח. צבן, א. בראון ומ. דרובלס.
מחליטים הועדה להתיישבות, רושמת לפניה את הודעתו של יו"ר הועדה, כי הוא קבל לתשומת לבו את המצב התקציבי המתייחס לעבודות בכביש חוצה-שומרון, וכי לאחר בירורים שיקיים - יבוא בדברים בענין, עם שר הבטחון.

ה י ש י ב ה נ נ ע ל ת

מוכירות הממשלה

ש מ ו ר

פרוטוקול
ישיבת הועדה להתיישבות המשותפת לממשלה
ולהסתדרות הציונית העולמית

ג' בתמוז התשמ"א - 5.7.81

נכחו: חבר הועדה - השר : א. שרון - יו"ר
נציגי ההסתדרות הציונית: מ. דרובלס, א. תבין

נעדרו: חברי הועדה - השרים : י. ארידור, ש. ארליך, מ. בגין, ז. המר,
י. כץ, ד. לוי, ח. לנדאו (חולה), מ. נסים,
ג. פת

נציגי ההסתדרות הציונית: ר. ויץ, א. כץ, ע. לוינסקי, מ. ריבלין,
י. פרידמן, פ. שנק, א. שנקר, י. שפירא.

א. זילבר - לשכת שר החקלאות
א. עטיה - משרד התעשיה, המסחר והתיירות
ח. צבן - הקרן הקימת לישראל
ש. רביד - החטיבה להתיישבות, הסוכנות היהודית
מ. שמיר - מנהל מינהל מקרקעי ישראל
א. ליסנסקי - מזכיר הועדה

סדר היום: 41/הת ביצוע החלטות הועדה להתיישבות, המשותפת לממשלה, 2
ולהסתדרות הציונית העולמית - דיווח יו"ר הועדה
42/הת תכנית-מיתאר ארצית בנושא: הבנים הממשיכים במושבים 16
43/הת זמורות - ישוב לבנים ממשיכים
44/הת משרד התעשיה, המסחר והתיירות - דיווח על אזור תעשיה 18
45/הת ענתות ובית אריה ב' 7
46/הת כרמל ומעון - איזרוח היישובים 8
47/הת הקמת ישוב קהילתי בחורבות יתיר 8
48/הת המצפים - הפיכתם ליישובים והעלאת מספר המשפחות בהם 13

./ביצוע

בפרוטוקול זה 32 דפים.

רשום: איציק יוסף

הח/41. ביצוע החלטות הועדה להתישבות, המשותפת לממשלה ולהסתדרות הציונית העולמית - דיווח יו"ר הועדה

היו"ר השר א. שרון: אפשר לברך את שמעון רביד על התפקיד החדש שלו. אני בטוח שזה יקל עלינו ויתן לנו אפשרות של תנופה מחודשת בהיותך שולט על צינור כספי בעל קוטר לא קטן.

טוב שזו ההנחה...

ש. רביד:

השר א. שרון: אני רוצה לציין בשמחה שמאז נפגשנו לפני שלושה שבועות - אם איני טועה, קרו כמה דברים

בשטח, שראויים לציון מיוחד, והייתי רוצה לצייןם כאן.

1. חינוכית - שבגוש ריחן. הישוב נחנך,

המשפחות במקום, הסכם היה מרשים והכל מתנהל בכסדרו.

2. ישוב שני בגוש ריחן - שנכנסו אליו

משפחות הוא ישוב חדש בשם שקד. זה ישוב שלישי שהקמנו בגוש

ריחן עצמו וב-21 בחודש ייכנסו משפחות למקום, בהתאם לתכנית

שקבענו, שיש ליישב טכסיסום נקודות לפני ה-30 בחודש.

הישוב מבוא דותן - הנמצא בחלק הדרומי של

גוש ריחן - יושב, כלומר: זה ישוב שבנינו אותו בסך כמה חדשים,

אבל המשפחות עלו ונכנסו למקומותיהם.

הישוב בית-אריה, יושב.

לבירקן - נכנסו המשפחות הראשונות. זה נמצא

קצה יותר צפונית.

הישוב סתת'הו - אוכלס.

כל זה - מאז נפגשנו לאחרונה. אבל אני

קבעתי שלקראת ה-30 בחודש הישובים צריכים להיות מיושבים, כדי

שבכל אחד מהמקומות שהופיעו בספת ההתישבות שלנו - יחיו אנשים

לקראת ה-30 בחודש (סוף יוני).

בבירקן המשפחות נכנסו למקום בלי טכס.

השר א. שרון:

בבית-אריה - הישוב אוכלס בטכס יפה מאוד;
במתחיהו - הישוב אוכלס והינו שוקק-חיים. במעלה-עמס - הישוב
אוכלס והיה טכס.

אני מוכרח לומר שהטכס הזה בהחלט מרשים,
בערב - כאשר צפינו לסדנר-יהודה באזור ים המלח.
במיכס נכנסו המספחות למקום (זה נמצא
בגוש מעלה-אדומים). נכנסו אליו לפני מספר חדשים - בין מעלה-
אדומים ובין גוש ריסונים, כוכב-השחר, עפרה. אלה הישובים.
וכן - נילי - ישוב שעומדים להיכנס אליו בימים הקרובים, ונמצא
ליד דיר-קאדים.

בלוציפר - נכנסו המתישבים. זה מה שקרה
בסוף שלושת השבועות האחרונים, מאז נפגשנו בישיבה האחרונה וזה
בנוסף לפעולות רחבות-היקף בחחום פריצה לסלילת הדרך, כלומר -
הסוף העבודה במלוא התנופה בכביש חוצה-שומרון ואנו נמצאים ימים
ספורים לפני הפרוצה האחרונה, לכיוון מעלה-אפריים ואז אפשר
יהיה לראות את כביש חוצה-שומרון מקשר את בקעת-הירדן ואפשר
יהיה לנסוע מהירדן עד אזור חל-אביב בתוך שעה אחת.
בנוסף לכך - חודשה העבודה במלוא-התנופה
באותם ישובים, בהם הייתה הקפאה כתוצאה מהבג"ץ. נחברר שהשיטה
שנקטבו בה, להתחיל בעבודה חרף אי-הבהירות - הייתה נכונה והעבודה
חודשה בשבי-שומרון ב' במלוא הקצב.

לא ציינתי שבנסואל נערך טכס מרשים של
הנחת יסודות לשש-מאות בתים ראשונים, בגוש קרני שומרון,
וזה היה ארוע מיוחד במינו. איני יודע כמה טכס הייתה להם
הזכות להשתתף בטרם זה. היו שם עשרת אלפים יהודים חרדים שכיסו
את הגבעות וההרים שם.

מעניין שהם ניגשים לעבודה ביזמה עצמית

השר א. שרון:

והשקעות עצמיות בתקופה בלתי-רגילה. אינני בטוח אם אמנם לא יהיה זה הישוב הגדול ביותר שיקום בקצב המהיר ביותר שם.

עבודות המים נמשכות. נמצאו הרבה מים בשילה והתברר שיש קידוח יוצא מן הכלל עמוק אבל זו באר מצויינת. אפשר לראות את ברכיות-המים החדשות המוקמות, כשהעבודה נעשית בהן יומם ולילה. וכאן - כולם חברו יחד - החטיבה להתישבות, הקה"ל, חברת מקורות - כל הגופים חברו יחד לעשות את העבודה הבלתי-רגילה והחשובה הזאת.

העבודה חודשה בשבי-שומרון, בקדומים, בבירקן, במצפה-

גוברין, במצפה לכיש.

ש. רביב:

במצפה לכיש - זה מקום יחיד שעומדים אנו בו.

השר א. שרון:

מדוע?

ש. רביב:

עדיין לא עובדים שם.

השר א. שרון:

בסדר, אבל יעבדו שם.

אני רוצה לציין את העובדה שנעשית עתה עבודה בתרצה, אחד

המקומות היפים ביותר ממערב- צפון לטובס. זה אחד השטחים השולטים ביותר על השטח.

זה מקום שחיפשנו בו מדרך-רגל יהודית במשך ארבע שנים ואני רוצה לציין בסיפוק,

שהעבודה מתנהלת שם כסדרה. בסך הכל - היתה תנופה גדולה מאד של עבודה. וזה מראה

רק זאת, שאפשר לעבוד מהר. על כן - ניגש עתה מיד לדברים הבאים שאותם צריך לעשות.

אורי בר-און:

לפי לוח-הזמנים צריך היה לדווח על העבודות במקומות

השונים.

השר א. שרון:

במידה ומקליטים את הדברים - הייתי רוצה להוסיף ולציין,

שבנוסף לכך, בהתאם להחלטת ממשלה, שהיתה על הרחבה -

עובדים אנו היום בנווה-צוף, מקום בעל-חשיבות רבה מאד ושם מקימים גם את ברכת-המים

שאני מעריך שבסופו של דבר תשרת את כל הישובים שבצד ההוא של השטח וגם את נווה-צוף,

את נווה-צוף ב' הקשורה יותר לאזור ביר-זיית והיא נווה-צוף האמתית וכך ישנו שם גם

הישוב שערי-תקווה.

השר א. שרון:

כל הדברים שסיפרתי עליהם כאן נתפרסמו כולם בטכסים שנערכו

לכל אחד מהם.

יש לנו ביקור צפוי של עשרות מורים בשטח. האם אפשר לספר להם

א. תבין:

את כל הדברים האלה?

כל הדברים האלה גלויים הם.

השר א. שרון:

דבר שיכול להחליש ולא בוצע עדיין - לא צריך לפרסמו.

אורי בר-און:

אבל כל הדברים שהוזכרו כאן - קיימים כבר בשטח.

השר א. שרון:

אלה דברים קיימים, שממילא רואים אותם בשטח.

ישנו נושא הקשור למשרד המסחר והתעשייה - הקשור באזורי-פיתוח.

אורי בר-און:

הת/44. משרד התעשייה, המסחר והתיירות - דיווח על אזור תעשייה

אנו מדברים על אזור תעשייה גדול, הנמצא על הדרך המובילה

א. עטיה:

לביר-קם (אזור תעשייה אריאל). וקשור גם באלקנה.

השטח המסתמן הוא 370 דונם ורובו ניתן לבניה. בדיקות

שנעשו הראו שניתן לנצל כ-204 דונם נטו מהשטח כולו.

הוזכרה כאן שערי-תקווה. זה ישוב שנבנה על ידי אנשים

השר א. שרון:

במסגרת יזמה פרטית ונמצא ליד אלקנה. הוא יצטרך לקבל

שם בדרך הרגילה.

אהרן - צריך יהיה למצוא לזה דרך.

משרד השיכון או הסוכנות מטפלים בדברים הללו, אבל כאן

אורי בר-און:

אין בעל-בית.

טוב.

השר א. שרון:

מדובר על מקום מצד ימין לכביש. כאשר נוסעים לאריאל -

א. עטיה:

נכנסים לבירקן, וזה שטח של 370 דונם. לפי בדיקות ישנה

אפשרות להקצות מגרשים בשטח של 204 דונם. הטופוגרפיה שם קשה והשיפועים הם מעל 15%,

אבל נחגבר עליהם. התכנון האדריכלי נעשה לפני שבוע.

א. עטיה:

התקציב בשלבי ביצוע ויתכסה לקראת סוף חודש זה ואז נפרסם

מכרז, שיימשך שבועיים ומאמינים אנו, שהקבלן יוכל להיות בשטח במחצית השניה של

אוגוסט. זה לגבי שלב א;

עבודות-עפר יימשכו 90 יום ובתוך 30 יום נוספים - לקראת

סוף ראשית דצמבר יהיה אפשר להקצות חלק מהמגרשים לבנייה עצמית על ידי היזמים.

מבקייל - אנו מתכננים את כל עבודות החשמל, המים והביוב

וגמר התכנון - במחצית אוגוסט. בעוד תשעים יום, לקראת ינואר - יהיה אפשר

לסיים את העבודות והמגרשים יהיו מוכנים.

האם יקבלו שם אנשי אריאל ואלקנה עדיפות?

השר א. שרון:

עד כמה שיהיו - מעדיפים אנו זאת. כמו באזור המלאכה

א. עטיה:

באריאל - שם בונים אנו 6000 מטרים, באזור של 30 דונם.

זה מוקדש לייזמים פרטיים, שאין בכוחם להקים פרוייקט גדול. באזור התעשיה הגדול -

יהיו גדולים יותר.

בנינו מבנה אחד שהוקצה כבר - 3000 מטרים ועוד מבנה, שיסתיים

בחודשים הקרובים ושם נשתדל להעדיף תושבים שגרים במקום, מה גם שתושבי אריאל, מעצם

טבעם - אינם יכולים להקים מפעלים גדולים, שיבואו במרביתם ממרכז-הארץ. לפחות כך

למד אני מרשימת הבקשות. יש רשימה לא-גדולה.

אשר לצד התקציבי: העלות של כל האזור הזה, בשלב א' -

מה שנמצא בצד דרום - זה כארבעים מיליון שקל. לשנה זו אין מתוקצבים עדיין הדברים,

אבל לדחיפה ראשונה אנו מתוקצבים. וכאשר נגיע לגשר - נראה כיצד לעבור אותו.

אורי בר-און: אנו רוצים לגשת עתה, ואמרתי זאת במשרד המסחר והתעשיה

- לנושא תכנון אזור תעשיה גדול יותר, לא יותר מאריאל, אבל באזור ריחן, - לגוש

חיננית וריחן. אזור תעשיה, שתוכנן על ידי המחלקה וצריך לפתחו כאזור-תעשיה גדול

לכל הגוש הזה. לגבי שטח אריאל - ה שטח ראשון נוח מאד יחסית, לכל המקומות שעבדו

בהם עד היום.

ישנו עוד שטח - אלף דונם בהמשך שלו, שהוא קשה יותר וזה

המשך אזור התעשיה, שיהיה בן 1200-1300 דונן, אזור-תעשיה במרכז השומרון,

אורי בר-און:

שיתן גם פיתוח ותעסוקה לכל האזור. אנו עושים את כל הפעולות שגם הכבישים
יתנכזו וגם כביש מנווה צוף יתנכז ויתן אפשרות הגעה מהדרום לצפון. זה אזור
שיתפתח. זה יקח שנים, אבל נתחיל בזה לחודשים הקרובים.
מקום שני חשוב לנו הוא אזור שנמצא צפונה באזור ריחן,
שצריך יהיה לעשות שם סיור עם צנשי החבל ואנשי משרד המסחר והתעשייה ולדון על הפיתוח
של אזור-תעשייה במקום זה.

א. שרון: אני רוצה להעלות עוד כמה נושאים.

הח/45. ענתות ובית-אריה ב'

1. ענתות:

אורי בר-און: ענתות נמצאת על הכביש החדש שבונים מאזור של מעלה-
אדומים לעטרות. זה קטע כביש שיחבר את מעלה אדומים אם בן-שמן.
(מראה על המפה). זה נמצא כאן, אתם רואים את מעלה-אדומים,
את ירושלים ואזור רמאלה ואזור התעשייה של ענתות, כאשר ענתות נמצאת בחצי-הדרך בין
עטרות ומעלה-אדומים. זה מקום שתואי הכביש החדש נמצא במקום. הכביש הרחב, צפונה
לירושלים, שתהיה שם פניה דרומה - לשוב עצמד ויהיה כביש נוסף לירושלים,
מכביש שער-הגאי. ענתות עצמה נמצאת מעל הימח"ים. במקום - שטח של אדמות-מדינה,
שרשום בטאבו וישוב שייבנה על ידי תושביו. בגל לקרבתו לאזור התעשייה וירושלים
ולאזור נווה-יעקב או שיכון נווה-יעקב - הוא ייבנה כמו שהחלטנו - על גבעת
הרדאר. יכול להיות שיצטרכו לעשות שם הכשרה ראשונית, אבל בעיקרו צריך לגשת לתכנון
המקום, בעבודה עם השקעה עצמית של האנשים עצמם. זה אזור ענתות.

השר א. שרון: אני רוצה להעלות נושא נוסף: בית אריה ב'.

אורי בר-און: יש כאן כביש מגבעת כוח לנווה צוף ובית-אריה, על הרכס
שם, והמקום שנקרא בית-אריה ב' נמצא כאן ונערכה בדיקה על-ידי
פליאה אל-בק בשבוע האחרון. (השר א. שרון: זה מזרחה לכפר דיר-בלוט. יש שם ואדי נהדר
ומצוק נפלא). זה שטח של 1200 דונם על הרכס למעלה, שנקרא בית-אריה ב'.
אלה שני דברים חדשים שצריך להיכנס אליהם. צריך לבדוק מה

א. בר-און:

ומי זה ואני יודע שניתנה הוראה לבדוק זאת בזמנו, על ידי החברה, וחבל התיכון.

השר א. שרון:

ישנו גרעין שרוצה לעלות לשם ואין בנושא זה בעיה.

אורי בר-און:

הצעה ראשונית - זו קבוצת חברים, שהיו באלקנה.

כשר א. שרון:

אסביר על המפה - מה מנסים אנו לעשות עתה.

אנו השלמנו את השלד ההתישבותי ותפסנו את המקומות העיקריים

והחשובים, כדי להחזיק אותם בידינו+ ולמנוע בכל מקרה של הסדר מדיני, שהם יימצאו

בידי מישהו אחר ויסכנו את בטחוננו. תוך כדי בדיקות פדוקדקות יותר בשטח

- נחברר לנו שנשארו מספר מקומות, שהם חשובים מאד לנו, ועלינו להחזיק בהם.

בדרך כלל - הייתי מגדיר אותם, ככאלה שנמצאים הם כמעט כולם בקרבה מאד צמודה

לישובים שהקמנו ואני ניגש אליהם, במסגרת החלטת-הממשלה, שנחקלה על הרחבת ישובים

וגושי התישבות קיימים.

באופן כללי, המגמה היא לחזק את קו הישובים שנמצא ברצועה,

שהיא כחמשה עשר עד עשרים קילומטר מזרחה למה שהיה הקו הירוק ומכילה בחוכה את

השטחים השולטים ביותר על אזור החוף, במסגרת מקומות אלה, למשל, מבית אריה ב'

שהוא אחד המקומות האלה - אם נמשיך דרומה. - היום היתה לי פגישה עם מתי ואורי,

ונזכר ההתפשטות וההתרחבות הגדולה מאד של הערבים, בעיקר ממוצא בדווי

בדרום הר-חברון - ביקשתי לאתר מקומות נוספים, על הר חברון, גבול מדבר-יהודה - הן

לכיוון מערב והן לכיוון מזרח. כלומר - בגבול מדבר-יהודה. מדובר בישובים שצריכים

להיות לאורך הציר המתוכנן, אותו ציר ידוע - עפולה-ערד או בית-שאן-ערד, כלומר

- הידק הקשר או קירוב הישובים או צמצום המרחק ביניהם בשטח בין מעלה-אדומים לבין

אזור יתיר. כל זה כרגע הינו בגדר מחשבות שייבדקו ויוצגו כאן בעתיד.

אחרי שדברנו על ענתות ובית אריה ב' - ואת שתיהן הצגנו כישובים

שבהם הגרעינים המתישבים יצטרכו לבנות אותם בעצמם, בכחות עצמם - ופרט לתשתית ראשונית

שניתן להם - אני רוצה להגיע לדבר נוסף, וזה נמצא ביתיר, ואורי יציג זאת.

הח/47. הקמת יישוב קהילתי בחורבות יתיר

אורי בר-און:

הכוונה לישובי קהילתי. נדמה לי שהחלטנו על כך לפני שנתיים

- ומדובר באזור חורבות-יתיר - והחלטה היתה להקים שם ישוב

קהילתי.

א. בר-און:

השר א. שרון: חורבות יתיר נמצאות ביער יתיר, בדיוק על הקו הירוק וזה

חלק מאותה פרסה התישבותית שבונים אנו משני צדי הקו

הירוק, בשיפולי הר-חברון.

אורי בר-און: הכוונה שהגרעין שקיים היום - שהוא פבאר-שבע, הוא ייכנס

ליתיר הקיימת או מבוא-יתיר, או בית יתיר של היום באופן זמני ונתחיל לבנות את

הישוב הקהילתי בחורבות-יתיר העתיקה.

בדיוק עתה עולה הנושא של - כרמל ומעון, שיאזרחו אחר

תיאום עם משרד הבטחון. אבל בעתיד הקרוב יכולים נהיה לאזרח שתי נקודות אלה -

אחת לגרעין זיף ואחת לגרעין עינב. מדובר היה שאלה ילכו לחרבת סוסיה. אבל לא

מוצאים אנו עדיין את השטחים המתאימים לכך.

יש שם בעיות עם קושנים תורכיים ולא יודעים אנו עדיין כיצד

לפרש זאת. על כל פנים - זו הכוונה. הכוונה לאזרח את כרמל ומעון בתקופה הקרובה.

אלה הנושאים שתיו רשומים אצלי על סדר היום.

ישנו נושא של ספיר, הנושא של מצפה ספיר.

השר א. שרון: אני מודה שאנו לפעמים מבצעים ורק אחר-כך מביאים זאת

הנה, כי לא תמיד מצליח אני לכנס את הועדה בזמן.

ש. רביד:

משכבר הימים זה כך - "נעשה ונשמע" - אבל גם לזה עד גבול מסויים.

כנראה אין גבול...

לגבי נושא זה: אני תומך בעקרון בנושא של אזרח מעון וכרמל -

שני גרעינים שיש ביניהם קשר ויחד עם לוציפר יבג'ים ליצור אזור אחד. מבחינה עקרונית

זה מקובל עלי. אבל יש כאן שני אבליים: 1. יש אבל שהוא פרוגרמתי. בזמנו הקימונו

את מעון וכרמל כמאחזים צבאיים, כי לא יכולנו להצביע על אמצעי-ייצור במקום, לשם

פרנסה של התישבים. אמרנו שתחילה יעלו ישובים כמאחזי נח"ל ותע"ש קבלה עליה העברת

מפעל שלה לשם ולצורך זה הקמנו שם מבנים.

הנושא פתור מבחינה מסויימת, משום שאנשי זיף יוכלו

ש. רביד:

לעבד את השטחים של בקעת ערד, כאשר יגיעו לשם אחר נסיעה של כמה קילומטרים.
אבל צריך לקחת דבר אחד בחשבון: אינני רוצה להעלות את כל הנושא התקציבי וכל המצוקה
הנוראה שאנו נמצאים בה, בעקבות כל העבודות שהזכרתי.

השר א. שרון: אנו מצפים שעם כניסתך, שמעון רביד, לתפקיד, כאיש החי את

בעיות ההתישבות במשך עשרות בשנים - יקל עלינו בעתיד בנושא זה במידה מסוימת...

ש. רביד: אינני מציע לבנות על זה, לא בגלל הרצון הרע, אלא שחלק

מהטריקים שהפעלתי - לא יוכלו להפעיל נגדי...

השר א. שרון: מדובר לא נגד אלא בעד. זה בעד עם ישראל.

ש. רביד: אני מדבר על הגבול מעבר לקו הירוק.

השר א. שרון: ראש-הממשלה אמר והודיע שהוא לא קיים עוד.

אורי בר-און: קבלתי עכשיו תלונה בעניין זה.

ש. רביד: אתה רואה, אוריף אני אמרתי לך שתבדוק זאת, כי אתה מסכן

את מעמדך...

השר א. שרון: ראש-הממשלה אמר בראיון טלביזיוני, שאחרי הבחירות צריך

לשכך את זעם כולם וצריך לחזור לאחוזה ורעות. כולנו

חותרים לאותה מטרה וזה הקו המנחה אותנו במשך ארבע וחצי השנים הבאות.

כל מה שמופיע על מפות כאן - רשום

בפרוטוקול. כאשר באנו בתחילה עם זה - סה היה נראה מצחיק ודבר שלא יתכן שיקרה.

ומה קרה? - הכל קיים. גם זה רשום בפרוטוקול ואני מקווה שהיחסים יירגעו. אני בעצמי

זימנתי למחר את ראשי תנועות ההתישבות. תתקיים פגישה בנושא התישבות

ו חקלאות - כדי שכל המחנות יתרכזו מחדש סביב הדגל הציוני העיקרי, ממש כך.

גמרנו, נגמר הדבר, ומספיק היה לנו נושא הבחירות במשך שלושה חדשים. גמרני את

העניין הזה וצריך לחזור לעבודה. יש כל כך הרבה דברים לעשות.

ש. רביד: לגבי מעון וכרמל - אם זו החלטה, קודם-כל אנו זקוקים

להחלטה פורמלית על-מנת לבצע זאת. אבל צריך לקחת עוד

דבר בחשבון, שאיננו מסוגלים להחזיק היום את כרמל ומעון, שאינם מתוקצבים אצלנו

ש. רביד:

לחלוטין כישובים אזוריים. את זאת צריך לקחת בחשבון. בזמנו הבהרנו חד-משמעית עם הצבא, שפרט למבנה התעשייתי איננו נותנים שום דבר והם אינם מופעים בתקציב שלנו. מצבנו כזה, שאיננו יכולים להוסיף עוד שתי גיבנות על אלה שיש לנו כבר עתה וצריך לדעת שאפשר יהיה להחזיק את האנשים על השטח רק כאשר תהיה לנו תוספת של תקציב.

אינני מדבר על הכסף. יש להם אמצעי-ייצור בבקעת ערד, אבל

מדובר על עצם אחזקת המחנה וזה כסף רציני, שאינו מתקצב אצלנו.

השר א. שרון: הגענו למסקנה, שאנו רוצים לאזרח ישובים אלה, מכמה סיבות:

1. יש לנו ישובים, גרעינים רציניים, שרוצים להתישב

ואין לנו כל סיבה שלא ליישב אותם במקומות בהם מתעדים לחיות..

ב. הרגשנו שנזדקק לנח"ל כדי לבצע את התכניות הנוספות

שלנו. יש לנו הרבה מאד תכניות, שצריך לבצע אותן ואין סיבה להחזיק נח"ל במקומות

שאפשר להחזיק את המתישבים עצמם.

ג. אני מעריך שהתישם^ל ערים לבעיה זו של מחסור בתקציב

וללא-ספק יודעים על כך.

ש. רביד: אני תומך בזה שתתקבל החלטה לאזרח את הישובים האלה, אלא

שמימוש הדבר מותנה ומוכרח להיות מלווה בכסף נוסף.

השר א. שרון: מקובל עליך כל הגוש הזה?

ש. רביד: כן, בהחלט. אני יכול לראות שנתקבלה החלטה לגבי הקמת ישוב

קהילתי בחורבות יתיר?

אורי בר-און: כן.

השר א. שרון: אבל לגבי ישוב זה, מאחר שזה קרוב לבאר-שבע - זה יהיה

לפי השיטה של "בנה-ביתך".

ש. רביד: ללא ספק, אני מעריך שללוציפר יהיה אפשר להיכנס בעוד חודש

וחצי.

השר א. שרון:

ייכנס לשם הגרעין היושב במבוא יתיר. למבוא-יתיר של היום

ייכנס הישוב הקהילתי, באורח זמני - עד שיימצא

הפתרון.

מתברר בכלל, שנושא הסיכויים הוא דבר שקשה מאד לאמוד

אותו מראש... אבל על כן - אורי לא יוכל בקדנציה זו להיות שר אוצר... אבל אני

מקווה ששמעון, מצד אחד וחיים צבן מצד שניומאיר שמיר מצד אחר וכן מתי -

ואני - כולנו יחד נצליח לבצע זאת באיזו שהוא צורה.

מ. שמיר:

ענין "בנה-ביתך" חשוב מאד להגדירו ולסכם את האפשרויות

של הפעלת מסלול זה בשלביו הראשונים.

השר א. שרון:

זה הולך נהדר.

ראינו עתה מה קורה בהר חברון. וכן באריאל ובבית-אל. שם

הבניה מתבצעת בקצב עצום.

אורי בר-און:

החלו בונים גם בשילה וקדום וזה ממש פנטסטי.

מ. שמיר:

אני מדבר על אזור זה וזה מחייב הקמת תשתית ואז אפשר יהיה

להפעיל זאת.

מ. דרובלס:

למרות מצוקה תקציבית באזור כרמל ומעון - זו האפשרות

הזולה ביותר שיכולה להיות לנו. לבחזיק שם את הנח"ל - זה יעלה

למדינה, ולא משנה מי אחראי לתקציב זה - זה יעלה פי חמש מכפי שיעלה אם ישבו שם אזרחים

ויתקיימו ממה שייצרו.

ב. במעון וכרמל התשתית ישנה. שם תהיה התחשבות של משרד

הבטחון, שיבקש מאתנו כסף. גם חלק של התשתית התעשייתית ישנו והיתר - אמצעי-

ייצור. נכון שנצטרך להשקיע עוד כסף שם. אבל יחסית - יחסים למה שמקבלים אנו - זו

תשתית זולה ביותר.

ש. רביד:

כסף זה אינו בנמצא עתה.

מ. דרובלס:

נכון. אבל זה כדאי לעומת מה שצריך יהיה להשקיע בדרך אחרת.

מדובר על ^{מאתיים} מיליון לירות לחיזוק הדברים האלה, או אולי

מ. דרובלס:

על 300,000 לירות. אבל בגלל זה שהרוב כבר מושקע - כדאי לעשות זאת.

ג. אנו חוסכים הרבה כסף בסופו של דבר למערכת הכוללת.

אם ניקח את גרעין זיף במקום לבנות לו בהר המשא, כאשר תקצבנו אותו כבר, כישוב שלם - מעבירים אנו בנייתו לכרמל ואז משתחרר הכסף בסוכנות היהודית. בהר-המשא צריך היה לעלות לנו נושא הבניה מאתיים וחמשים מיליון לירות בניה, ובינתיים אני מקפידים שם את הבניה ואפשר לתת זאת לכרמל.

ד. אני מציע ^{שעל} גבול הישוב הקהילתי שייכנס לבית-יתיר, ד. אני מציע, שעל גבול הישוב הקהילתי, כאשר הם יכנסו לבית-

יתיר ושהוא יתפנה כאשר הם יעברו ללוציפר - שנקבל החלטה לעשות את התשתית לראש-השטח. הם ישבו בבית-יתיר כגרעין זמני והם יבנו לעצמם, כמו שבונים בעומר ובישובים אחרים - את הבתים בהם יגורו.

השר א. שרון: שם זה קשה.

ש. רביד: אינני מציע להקים עוד ישוב זמני.

מ. דרובלס: בית יתיר יושב בבית יתיר ונביא לישוב הקהילתי, לראש השטח

כביש, מים. המדינה - זה אנחנו. נביא לשם כביש, חשמל,

מים ואז תגיע היזמה הפרטית ותבנה שם את בתיה. בסך וכל - בגוש חיוני כזה, כאשר סוגים אנו אותו עם חמשה ישובים כאלה, יחסית - לעומת התשתית שיטנה, זה הדבר הזול ביותר. הלוואי ובמקומות אחרים יכולנו לעשות כך.

על כן, זו פעולה חיונית ביותר כי היא

כבר ישנה בשטח ונמצא אותה כנקודה אזרחית במקום צבאית והצבא ילך למקומות

חיוניים יותר.

הת/48. המצפים - הפיכתם ליישובים והעלאת מספר המשפחות בהם השר א. שרון: אני רוצה להעלות כאן בעיה נוספת. ראשית-כל - הייתי

רוצה ששמעון, מאחר שאתה עובר בספטמבר לתפקיד החדש שלך,

אני רוצה להזכיר לך את החלטת-הממשלה בענין המיצפים - הפיכתם ליישובים והעלאת מספר

המשפחות בהם לשלושים משפחות בכל מצפה - וזאת, כדי

לאפשר להם להתקיים עד שנעבור לאותה שיטה חדשה, שאנו מאמינים בה, שאנשים

יבנו את בתיהם בעצמם בחלק גדול מהמצפים.

השר א. שרון:

כאן, ללא ספק נהיה זקוקים למשאבים כספיים והיום נדמה לי שכל אדם שמביאים לגליל - קשה להניח שלא יהיה מוכן להרתם לתרומה כספית גדולה יותר, כא- כדי לחזק את הישוב היהודי בגליל.

בכך שינינו לחלוטין את מפת-הגליל ואי-אפשר לומר, או כל מה שנאמר - יהיה מיותר. השאלה היא כיצד נערכים אנו לגיוס משאבים, והאם אפשר לעשות זאת כמפעל מיוחד של גיוס-כספים למטרה מוגדרת זו.

ש. רביד:

לגבי ההחלטה על שלב-זמני - המחלקה להתישבות למעשה הפסיקה את תכנית הביסוס, כדי להיות מסוגלת להוסיף מבנים למצפים ולמעשה - הסוכנות בשלב זה הסתלקה מהתחייבות למתישבים לגמור את ביסוס ישובי שנות החמשים בתקופה הנראית לעין, על-פנת שאפשר יהיה להעביר בשלב ראשון כארבעה או חמשה מיליון דולר מתכנית הביסוס, כדי להוסיף כמה ששים מבנים במצפים הקיימים. ונביא כל מצפה מחמשה-עשר עד עשרים וחמשה מבנים וזה מה משפיק יהיה לנו לעשות. זה בהנחה, שעם המספר הזה אפשר יהיה להחזיק מעמד עד אשר יימצא פתרון-קבע.

לצערי הרב - אנו דנים רק בדברים האחרים, ואיננו מתקדמים בהם כמו במה שקשור רק בנו.

השר א. שרון:

האם מתיחסים אתם לאגף הבניה הכפרית?

ש. רביד:

אולי ישמע הדבר קצת בוטה מצדי, אבל הלוואי שדברים שאמרת

כאן היו נופלים על אזניים קשובות במשרדים אחרים. בינתיים - רק אנו משקיעים את הכסף. (הסוכנות).

השר א. שרון:

אתם משקיעים גם בשומרון ובעזה. הרי זה אותו כסף של העם היהודי.

ש. רביד:

העובדה היא שלמאה וחמשים ישובים הוצאנו את התקציב.

מחקנו להקים מאה וחמשים ישובים - הוצאנו אותם היות ולא היה פתרון אחר- /

מהתקציב, אותם ישובים משנות החמשים והעברנו את הכספים האלה למצפים.

לגבי שאלתך על גיוס משאבים לנושא הגליל בנפרד : ישנה החלטה

בנושא זה - ללכת בכיוון זה.

ש. רביד:

יחד עם זאת - צריך להיזהר במידה מסוימת מהנושא של

מגביות למטרות נפרדות. אך נדמה לי שבנושא הגליל - הדעה היא אחידה. צריך לקחת בחשבון שיש גבול למה שהסוכנות צריכה בעיות וזה נושא שלא ימצא פתורנו ללא הקצאות מאסיביות של משרדי הממשלה בנושא זה.

אחרי שנה וחצי של דיונים, יש לנו סוף-סוף הסכם עם משרד

התקשורת על השתתפות של חמשים-חמשים אחוז, בהנחת רשת טלפונים בארץ כולה, כולל

מצפים.

יש לנו הבטחה של משרד השיכון, שהוא יגש לעשרה מצפים

במשך השנה לשם הכנת תשתית לנושא "בנה-ביתך". אבל זה בגדר הבטחה ויש בעיות בדרך.

הנושא ^{אקוטי} ביותר ולא נמצאה לו אוזן קשבת כלשהי. ההנחה שנושא השיכון

י יפתר ואכן אפשר יהיה לגשת בקצב של עשרה מצפים בשנה, וזה אומר אכלוס מוגבר בעוד

שנתיים מהיום. - נושא שלא נמצא לו פתרון ולו גם בסיכום - זה נושא הכבישים.

זה מטיל עלינו עול עצום של אחזקה וציפוי הכבישים מדי

פעם מחדש. אין לזה פתרון. מדובר בתשעים וכמה קילומטרים של כבישים בגליל בלבד.

זה אינו כולל מצפים חדשים אלה נושאים שאם נשתחרר מהם בשנה

הבאה - נוכל לתרום עוד את חלקנו להפיכתם של מצפים לשובים לכל דבר, והם ישוחררו אותנו

מנושא הבינוי. ואז נוכל לדאוג לנושא ^{אמצעי} הייצור.

השר א. שרון:

אינני יודע אם נוכל לדאוג לכולם.

ש. רביד:

נכון.

השר א. שרון:

אם עוסקים אנו בנושא זה - אתחיל בכך שאזכיר, שקבלנו

החלטה, בעקבות סיור שלנו, על שני מצפים נוספים, באזור הר-תבור.

1. על הר דבורה, במשולש שבין ^{עין מאהל} לדבוריה וקסלט.

2. בין כפר- ^{עין מאהל} ובית-קשת - שם טרם ניגשו לעבודה.

הייתי רוצה להתחיל לראות מה ניתן לעשות שם.

ש. רביד:

גמרנו שם תכנון ראשוני. הסיבה לכך כמו שקרה עם עשרה

מצפים ^{והתחלנו בהם בשנה שעברה}, אך הפסקנו

את העבודה בגלל חוסר-תקציב.

ש. רביד:

למעשה אנו עובדים שם עתה בששה בלבד. ברגע שנחדש את

העבודה בארבעת הנוספים - האחד באזור ואדי-ערה ועוד שלושה בגלל - ודאי ניגש

לשניים הנוספים בגליל התחתון, אם רק יתאפשרו לנו התנאים.

הבעיה היא כספית.

בגבעת-עוז, - מה קורה שם?

השר א. שרון:

לא עובדים שם בגלל חוסר כסף.

ש. רביד:

ראיתי את הדרך היפה לברקאי ב', ומענית ב'.

השר א. שרון:

זה מה שנקרא קציר וחריש. שם עובדים. בגליל עובדים

ש. רביד:

בכרכום והרדוף, באזור נחל צפורי. בשלושה האחרים הפסקנו את

העבודה ^{באחד} ובשניים אחרים - לא התחלנו כלל.

צריך לתת תנופה מחודשת שם כנראה.

השר א. שרון:

הת/42. תכנית מיתאר ארצית בנושא: הבנים הממשיכים במושבים

לנושא הבא: נתקלתי בדבר מחדש בסיורי בתקופה האחרונה. אנו

השרא. שרון:

עומדים בפני תופעה קשה מאד במושבים, תופעה של בנים ממשיכים במושבים, בהם

מצויות בעיקר משפחות ברוכות-ילדים. מדובר בבן ממשיך אחד שהוא נשאר במשק ובונה את

ביתו בחצר ההורים או בסמוך לה וממשיך במשק. אבל מה קורה כאשר מדובר בבנים אחרים? -

בגליל פתרנו את הבעיה. אני מוכרח לציין, שאין טענה זו נשמעת עוד בישובי הגליל. כלומר -

היום ברור לגמרי שיש לאן ללכת. אמנם, לא לישובים חקלאיים, אבל יש לאן ללכת ואין

טענות בנושא זה.

מצב קשה קיים בדרום, וזה מצב קשה מאד, באזור עזתה,

בגוש או חבל עזתה. יש שם משפחות עם הרבה מאד ילדים. ואין לנו אפשרות להעמיד שם

אמצעי-ייצור נוספים. המצב קשה מאד בגוש הישובים של ביה עזרא, שדה עוזיה,

גבעתי - בכל הגוש של הישובים האלה. הייתי אומר שהמצב קשה מאד בישובים של הרי-ירושלים.

שם הבעיה קיימת במלוא עצמתה.

השר א. שרון:

בזמנו קיימנו בנושא זה הרבה מאד שיחות והגענו למסקנה, שמאחר שמדובר באוכלוסיה שהדור הממשיך שלה רוצה לחיות בקרבה להורים - יש בזה הרבה מאד יתרונות. אנו לא מכירים זאת כל-כך אצלנו וזה לא אופייני לכל מגזרי האוכלוסיה בארץ. יש מגזרים שהבנים חותרים בהם ללכת לקצוֹלֵאֶרץ. אבל יש אחרים שהבנים רוצים להיות בקרבת ההורים, כדי לשמור על קשר משפחתי הדוק. זה קיים בגליל וביושבי הנגב וגושי הישובים שהזכרתי כאן.

בגליל פתרנו זאת, כי הלכנו שם לתנופה של בניה. במקומות אחרים הצעתי פעמים רבות, למשל, לשכני באזור עזה, שנמצא שם שטח קרקע ושהם יבנו בלב הישובים ישוב כזה, שישא אופי של ישוב עירוני, כמו נתיבות או אופקים; זה יהיה ישוב עירוני, שנגדירו כישוב סגור לבני המושבים בסביבה, כדי שלא יבואו אחרים בעלי אמצעים רבים יותר, והם שיתישבו שם לפי השיטה של "בנה-ביתך". המחשבה היתה שזה ייעשה פחות-או-יותר כפי שנעשה הדבר בגליל. הזכרתי זאת שוב לחיים נדיבי ולאבטבי ואני מחכה ליזמתם. והנה, עתה, בביקורי באזור זה של שדה-עוזיה וגבעתי ובית-עזרא - נתקלתי בתופעה זו ממש בכל חומרתה ולא תמיד ולא לכולם - נופלת בחלקם זכות זו, שהם יכולים להיכנס לכל בית בארץ, ולי במקרה ישנה זכות זו, שאני יכול להיכנס ולראות ולבקר בכל בית. ואני אומר זאת בהכרת-תודה.

ואני נוכחתי שעומדים אנו כאן בפני בעיה חמורה ממדרגה ראשונה. לראות את הבנים האלה חוזרים מהצבא והם נישאים וגרים באותם בתים של אותן משפחות, שגדלו מאז וחיים עם ההורים והילדים כולם יחד - זה דבר שאי-אפשר לעמוד בו, לפי דעתי. היינו עדים לתופעות רבות בתקופה האחרונה, שלפי דעתי צריך לגשת אליהן לא בגישה מפלגתית כזאת או אחרת, כי זו לא בעיה שצריך להעביר לאידיאולוגיה מסויימת מאה וחמשים אלף איש, ואז המצב ישתנה, אלא הבעיה היא לאומית - כיצד לגשת לפתרונה. אין זו בעיה - כיצד להעביר מגוש פוליטי אחד למישנהו. הבעיה היא - כיצד לפתור את הנושא הזה.

השר א. שרון:

לדעתי - הדרך הנכונה, עליה חשבנו היא לתת אפשרות לבנות בקרבת

מקומות אלה מבנים למשפחות הצעירות.

בגליל פתרנו זאת. בהרי ירושלים נמצא פתרון, כי לא חסרות

שם אפשרויות למגורים בקרבת המקומות האלה.

מ. שמיר: ניתן למצוא, אבל אין.

השר א. שרון: כן, אבל נמצא הדרך לפתרון. לכן אבקש שתתחילו לחפש בכיוון

זה פתרונות.

אורי בר-און: ישנה גבעת הרדאר שם.

השר א. שרון: צריך להתחיל לחפש שם. אני מציע לך לא לחכות ליזמה של

חיים נדיבי. תתחיל לחפש באזור עזתה - כיצד להקים ישוב ל-400

בני-מושבים, שיוכלו בערך לגשת לבית ההורים, יסייע להם במשק. אבל שלא יחיו על צווארם

כל היום. אי-אפשר לראות זאת. הם יבנו את בתיהם במקום שייועד לכך ויחיו את חייהם.

זו בעיה לאומית ממדרגה ראשונה.

אני חוזר לנושא של זמורות.

הח/43. זמורות - ישוב לבנים ממשיכים

השר א. שרון: אני חוזר לנושא של זמורות. יש לנו שם קרקע, כמה מאות דונם.

בואו נבדוק זאת ונאפשר להם להתיישב וללכת לשם.

נעמיד לרשות בני המושבים בסביבה את השטח וניתן להם אפשרות לא להקים משקים חקלאיים

אלא שיהיו ליד כל בית שלושת-רבעי דונם ויבנו להם בתים לפי המקובל בשיטת "בנה-ביתך"

- עם כל הסיוע של זכאי משרד הבנוי והשיכון. ישוב לא נקים שם כי אין שם מקום

לישוב חקלאי. אפשר ליישב שם שלוש-מאות עד ארבע-מאות בנים. יש שם אדמה להרבה

יותר מזה, אבל זה ודאי יכול להיות שם.

זה נושא שעלה וחזר ועלה ודנו בו וזה מיועד לעולים לדרום-

אפריקה ולא יצא מזה דבר. על כן - אני מציע שנרד מזה. אבל אם יכול אני ליישב

מישהו באזור זה - נוכח חבית אבק-השריפה שכולנו יושבים עליה (כל עם ישראל יושב עליה) -

השר א. שרון:

הייתי נותן אפשרות לאנשים אלה שיבנו שם בתים ואני רוצה לשמוע דעתכם ולצאת מיד לבצע זאת. זה לא צריך להיות שייך לתנועה מסוימת, אלא שהמינהל יקח את הפרוייקט הזה בידיו. זו תשתית קלה ביותר וצריך ל עמיד את המגרשים לרשותם במחירים המינימליים האפשרות לתת לאנשים לבנות שם את בתיהם.

אורי בר-און: אינני חושב שהרעיון הזה חשוב. דברנו על כך לא-פעם.

השאלה היא האם זה המקום המתאים לכך. מדוע לקחת אדמה חקלאית ולבנות עליה בתים? אני מכיר זאת היטב (את זמורות) ויש באזור זה הרים, במרחק חמשה קילומטרים משם באזור גפן ומדוע לבנות את הכל על החוף? על אדמה חקלאית?

השר א. שרון: הכורכר נתן לי את התשובה לזה. זה לא יגע בפרס ולא בשום

דבר, אלא באדמת הכורכר.

אורי בר-און: זה מקום לארבע- מאות בתים?

ש. רביד: כן.

השר א. שרון: זה רק לבתים ורק לאזור זה. יהיו לכל אחד שלושת-רבעי דונם.

אלה לא יהיו משקים חקלאיים. לא צריך אמצעי ייצור שם ולא מים

ולא שום דבר.

אורי בר-און: לדעתי, גם מבחינת מזג-אוויר וגם מבחינות אחרות - כדאי לדחוף

אותם יותר מזרחה.

השר א. שרון: לא נגעתי באזור לכיש - שם קיימת אותה בעיה. זה עניין אחר.

אורי בר-און: בהבדל של עשרה ק"מ - עושה הבדל היכן גרים?

השר א. שרון: האם אפשר לדבר מתוך הנחה שזה חדר סגור? - אני רוצה לומר

לכם משהו: לפי דעתי - איננו מעיכים נכון את המצב. יש דברים

שאיננו מבינים אותם וקשה לנו להבינם. העניין הזה, שאתה נוסע לראות את אבא שלך

- שיאריך ימים - לא בכל יום...

אורי בר-און: בהחלט לא.

השר א. שרון: גם אני, כאשר אני נוסע לראות את אמי - זה לא לעתים קרובות.

אני רואה אותה כאשר היא באה לבקר במשק שלי ואז אני רואה

אותה. או שאני בא לכפר מלל, אך לעתים רחוקות אני מגיע לשם. איננו מבינים את

הדבר הזה. דבר שונה לחלוטין באוכלוסיה זו; כאשר מגיע הערב - מתיישבים כולם ליד ההורים. כך זה הנוהג. את הזעקות האלה זוכר אני מהגליל. הייתי אומר להם, שאתן להם מקום טוב יותר ולא רצו זאת בשוט פנים ואופן, ורק במשך שנים, תוך סיורים וביקורים בלתי-פוסקים - הגעתי למסקנה, שפתרון יחיד בנושא זה הוא לעשות למענם משהו בקרבת מגורי ההורים.

יחד עם זאת, אני מאד חושש מבניה במושב עצמו. ומדוע? - כי אני מטפל עכשיו בבעיות שהחלו לפני שבעים שנה - ביבנאל, ובמגדל - שם אני מטפל בהם ומה קורה שם? - אם עושים זאת בתוך הישוב עצמו - אחר-כך ישנם נכדים - ואז לנכד זה יש משק ולאחר - אין. ואז מתחילים לפצל חלקות ויש בעיות. לכן, רק לא להתקרב לבעיה זו יותר. יש לי מספיק ישובים, שאני מטפל בהם כיום, במיפול מהסוג הזה, ואיני יודע איך לפתור זאת. בכל המושבות יש בעיות כאלה, שלא היו ערים בזמנו להן. על כן - אסור לשבור את המסגרת של המושבים, כפי ש היא. יחד עם זאת - צריך לתת פתרון שיחיו באיזה מקום - כלומר: אם הוא גר במרחק של מאה מטר ממש - הבעיות תישארנה בעינן, אבל אם יגור במרחק גוש שלם, של שלושה או ארבעה ק"מ - במעורב עם בניישובים שונים - נאל נחזור על הביטוי הזה של "בני תרבויות שונות". כולנו למדנו לקח, וזה אינו עובר בין גופים מפלגתיים. הוא אינו שייך בכלל לעניינים מפלגתיים.

אורי בר-און: זה מיועד בעצם לעולם, וזה היקף גדול ואני בהחלט חושב שצריך לעשות זאת. היות ואני חושב שזה דבר גדול וחשוב מאין דוגמתו, אני חושב שצריך לעשות זאת במקום שמתאים לכך באמת. מתי דרובלס: אני מברך את שר החקלאות ויו"ר הועדה על שהעלה את הבעיה. כנושא - זה נושא רציני ביותר.

אני מסכים שזו חבית של אבק-שריפה. איננו

צריכים לחכות כמו בדברים רבים אחרים, בהם חיכינו במדינה זו במשך
שלושים שנה. הדברים יתפוצצו ואחר-כך נשלם מחיר יקר ביותר ולא מצליחים
לכבות את האש.

על כן, עלינו לבוא ולהקים באזורים אלה את
השיכונים הללו. את המים והקרקע, כל הפוטנציאל שלהם מנוצל כאן
ואנו יודעים מה היחידה הרצויה ולמה רוצים להגיע. אבל מבחינת
ההווי של החיים של אותם אנשים, שהם חיים יותר חיים של חמולה
ומשפחה ובקרבה רבה ביניהם ורוב המשפחות הן מרובות-ילדים, שהממוצע
שם הוא של חמשה-ששה ילדים במשפחה. לכן, גם אם נצליח לפתור חלק
מהבעיות - לא נצליח להגיע לבן השני. הבן הראשון יהיה במסגרת הבן
הממשיך ולבן השני לא יהיה פתרון. שלושה או ארבעה בנים יצטרכו
לנדוד למרחק - או להתישבות חדשה, או לעיירות-פיתוח.

על כן, אני מציע שאם אפשר לבדוק את האפשרויות הבאות:
1. באזור עזתה - להקים שם ישוב פתוח, עד 500 יחידות,
שיהיה ישוב מעורב עם אוכלוסיה אחרת ולא רק של אותם בנים.

השר א. שרון: אזור עזתה, אזור מרחבים, אזור לכיש - מדובר
באוכלוסיה מושבית. מדובר בהתישבות ספציפית של המושבים.

מ. דרובלס: אני מדבר על התישבות ותיקה והתישבות צעירה.

זאת אני מציע לבני המושבים. אני לוקח בעיה

ספציפית, מיוחדת וקשה זו, של התישבות ותיקה וצעירה גם יחד.

2. בגליל באמת פתרנו את הבעיה וסגרנו זאת על ידי

המצפים וכו'.

לכן, אזור מרחבים ועזתה - זו בעיה אחרת.

אם אנו מגיעים לאזור ירושלים, יש לנו שם מרכז

אזורי כמו לאון. לא הצלחנו להדור לתוכו, אבל יש לנו את המרכז, התשתית.

מ. דרובלס:

חלק מהתעשייה ישנו וזה כל אותו אזור - אג'ור, שדות-מיכה, לוזית, ג'פן, תירוש, גבעת-ישעיהו, אדרת, זכריה, צפרירים, אדולם - את כל אלה צריכים וחייבים לחזק.

לאזור ההר - הנמוך והגבוה - צור-הדסה. צור-הדסה,

זה מכזו אזורי עם חמשים משפחות. אפשר לעשות שם תנופה שתביא עד

לאלפיים משפחות למקום. בינתיים - אפשר להגיע שם ל-300-400

משפחות. שם אין אדמה חקלאית ואין בעיות כאלה שם.

נקודה נוספת: הישובים בפרוסדור ירושלים. התגברנו על

הבעיה והחלטנו להגיע למאה משפחות ^{בישוב} כאשר מדובר בגליל.

בפרוסדור ירושלים עדיין עומדים אנו על ישובים בהם חמשים יחידות

משפחה או ששים במקומות הטובים יותר.

השר א. שרון: הם אינם חקלאים עוד.

מ. דרובלס: נכון. אבל ישוב כזה עם חמשים משפחות, שצריכות

להתקיים - מדוע לא נוסיף לו שלושים או ארבעים

יחידות מקצועיות, שיעברו לשם ויעזרו במשקים, כשכונות-בנים.

השר א. שרון: שים אותם במרכזים, שאותם אני מציע.

מ. דרובלס: שכונת בנים כזאת - עוזרת לי לפתור את

הבעיה השניה, עד לשמונים יחידות.

השר א. שרון: בוא נחזר ליבנאל. אני חושש מאד מהבעיה שם.

הישובים שאלה מדבר עליהם נמצאים ליד ירושלים,

ואין להם בעיה. אני בעד הליכה למרכזים ולגבי אותם שדברנו עליהם.

מ. דרובלס: אם מקבלים את ההצעה הקודמת של המרכזים האלה,

בקשר לנושא הזה - צריך לבדוק זאת.

אבל לא בבת אחת הכל, אלא צריך לטפל בזה.

מ. שמיר: אני מקבל ומחייב את המחשבה ש עלתה כאן ולמעשה

אני מטיף לה הרבה זמן, וללא הצלחה.

יחד עם זאת - יש לי שתי הערות:

1. הבעיה היא עצומה בהיקפה. כאשר אנו מחליטים

על כך בעקרון - חייבים אנו להיות מודעים להיקף הבעיה.

אני מעריך שאנו מדברים בדרג-גודל של 25 עד 30 אלף יחידות, גם אם

לא מיידית ולא זו הכוונה לעשות הכל מחר בבוקר.

אין ספק שכאשר נבוא לטפל בנושא זה - לנסות לרכז ולתת פתרונות וליצור

נוסחה וקונצפציה - צריך להיות ברור, שעל זה מדובר, כי רק אז פותרים

את הבעיה.

גם אני חי במושב ורואה איך משפחות גדולות נהרסות

ואיזה חומר-נפץ הוא הנושא של בית שיש בו ארבעה או חמשה ילדים

ורק אחד מהם הוא הממשיך במשק.

אני חושב שזו בעיה תכנונית, שחייבים להביאה לידי

מכנה משותף והסכמה ללכת בדרך זו.

אני מיעץ לך, אריק, על בסיס החלטה ראשונית,

להביא את הנושא הזה כהחלטה-ממשלה.

השר א. שרון: אנו ממשלה כאן.

מ. שמיר: אני רוצה להעיר משהו בעניין זה.

השר א. שרון: ביום הראשון להקמת הממשלה - ביקשתי את תקנון

עבודת-הממשלה ולמדתי אותו ביסודיות. מאז אני יודע,

שדעדה שיושב בה אפילו שר אחד - היא פועלת כממשלה לכל דבר.

על כן, ואולי בניגוד לאחרים - אני ידעתי ואני חושב שידעתי איך

להשתמש בוועדה. אחרים ראו בה מכשלה ואני ראיתי בה אמצעי בלתי-

רגיל. זו ממשלה, כאן יושבת הממשלה ואם אנו מחליטים - אזי החלטנו.

מ. שמיר: אם כן, אני אדבר על משרדי הממשלה, ובכך אשנה

את הגדרתי. למשל, חוק תכנון ובניה מסוכל ויכול

מ. שמיר:

להכשיל זאת מיסודו, אם לא מאשרים מיקומים כאלה ולא יאפשר זאת.
הם לא יאפשרו את מימוש הרעיון הזה.

על כן, אני הייתי אומר שהמחלקה להתישבות, זו היא

שצריכה לגבש תכנית פריסה זו - ואת העקרונות ושיטת-העבודה
והביצוע - אין יותר פשוט מאשר הביצוע. זה יהיה תוך זיקה למספר
ישובים. אפשר יהיה לאשר את הנושא במסגרת הנתונה של ההתישבות ולא
נצטרך לפתוח זאת לציבור הרחב. אפשר יהיה שזו תהיה הקומה השנייה
של ההתישבות ואז הדברים ילכו גם בשטח.

אחרת - אני חווה קשיים עצומים ביישום רעיון זה,

שלדעתי זה אמנם הפתרון היחידי.

השר א. שרון: מה אתה מציע עכשיו מעשית? - אין אני יכול להתחיל

לבנות? אני רוצה שיחלילו לבנות.

מ. שמיר: לדעתי, אם נוקח דוגמת של מתי - ליאון וצור-הדסה

- על בסיס התכנית הקיימת - אפשר לעשות הרצה

של עשרה ישובים. במקביל - אפשר לעבד תכנית במסגרת ועקרונות הפעולה
שיקבעו ואת זאת תעשה המחלקה.

ש. רביד: אני מחייב את הגישה שמאחורי ההצעה לחלוטין ומציע

לנסות להכניס אותה לאיזו דרך של עבודה,

שאנו שומרים בה על מספר עקרונות. קודם-כל, אני בהחלט תומך

בכל היעדים ומה שאמרת לגבי נושא השמירה על המסגרת. אסור בשום

פנים לעשות שכונות-בנים במושב. זה פתח להפיכת 350 מושבים ל-350

שכונות על בעיות אין-קץ. גם כך יש לנו שם מספיק בעיות ולא צריך
להוסיף על זה.

גם במושבי ירושלים - העובדה שיש להם 1350 מטילות

- מחר יתעסקו עם זה - למי יש ולמי אין מטילות וזה סוף האגודה וסוף

הקהילה.

ש. רביד:

היות ומדובר על אזור ירושלים, על המושבים

באזור זה - הנושא של ההוצאות הכלליות והשרותים:

המוניציפליים הוא בעל זיקה אחרת.

על כן, ההיקף עצום ומאיר הזכיר זאת ולכן עלינו

ליצור וליזום מצב בו לא נעורר ציפיות-שוא. באותה מידה שלילדים

אלה יש זיקה להורים - יש להם רצון לעשות בדיוק מה שעושים ההורים.

הם חולמים לקבל בית תקציבי ומחר לקבל גם קרקע ומים. לכן, צריך

להיזהר מליצור ציפיות-שוא בנושא זה. צריך ליצור מצב, שכל

אזור יוכל לשאת עליו את המרכז הזה, כי מבחינת עומס-

ההוצאות לקיים את השרותים - כל זה יפול על ישובים חקלאיים באזור

וזה יצטרך להיות בפרופורציה ליכולת הישובים לשאת בעול משפחות אלה

באזור.

כאשר דובר על תמרת - לא היתה לנו בעיה, כי דובר

על מועצה אזורית קישון. כאשר מדובר בעזתה - צריך גם כן לעשות

זאת כך. על כן, אני חושב שמחלקת ההתישבות יכולה לקבל עליה להכין

תכנית-מתאר לנושא הבן המשיך, תכנית מתאר ארצית. כלומר - לבוא

ולומר שזה היקף הבעיה ואלה האזורים ההומוגניים ולדבר על ישוב בעל

זיקה הומוגנית ^{למועצה} האזורית הנושאת אותו. רק כך נוכל להתגבר על הבעיה,

עם כל ההעטה לזה שאנחנו ממשלה, וחבל שזה לא מתבטא בשטחים אחרים.

השר א. שרון: תראה את המפות: לא פעלנו כממשלה?

ש. רביד: אינני זוכר שהתייעצת אתי על נושא הכור בעיראק...

השר א. שרון: אני רוצה להפנות תשומת לבך לתקנון הממשלה, המדבר

על שורת ועדות, שכל אחת מטפלת

בנושאים מוגדרים בתחומה. לא דברנו כאן אף פעם על שאלות אנרגיה

ודלק, לדוגמא. כי יש תח-ועדה מיוחדת לנושא זה. לא דנו בנושא

הסובסידיות, כי יש ועדת-שרים לכלכלה שדנה בזה, וזה תפקידה.

תרים אלה מוגדרים בירור בתקנות עבודת-הממשלה

ולא חרגנו על כן במאומה בפעולתנו, אלא מלאנו את המוסל עלינו.

ש. רביד: אני מצטער על חוסר-הידע שלי...

אנו מוכרחים להעמד זאת בצורה כזאת, כי אנו רואים

באופן טבעי, כאלה המס-תובבים בשטח את הצד האחד של תעיה. אין שום

ספק שאם נציע להקים בעזתה נקודה כזאת - נתיבות תועק ולדרוש

זאת מבחינתה שלה, וחקבל תמיכה מנקודת-ראותה - מדוע 300 בנים אלה ל א

יבואו אליה. העניין לא ברור כל-כך, לאלה שאינם עוסקים אתנו בזה

יום-יום ונימוקיהם שלהם אתם. רק אנו מבינים שהם לא ילכו אליהם ושהם

בבחינות חומר-נפץ. על כן, חייבים להתיחס לנושא זה באיזו שהיא הסכמה

הרבה יותר כללית ממה שיכולים אנו לקבל כאן. אני מוכן ומציע להביא

זאת לדיון בהנהלת המחלקה, שתקבל עליה לעסוק בזה כנדבך שני של

הפעולה ביישובי שנות החמשים בהם הבעיה אקוטית וליצור את הבלמים

על הציפיות.

וזאת משום שלך הם אמרו, את השלב הראשון ואני

בטוח, שמאחורי זה יש דברים שעוד לא אמרו, וצריך להיות בטוחים

שלא תבוא אחר-כך דרישה למים ולעוד דברים, וכך גם צריך לתחום את זה.

אגב, לגבי זמורות - אני בהחלט מצטרף לדעתו

של אורי וסבור שלא צריך לבזבז קרקע חקלאית לעניין זה.

השר א. שרון: ישנה שם גבעת כורכר, ואפשר לגשת שם לעבודה.

אורי בר-און: אני מכיר קצת את תמרת ושם ירדו כל אלה שאתה מתכוון

אליהם, כאשר רק התשתית שם עלתה לכל אחד בארץ

מליון ושלוש מאות אלף לירות. אלה משדה עוזיה אינם מתכוונים לכן,

שהם יבנו זאת, אלא שיבנו להם זאת כמו להורים שלהם. איני אומר שלא

צריך לבנות להם. אני בהחלט חושב, שצריך לבנות להם, אבל לא שם,

אלא היכן שמדינת-ישראל קובעת שזה חשוב לה מבחינה לאומית ובטחונית.

על כן, אני אומר שלא זה המקום. היות ואני מכיר את המנטליות ודרך המחשבה שלהם, אני חושב שצריך ללכת לפתרון, והם צריכים ללכת לישובים ולא לעיר. אבל לא זה המקום. יכול להיות שצריך לעזור להם בבניה. צריך לעשות להם תכנית במקום חדש, שאני חושב שהוא מועיל לנו ולא מזיק לנו. וכי מה זה - נסיעה של רבע-שעה של נסיעה בכל המדינה הזאת, מה זה מרחק של תשעה-עשר ק"מ?! ולדעתי - הם בהחלט ילכו לשם. ולכן, מי יבוא לשם? - יבואו אלה - כמו שהם באו לתמרת. וכי מי הלך לתמרת? - רק מי שיש לו הרבה כסף. כל היתר - ירדו מזה.

השר א. שרון: רבותי, בניה של "בנה ביתך" מעוגנת בזכות

שיש לזוגות צעירים לבנות.

מ. שמיר: תרשה לי, כי אני רוצה שתדע את הדברים למשל - במגדל העמק - הפיתוח שם עולה מיליון ושלוש מאות אלף לירות לכל יחידה. אבל מי שמקבל, מי שזוכה בתמיכה של "בנה-ביתך" משלם רק חצי-מיליון לירות בעד הפיתוח, כי 800,000 לירות - מסובסדים. כלומר - תושא הזה - יפעלו בו כל אותן יחידות ואז אפשר יהיה לבצע זאת. לעומת זאת - ביחס לתמרת - כל הנושא הזה לא פועל.

השר א. שרון: אני מציע: המחלקה להתישבות, יחד עם מינהל מקרקעי

ישראל - יגישו הצעה לוועדת השרים וזו תאשר את ההצעה או ההצעות, בנוכחות נציג משרד הפנים, שצריך להיות נוכח כאן בהקשר לחוק התכנון והבניה.

אני לא שותף למחשבה שאנו יכולים לפתור את כל הבעיה בכל הארץ ובפעם אחת. הבעיה היא במידה רבה למצוא דרך, שתתן אפשרות ותתן תקווה שיש פתרון אחר מאשר המצב הקיים - לנוער הזה, שבכל זאת גדל בצורה אחרת מאשר נוער בערי-הפיתוח עצמן.

השר א. שרון:

אלה גדלו בכל זאת בצורה אחרת. אנו צריכים לעבד את ההצעה הזאת. את ההצעה הזאת צריך להביא לדיון. איני רואה סיבה שלא נביא, בעקבות זאת, את הדיון לממשלה ונציג זאת כבעיה, ואני מוכן לקבל הסכמת-הממשלה בענין זה ולקיים שיחות עם שר הבינוי והשיכון, כדי לסכם את הנושא גם אתו.

יש לנו כאן בעיה מיוחדת במינה. גם אני

הייתי רוצה שכל האנשים יתיישבו באזורים מסויימים בארץ,

שיש לי ענין לתגבר אותם במהירות גדולה יותר. לא נוכל לפתור את הבעיה ההיא דרך פתרון הבעיה הזאת, אלא רק חלקית. וכאן יש לנו בעיה, שגם היא טומנת בחובה נושאים לאומיים-בשחוניים ממדרגה ראשונה ועל כן - צריך לחפש גם את הפתרון.

האם אפשר שבעוד שבועיים תוצג תכנית ראשונית? -

ש. רביד: זה מהר מדי.

השר א. שרון: תוך חודש?

ש. רביד: יכול להיות

השר א. שרון: אם כן, נקבע שבעוד חודש נתישב לדון בנושא זה.

ואז נראה איך הדברים נראים. ברור לי שיהיה יותר

מדיון אחד בנושא זה. אבל נראה כיצד זה נראה. אלה הנושאים.

אני רוצה להודות לכם וניפגש בישיבה הבאה, שאני

מקווה שתהיה בקרוב. תודה רבה לכם.

הת/41

ביצוע החלטות הועדה להתיישבות, המשותפת לממשלה ולהסתדרות
הציונית העולמית - דיווח יו"ר הועדה

יושב-ראש הועדה להתיישבות, מדווח על ביצוע החלטות הועדה
בתקופה 17.6.81 - 5.7.81.

בדיון משתתפים: השר א. שרון ; ה"ה ש. רביד, א. בראון וא. תבין.

מחליטים הועדה להתיישבות המשותפת לממשלה ולהסתדרות הציונית
העולמית, רושמת לפניה כדקלמן, את הדיווח של יושב-ראש הועדה בענין
ביצוע החלטותיה בתקופה 17.6.81 - 5.7.81:-

- א. חינוכית שבגוש ריחן - המשפחות במקום והיישוב נחנך.
- ב. שקד שבגוש ריחן - בהתאם לתכנית שנקבעה ייכנסו אליו
משפחות נוספות ב- 21.7.81
- ג. מבוא דותן אשר נמצא בחלק הדרומי של גוש ריחן - נכנסו משפחות.
- ד. בית אריה - היישוב אוכלס
- ה. בירקן - נכנסו המשפחות הראשונות
- ו. מתתיהו - היישוב אוכלס
- ז. מעלה עמוס - היישוב אוכלס
- ח. מיכמש שבגוש מעלה אדומים - נכנסו משפחות
- ט. נילי - משפחות עומדות להכנס ליישוב בימים
הקרובים.
- י. לוציפר - ליישוב נכנסו המתיישבים
- יא. שבי שומרון ב' - העבודה ביישוב חודשה במלוא הקצב
- יב. עמנואל - הונח היסוד לשש מאות הבתים הראשונים
- יג. נוה צוף - מוקמת בריכת המים
- יד. פעולות רחבות היקף בתחום הפריצה והסלילה בכביש חוצה שומרון

הת/42

תכנית מיתאר ארצית בנושא: - הבנים הממשיכים במושבים

יו"ר הועדה להתיישבות פותח.

בדיון משתתפים: השר א. שרון ; ה"ה מ. שמיר, מ. דרובלס, ש. רביד
וא. בראון

./מחליטים

מ ח ל י ט י ם במגמה לפתור את בעיית הבנים הממשיכים במושבים (להלן - הבנים הממשיכים) להטיל על החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית יחד עם מינהל מקרקעי ישראל ובתאום לפי הצורך עם גורמים נוספים הנוגעים לענין, להגיש בהקדם, לוועדה להתיישבות המשותפת לממשלה ולהסתדרות הציונית העולמית (להלן - הוועדה להתיישבות) הצעה של תכנית מיתאר ארצית בנושא הבנים-הממשיכים.

במסגרת הצעת התכנית הנ"ל - תובא בפני הוועדה להתיישבות:-

- (1) סקירה אשר תגדיר את ההיקף ואת העומק של הבעיה;
- (2) הצעה לעקרונות וקריטריונים אשר ישמשו קווים מנחים לקביעת מדיניות הממשלה בנושא;
- (3) תכנית מגובשת לפריסה של יישובים מוצעים - תוך שיוכם לאיזורים הומוגניים עם זיקה למועצות האיזוריות הנוגעות לענין;
- (4) הצעה לקביעת פתרונות, שיטות העבודה ודרכי הביצוע של הנושא - כאשר הכוונה היא לראות ביישובים אלה מקומות יישוב בעלי אופי עירוני כאשר הם מיועדים לבני המושבים של סביבתם בלבד, שמתיישבים על-פי שיטת "כנה-ביתך".

המשך הדיון נדחה.

זמורות - יישוב לבנים ממשיכים

הת/43

יו"ר הוועדה להתיישבות פותח.

בדיון משתתפים: השר א. שרון; ה"ה א. בראון, מ. דרובלס, מ. שמיר ו.ש. רביד.

מ ח ל י ט י ם לאחר הקמתו של יישוב על גבעת הכורכר של זמורות - ליישובים של הבנים הממשיכים שבמושבות האיזור. היישוב יהיה בעל אופי עירוני וייבנה על-פי שיטת "כנה-ביתך", לרבות כל הסיוע של זכאי משרד הבינוי והשיכון.

משרד התעשייה, המסחר והתיירות - דיווח על איזורי תעשייה

הת/44

נציג משרד התעשייה, המסחר והתיירות מדווח בענין פעילות משרדו לפיתוח איזור תעשייה הנוגע לאריאל ואלקנה.

בדיון משתתפים: השר א. שרון; ה"ה א. עטיה וא. בראון.

ענתות/.

הת/45

ענתות ובית אריה ב'

יו"ר הועדה להתיישבות פותח.

בדיון משתתפים: השר א. שרון; ה"ה א. בראון, מ. שמיר ומ. דרובלס.

מ ח ל י ט י ם במסגרת הדיניות הממשלה בענין הרחבת יישובים וגושי התיישבות קיימים - לאשר הקמתם של:-

א. ענתות, שמיקומה יהיה במחצית הדרך בין עטרות ומעלה אדומים.

ב. בית אריה ב', שמיקומו יהיה מזרחה לכפר דיר בלוט. המתקיימים של ענתות ובית-אריה ב' יבנו את ישוביהם בכוחות עצמם, למעט התשתית לראש השטח - שינתן להם על-ידי המדינה.

האחריות לביצוע ההחלטה הנ"ל מוטלת על החטיבה להתיישבות, של ההסתדרות הציונית העולמית.

הת/46

כרמל ומעון - איזרוח היישובים

נציג משרד החקלאות פותח.

בדיון משתתפים: השר א. שרון; ה"ה א. בראון וש. רביד.

מ ח ל י ט י ם בהמשך להחלטה מס. הת/19 של הועדה להתיישבות מיום ב' באלול התש"ס (14.8.80), לאשר איזרוח היישובים כרמל ומעון.

הת/47

הקמת יישוב קהילתי בחורבות יתיר

יו"ר הועדה להתיישבות פותח.

בדיון משתתפים: השר א. שרון; ה"ה ש. רביד וא. בראון.

מ ח ל י ט י ם בהמשך להחלטה מס. הת/20 של הועדה להתיישבות המשותפת לממשלה ולהסתדרות הציונית העולמית, מיום ב' באלול התש"ס (14.8.80), לאשר כניסתו של גרעין לחורבות יתיר העתיקה לשם הקמת ישוב קהילתי שם. שיטת הבנייה של היישוב תהיה לפי "בנה ביתך" והתשתית לראש השטח - תינתן להם על-ידי המדינה.

האחריות לביצוע החלטה זו מוטלת על החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית.

המצפים - הפיכתם ליישובים והעלאת מספר המשפחות בהם

יו"ר הועדה פותח.

בדיון משתתפים: השר א. שרון; ומר ש. רביד.

המשך הדיון נדחה.

ה י ש י ב ה נ נ ע ל ת

656M

2 1 2

מזכירות הממשלה

60 עמודים

ש מ ר

פ ר ו ט ו ק ו ל

ישיבת הוועדה להתיישבות המשותפת לממשלה
ולהסתדרות הציונית העולמית
יום ד', ט"ו בסיוון התשמ"א - 17.6.1981
(בשעה 12:00)

נכח חבר הוועדה : השר א. שרון - יו"ר.

נעדרו חברי הוועדה: השרים י. ארידור, ש. ארליך, מ. בגין,
ז. המר, י. כץ, ד. לוי, ח. לנדאו (חולה),
מ. נסים, ג. פת (בחו"ל).

נציגי ההסתדרות הציונית: מ. דרובלס, ר. וייץ.

ז. בר-יוסף	-	הסוכנות היהודית
א. כראון	-	לשכת שר החקלאות
י. מרגלית	-	משרד הבינוי והשיכון
אלי"מ ד. סתיו	-	משרד הבטחון
א. עטירה	-	משרד התעשייה, המסחר והתיירות
ח. צבן	-	מינהל מקרקעי ישראל
מ. ריבלין	-	הקרן-הקיימת-לישראל
מ. שמיר	-	מנהל מינהל מקרקעי ישראל
א. שפירא	-	מנהל רשות שמורות הטבע

א. זהר - מזכירות הממשלה

סדר היום :	הת/35	גבעת-הרדאר	14-18
	הת/36	מתיתו	28-18
	הת/37	פארק כפירה	31-18
	הת/38	שערי-תקוה (שם זמני)	40-18
	הת/39	מצפה-ספיר	40-18
	הת/40	ייעור והכשרת שטחי מרעה ביהודה ובשומרון	44-18

גבעת/.

בפרוטוקול זה 49 דפים.

2-16 5
17-40 3.8
40-46 15

השר א. שרון:

אני פותח את הישיבה. אני רוצה לברך חבר חדש בינינו, חיים צבן, ראש מינהל הפיתוח ולאחל לו הצלחה. אני בטוח, שהוא יתרום להמשך פעולת ההתישבות.

מר ר. ויץ:

בניגוד לרוח הזמנים, כולנו מצטרפים לאיחולים שלך.

השר א. שרון:

אני לא הבנתי את ההערה. קידמתי את חיים בברכה בשם כולנו, כמקובל. בנושא ההתישבות, כמו בנושא החקלאות, רוח הזמנים מעולם לא השפיעה עלי.

מר ר. ויץ:

גם לא עלי.

השר א. שרון:

אני לא שיניתי עמדותי, בתקופה זו או אחרת, כתוצאה מעיתוי או מועד של דבר מסוים כזה או אחר. נושא ההתישבות נראה בעיני דבר משותף של כל עם ישראל, שכולם צריכים להתברך בו ושאין בו שום דבר מפריד. כאן מדובר במעשים ציוניים-יהודיים. אין פה הבדל בין ישוב לישוב, בין תנועה לתנועה, בין מקום למקום - הכל מעשה אחד. לכן, אני מקדם בברכה מחדש את חיים צבן ומאחל לו הצלחה.

יש לנו שורה של נושאים שנעלה אותם היום.

מר ר. ויץ:

יש לי שאלה לסדר היום. אני, אגב, מקבל את הגישה הזאת, על אף חילוקי דעות שהם לא חדשים. גם אני לא שיניתי דעתי, אך סדר צריך שיהיה. אני כחבר

מר ר. ויץ:

הועדה הזאת, פניתי אליך ב-18 בינואר בהצעת תכנית מסוימת לגבי בקעת הירדן. בישיבה מ-21 בינואר אתה קיבלת על עצמך להביא הצעה זו לפני הממשלה, לנסות גם להזמין אותי, אם אפשר, להגן על הצעתי בפני הממשלה ומכל מקום, הבטחת לאחר ההיעצות בממשלה שהעניין יחזור להיות נדון בישיבה של ועדה זו. עד היום זה לא חזר. אני חושב, שזה דבר שיביא לליקוי חמור בהתפתחות הבקעה. זה דבר ראשון.

השר א. שרון:

אני רוצה היום להזדרז, כי ראשית יש לנו רשימה של נושאים חשובים.

דבר שני, היום מתאכלס ישוב שהוקם במאמץ רב ע"י החטיבה להתישבות של ההסתדרות הציונית בשומרון - בית אריה. זה ישוב יפה מאד, שהשקעתם בו הרבה מאד מאמצים ולא הייתי רוצה שנאחר לסקס חנוכת הישוב. אני מעריך ומקוה, שאתה תהיה שם יחד אתי היום.

מר ר. ויץ:

לא מזמינים אותי - אני לא בא.

מר מ. דרובלס:

אני הזמנתי אותך ואני חוזר על ההזמנה. הקמת את הישוב ולכן אתה לא צריך להיות

מוזמן.

השר א. שרון:

ישוב זה חיוני מאד, במקום חשוב מאד, לכן הייתי רוצה שנזדרז.

ראשית, אני רוצה לענות לך על שאלתך

הראשונה. לפני מספר חודשים, אני פניתי כאן, בישיבת הועדה, והצגתי בפני הועדה את מחשבותי בעניין המשך פיתוח הבקעה ודיברתי אז, שהייתי רוצה לראות 3 גושים של ישובים בשטח שבין גשר אדם ובין הג'יפסליק,

השר א. שרון:

לכיוון מחולה, שבו רציתי להוסיף ישוב אחד למחולה ולשלח, 2 ישובים שרציתי להוסיף להיאחזות הנח"ל יבוק, כולל איתור מקום הקבע של יבוק והגוש השלישי, ביקשתי לבחון אפשרות של הוספת 2 ישובים משני צדי הישוב ארגמן, אחד קרוב יותר לכביש המוביל לגשר אדם והשני, מעט צפונה מארגמן. נאמר לי, שאתם תתכננו וברגע שתהיו מוכנים להציג זאת, כך נעשה. קדם לפניתי זו סיור בשטח עם אנשי המחלקה להתישבות ואנשי הצבא - אני חושב, שהיה אתנו אלוף פיקוד המרכז - סקרנו את האפשרויות השונות, כולל נכונותם לוותר על שטחי אימונים ואני רוצה לחזור ולומר, זה היה בתכנית, אני פשוט מחכה. ביקשתי עוד מעט זמן לנושא זה ואני אשמח מאד אם בשבוע הבא תהיו מוכנים להציג כאן את התכנית, כדי שמיד נביא זאת לממשלה. היתה לנו בעיה - וזו הסיבה שרציתי שנבוא יחד לממשלה בנושא זה - כי היינו צריכים לקבל אישורים לישובים נוספים. אם תודיעונו עוד השבוע שהתכנית הזאת אמנם נסתיימה, כי אז נופיע בשבוע הבא בוועדת שרים לבטחון ונציג תכנית זו.

מר א. בראון:

להזכירך, שנקבע זמן עד מתי צריך להגיש את התכנית. שמעון רביד שלח מכתב אליך,

שהוא לא גמר את התכנית והוא מבקש דחיה.

השר א. שרון:

אני מקוה, שאם הדבר גמור, אשמח לראות

זאת כאן בתחילת שבוע הבא ועוד באותו

שבוע, להביא זאת לוועדת שרים לענייני בטחון.

מר ר. ויץ:

אני השתתפתי בישיבה ההיא וקידמתי בברכה

בדיקה של תוספת ישובים - וזה רשום

בפרוטוקול. במדת האפשר, אני גם מזרז את איסוף החומר. אך זה, לדעתי,

לא בא במקום 6 ישובים, שהאיתור שלהם קבוע, הוא חלק מהתכנית האזורית

מר ר. ויץ:

שנבחנה כבר מזמן. מאז, ועדה זו אישרה הרבה ישובים ונוסף לה הרבה כסף לפעולות מעבר לקו הירוק. אני מצטער נורא, שהישובים שאני הצעתי, כבר ב-1 לינואר, לא עלו לדיון. הם מוכנים לעליה, הם חלק מהחיץ החשוב בבקעת הירדן, שעליו אין בינינו ויכוח, ואני מתרעם בהחלט על כך, שאישרו המון ישובים, במקום שאולי לפי דעתך עדיפותם יותר גדולה. אני חולק על כך - אך לא זו הבעיה. איך קרה ש-1 בינואר לא נמצא הכסף הדרוש להקמת אותם הישובים שהם מחכים לעליה. יש משבצות, התכניות גמורות. אני לא בא להקסין במאומה את הבקשה שלך להוסיף עוד 3 ישובים במקומות חשובים.

השר א. שרון:

לא 3, אלא 5 ישובים.

מר ר. ויץ:

3 הם בחוץ שלי. אני אז תמכתי בזה, אך

זה לא צריך לעכב את הביצוע ואני חרד לכך, מה שלא יהיה. עניין בקעת הירדן, כולנו יודעים, זה אולי יהיה המבחן החשוב ביותר ועל זה אין חילוקי דעות. אז למה אין על זה החלטות מעשיות לביצוע?

השר א. שרון:

אני רוצה לדווח על כך לוועדה. ראשית,

לגבי חלק מדובר באותם ישובים, אך לא היו עדיין תכניות. שנית, בבקעת הירדן, בין כל היתר, הקמנו את בית הערבה, במקום בעל חשיבות רבה מאד; קיבלתי דיווח עכשו שהחלה העבודה בבית הערבה ב', שנמצאת צפונה מבית הערבה (אין לה עדיין שם) ואני מייחס למקום זה חשיבות רבה מאד. עשינו שורה של פעולות ואני מקוה שנוכל לאשר גם את השאר ואני מקוה שימצאו המשאבים הכספיים. במדינה קיימת ממשלה והיא מחליטה על העדיפויות, כפי שהיא רואה אותן, ואני מציע לראות כרגע נושא זה כגמור.

מר מ. דרובלס:

אמנם אנו צריכים לדון פה על דברים
ממשיים ולא לפרוטוקול, אך היות ונאמרים
דברים, אז שההיסטוריה, בעוד כמה שנים, לפחות שתקרא את האמת.

מר ר. ויץ:

אני לא דיברתי לפרוטוקול - אני דיברתי
לענין.

מר מ. דרובלס:

אנו לא עוסקים פה בהכרזות פוליטיות.
חודה לאל, יש מספיק במוח אחרות לשם כך
וכל אחד עושה זאת בהתאם לכישוריו.

בנושא תכנון הבקעה, הוטל ע"י ועדה זו
על החטיבה להתישבות לתכנן מספר ישובים בבקעת הירדן ולהגיש הצעות.
אנחנו מטפלים בכך וצר לי, שעמיתי לא יודע על הדבר - אולי זו אשמתי -
אנחנו עומדים בקשר עם הצבא ונציע בהקדם את ההצעות איפה נקים את
הישובים ולפי זה נבקש את הכספים. הוטלו עלינו שני דברים: ראשית,
להגיש הצעה מבחינת ניצול אדמות מעבר לגדר הבטחון - ואת זאת אנו
נעשה; שנית, חוספת הישובים.

בהזדמנות זו אני רוצה להודיע, שבנוסף
לישובים של בית הערבה, אשר עלה כהיאחזות, ובית הערבה ב' שאנו עובדים
על זה, אנו עושים כל הפעולות על מנת לאזרח גם את נעמה. נעמה יושבת
היום כהיאחזות נח"ל ואנו עושים את הפעולות, במסגרת התקציב השוטף
שלנו, על מנת לאזרח את נעמה. זו אחת הנקודות החשובות שישנן, אשר
שולטת על יריחו. לנעמה ישר יעלו אזרחים. אני מקוה, שבעוד כשבועיים
שלשה, האזרחים יעלו למקום.

השר א. שרון:

מה קורה היום עם הגרעין היושב בפצאל?

מר מ. דרובלס:

הגרעין בינתיים מפורז כי אין לו איפה לשבת.

השר א. שרון:

מתי תתחיל העבודה בנעמה?

מר מ. דרובלס:

אני רוצה לקוות, שבעוד שבוע-שבועיים.

השר א. שרון:

ומתי יכנסו למקום שעכשו היאחזות הנח"ל?

מר מ. דרובלס:

לפני שנת הלימודים חייבים לשבת שם אזרחים.

מר ר. ויץ:

אני מעלה נקודה שניה, שהיא לדעתי עוד יותר

חמורה ועוד יותר דחופה. ב-15 באפריל

כתבתי לך מכתב בזו הלשון: "רצ"ב תזכיר ששלחתי ליו"ר הנהלת הסוכנות,

לגזברה וגם לראש הממשלה. בעקבות הדיון, הוצע לי להעלות את הנושא

בפני הועדה המשותפת והריני מבקש להעלות נושא זה לדיון דחוף בועדה".

הנושא הוא השלמת רצף ההתישבות בחבל הבשור, בפיתחת שלום ובקטיף. יש

לי הצעות קונקרטיות.

מר מ. דרובלס:

מה זה פיתחת שלום?

מר ר. ויץ:

חבל הבשור וקטיף. יש לי הצעות מעשיות

של 3 חברות קבלניות גדולות, עם הצעות

מחירים, להעברת 600 בתים מחבל ימית לחבל הבשור. אני יכול לומר

כאן, שהעברת הבתים תעלה, לכל היותר, מחצית מחירם ואולי שליש מחירם.

אני רואה בפעולה זו פעולה דחופה וחשובה ממדרגה ראשונה; כי חס וחלילה,

לא הייתי רוצה להשאיר את כל המתקנים כמו שהם למצרים, על מנת לאפשר

להם להקים ישוב גדול שם. יש לנו תכניות התישבותיות מוכנות וקרקות

מוכנות להשלים את התכנית שפעם אישרנו בועדה זו, כלומר עוד 6 ישובים

בבשור ועוד 3 ישובים בקטיף ולקשור את קטיף, לאורך הגבול הבינלאומי,

עם הבשור ובאופן כזה לקיים מחדש אותו חיץ, שכולנו רוצים בו. העניין

מר ר. ויץ:

הוא מעשי והזמן דוחק. אני ביקשתי להעלות נושא זה לדיון. כבר נתקיימו 4 ישיבות מאז ובקשתי זו לא נתקיימה. אני גם דיברתי אתך טלפונית בביתך ועשיתי זאת לא מתוך קנטור ולא מתוך ניסור, אלא לגופו של ענין. אני חושב, שזו בעיה ממדרגה ראשונה. אני שואל אותך, האם בישיבה זו היום, נעלה את הבקשה שלי, שקדמה לכל הנושאים שעולים היום על סדר היום? יש לי זכות, כחבר הועדה, שיעלו לדיון נושא שאני מבקש. אפשר לדחות או לא לדחות, אך אי אפשר שלא לדון בבקשה שאני נימקתי אותה עם מפות וכל החישובים. כך לא מתייחסים להצעה של ראש החטיבה, שהוא חבר מלא בוועדה זו. אני סבור שנושא זה יותר חשוב מכל שאר הנושאים. אתה יכול לחלוק עלי. אתה כיו"ר לא יכול שלא להעלות הצעה שביקשתי להעלותה.

השר א. שרון:

פרופ' ויץ, מכתבך הגיע אלי, כולל כל החומר. למדתי אותו. ראיתי את ההצעות של החברות השונות; וכדי לבדוק הצעות אלה פניתי גם לחברות נוספות, למרות שאנו לא מחלקי עבודה ואנו לא נהיה אלה שנוציא מכרזים. בכל זאת, רציתי לבדוק את האפשרויות השונות בנושא זה. היו לי גם כמה שיחות בנושא זה עם ראש הממשלה. נושא זה אינו נושא התישבותי טהור. יש בו מרכיבים מדיניים ולכן, לא יכולנו לדון בנושא זה וגם היום, לצערי, לא אוכל לדון בנושא זה. הוא קשור במערכת שלמה. הוא לא הענין הטכני אם פינקל את פינקל יכולים להעביר את הבתים. לא זו השאלה. אני שמחתי מאד על הנסיון שנעשה, אך יש לנו פה בעיות לגמרי אחרות, בעיות כבדות משקל, מדיניות וכרגע בשלב זה איננו יכולים לדון בנושא זה ולקבל החלטה. אנו הרי יודעים שדברים אינם נשארים בגדר סוד, אלא הם יוצאים - ואני לא בא כרגע לסעון בנושא הזה. אין אפשרות היום לקבל בנושא זה החלטה ועם כל הקשיים והסיבוכים שהדבר יכול לגרום, מוכרחים לחכות עוד מעט בסבלנות. ראש הממשלה שאל אותי

השר א. שרון:

כמה פעמים מה בכל זאת קרה עם הצעתו של רענן ויץ. חזרתי ואמרתי לו, שהצעה זו נלמדה, אך לאור החלטות שקיימות היום, שהן החלטות לא בדרג הזה, אלא בדרג ממשלתי, לא דנים בנושא זה כרגע ונצטרך להמחין בסבלנות עוד זמן קצר, עד שנוכל לדון בעניין. לא היתה בזה מגמה לפגוע אפילו בצורה הקטנה ביותר.

מר מ. דרובלס:

אני רוצה להודיע, שהצעתו של פרופ' ויץ אינה על דעת המחלקה, אלא על דעתו הפרטית. במחלקה להתישבות, כמחלקה, הדעות חלוקות.

מר ר. ויץ:

אני מבין זאת ויודע זאת. אתה חייב לראות את הצד השני של המטבע. אני העליתי כאן לא את הבעיה הטכנית, כי היא מישנית והיא ניתנת לפתרון - וזה הוכח. העליתי את הבעיה ההתישבותית ושלחתי מפה התישבותית, שהועדה הזו צריכה קודם כל לומר את דעתה מבחינה התישבותית. ממה אני חושש? אני עכשו מדבר בלי כחל וסרק. אני חושש, שלפני הבחירות לא נקבל החלטה.

השר א. שרון:

מדוע?

מר ר. ויץ:

למה ארבע ישיבות עברו ולא העלית זאת? יש לי מפה - למה מפות אחרות אפשר להביא? למה לא נותנים לי להביא מפה? לפחות שועדה זו תגיד הן, שאפשר יהיה לעשות את ההכנות. הזמן דוחק. יש חוזה שלום עם מצרים. כל ממשלה - ולא חשוב איזו שתהיה - צריכה לתת יד להצעה זו. אך איזו ממשלה שלא תהיה, עד שהיא תתארגן, עד שאני, עם הצעתי, אוכל לבוא שיטפלו בה ברצינות, אנחנו נאחר את המועד. אני יושב בחשש נוראי. אני הראשון שאצא ואדליף - לא זו הבעיה. הארץ כולה יודעת. אני הצעתי זאת -

מר ר. ויץ:

זה לא סוד. המצרים יודעים על זה ולמה לא להגיד למצרים, שמה שאפשר לקחת ניקח אתנו? לפי חוזה השלום מותר לנו לקחת כל דבר שאפשר להעביר אותו.

השר א. שרון:

סמוך עלינו שאמרנו יותר מזה.

מר ר. ויץ:

אנחנו מאחרים את המועד. למה אתה לא מאפשר לי להביא פה מפה, להעלות את הנושא לדיון ושתייה החלטה, שהועדה דנה בהצעה זו וזו והביעה את דעתה הזו והזו. אני יודע שאנו חומכים בזה. גם מתי בלבו תומך. אנחנו מאחרים את המועד בעניין יסודי ביותר. הפעם זה לא קנטור.

הייתי בשטח לפני 3 ימים. אני חזרתי

הביתה ולא יכולתי לישון. זה לא נותן לי מנוחה וזה לא צריך לתת לך מנוחה.

השר א. שרון:

הרשה לי להצטרף להיעדר המנוחה שלך.

גם אני מבקר שם וגם לי זה לא נותן מנוחה. לממשלה יש החלטות בנושאים הקשורים לדברים מדיניים. אמרת את דבריך, שמענו אותך בסבלנות. האמן לי, אני אוהב לשמוע אותך. אנחנו לא נקבל החלטה, בימים אלה, בשום פנים ואופן על נושא העברה כזו או אחרת. אנחנו נקבל החלטה ברגע שצריך לקבל החלטה. נושא זה נידון עם המצרים הן בביקורי במצרים והן בפגישה שהיתה באופירה והמצרים יודעים בדיוק את עמדתנו.

יש לי בקשה - אני לא רוצה לעסוק בזה.

הנושא אינו עומד על סדר היום. עזבו את הנושא הזה. אינני, חלילה,

השר א. שרון:

לא מעלה את הנושא הזה מתוך אי הכרת העניין. אני לא מעלה זאת מכיוון שיש לי סיבה לכך. מעולם לא קרה שעכבנו דברים בועדה זו. בד"כ, זו ועדה, בניגוד לוועדות אחרות, שעובדת ללא הרף ויש כל הזמן תוצאות לפעולותיה. כך שאני מבקש בנושא זה מעט סבלנות, עם כל הקושי והלחץ שקיימים בנושא הזמן והמאמץ הגדול שדבר זה כרוך בו. אין מנוס מעניין זה וצריך להמתין מעט.

מר מ. דרובלס: מבחינה התישבותית, לדעתי אין המפעל הזה כדאי ואין בו צורך. אני מבין, שרענן מעלה זאת בעיקר מבחינת אסטרטגיה מדינית.

מר ר. ויץ: לא נכון.

מר מ. דרובלס: מבחינה התישבותית, אני צריך להסתכל בשני דברים: עלות המחיר ומה אני אקבל. אני קובע, לאחר שהדבר נבדק, עלות הבית הזה תהיה כל כך גדולה, שיחכן שנחליט את הבתים האלה במחיר הזה במקום אחר. מבחינה מדינית, אם כדאי להשאיר את הבתים או לא, מישוו אחר צה"ך לקבוע. לכן אני מבקש להודיע, על דעת המחלקה להתישבות, שבמחינה התישבותית גרידא, הדבר במחלוקת ואנחנו צריכים לבדוק זאת. מבחינה מדינית, גורמים אחרים יחליטו.

מר ר. ויץ: כל האספקטים המדיניים גלויים. אני מבקש להעלות נושא זה לסדר היום כזכותי ואני מבקש שתצביע הועדה אם להעלות זאת או לא להעלות על סדר היום. לאחר דברי מתי, אינני יכול לחזור לסדר היום. רשאית הועדה להצביע.

השר א. שרון:

אין לי את התכונה שלכם להתלהט. אני

לא מצליח להכנס למצב הרוח שלכם.

הנושא הזה איננו עומד היום על סדר

היום ואיננו מבטא את עמדתי אם כן חשוב להתישב או לא חשוב להתישב, אם כן חשוב לפנות את הבתים או לא חשוב לפנות את הבתים. יש לי עמדה בנושא זה. אני מכיר את הבעיה, אינני רוצה לעסוק בה כרגע, אני מוכן להעמיד אותה לדיון באחת מהישיבות הקרובות.

אני רוצה להעיר בקשר לדאגה של רענן

בנושא המשכיות הישיבות. התישבות זה לא דבר שמתחיל ביום אחד ונגמר ביום אחד, אלא היא נמשכת שנים על גבי שנים. הממשלה מתחלפת, פעולה זו נמשכת. אתה ממשיך לעשות דברים שאחרים התחילו, אחרים ממשיכים לעשות דברים שאתה התחלת. ועדה זו, עם החלפת הממשלה, אני חושב שהיתה הועדה הראשונה שהתישבה מידית והמשיכה לעבוד באופן מסודר, במשך כל ארבע השנים האחרונות. אני רוצה לומר, שאני כבר קבעתי בלוח זמנים ישיבה לתחילת יולי, כדי להמשיך בכל העבודות. כך שאני לא רואה כל בעיה שנושא זה, באיזו שהיא צורה, יתעכב. למה קבעתי? לא מתוך קביעה, חלילה, מי ישב בממשלה הבאה. זה לא משנה. ממילא יש זמן עד שמרכיבים ממשלה. דבר נוסף אני רוצה לומר, שאם הממשלה תמשיך ואפילו יהיו בה חילופי גברי, אני יכול כבר לומר לחברי הועדה, שגם אם לא אהיה בהפקיד הנוכחי שלי, אני אמשיך להיות יו"ר הועדה לענייני התישבות, כך שממילא חהיה פה רציפות ואינני רואה כל מקום לדאגה. כאמור, כבר קבעתי עיתוי לישיבה בימים הראשונים של יולי להמשך הישיבות, אך אני מעריך שתהיינה עוד שתי ישיבות לפני ישיבה זו, שבאחת מהן ארצה שתוצג התכנית של בקעת הירדן שביקשתי להכין ובשניה, יהיו לנו בודאי עניינים שוטפים שיהיה צריך לדון בהם.

מר ר. ויץ:

אני לא יכול לקבל זאת. הנושא שהעליתי, לדעתי, עולה בקדימותו וחשיבותו על כל

הנושאים שיש בסדר היום.

השר א. שרון:

היו"ר קובע.

מר ר. ויץ:

אני חבר ועדה.

השר א. שרון:

נכון, אנו מתייחסים אליך בכבוד.

מר ר. ויץ:

יש דברים שעוברים בחשיבותם מעבר לעניינים האישיים, המפלגתיים והכבוד גם יחד - וזה

אחד הדברים. אנו תחומים בזמן. פעולה זו כפופה לחוזה השלום ויש לה מועד. אילולא זה, לא הייתי עומד על כך. אתה כבר מכיר אותי, אני לא סתם עקשן. אני בקי בעניין, כי אני עובד בו. אנחנו הגענו לשעת האפס. אם לא נעשה את ההכנות, אם לא נזמין את המכונות להעביר, אז נשאר בהכרזות והבתיים ישארו שם ואני אחשוב זאת לאסון ממדרגה ראשונה. אני לא מבין איזה נזק יכול להיות, שאת הבעיה ההתישבותית לא נסכם בינינו. שמעת מה שמתי אמר - יש ויכוח רציני התישבותי, לא מדיני. אז מונע מועדה זו, שמונתה למטרה זו, לא לדון באחד הדברים החשובים ולדון בפרק שמורות הטבע וכל מיני דברים אחרים.

מר מ. דרובלס:

אני אמרתי, שמבחינה התישבותית זה לא כדאי.

מר ר. ויץ:

אני לא מבין, למה זה מאפריל, אחרי שהצגתי דבר, לא מעלים לדיון בישיבה זו נושא רציני,

מחוכנן, חשוב? מה קורה פה?

השר א. שרון:

הסברתי ואני לא יכול להסביר יותר.

גם אני מרגיש בדחיקות הזמן ואני לא

יכול, לצערי, להעלות את הנושא היום.

מר ר. ויץ:

אני מבקש שנצביע על הצעתי שנדון בנושא

ההתישבותי היום.

השר א. שרון:

לא תהיה שום הצבעה.

מר ר. ויץ:

אני לא יכול לעבור בנושא זה לסדר היום.

השר א. שרון:

בסדר, אמרת והדברים נרשמו.

(רענן ויץ עוזב את הישיבה).

השר א. שרון: הח/35.

אנו ניגשים לנושא הראשון - גבעת הרדר.

מר א. בראון:

(מראה על המפה): אנו מדברים על איזור

גבעת הרדר, שכולם מכירים אותו. דנו על

כך בישיבה הקודמת והיו בירורים בין המוסדות השונים. הכוונה היתה

להקים ישוב קהילתי ובגלל קרבתו לפריפריה האחרת, למעשה הכוונה היא

שזה יהיה דומה לאותם הישובים הקהילתיים שאנחנו מקימים בחוף הקו

הירוק; ז"א שאנשים בעצמם יבנו את בתיהם, כולל התשתית, פרט לראש

השטח, כביש, חשמל ומים בראש השטח. אנחנו קיבלנו על זה כמה הערות.

מעלה החמשה וקרית ענבים פנו לאריק, שהם רוצים להקים שם קיבוץ

תעשייתי. אני יודע שגם משרד הבינוי חשב שיש להקים שם שכונות

עירוניות. מעלה החמשה וקרית ענבים - אני חושב, בצדק - מתנגדים

מר א. בראון:

להקמת ישוב עירוני, כי זה ממש על הגדרות של בית ההבראה של מעלה החמשה.

השר א. שרון: זה ממש על המשק.

מר א. בראון: לכן, מה שהצענו בפעם הקודמת ואנו גם מציעים זאת עכשו, לצאת מכאן בהחלטה שמקימים ישוב קהילתי. אנו מגלגלים נושא זה כבר חודשים, אם לא שנה. יש גרעין שהוא בחלקו מאנשי צבא, מהמימשל. אני מציע לקבל את ההחלטה.

השר א. שרון: מקום זה יוצר מעין סגול עם קרית ענבים ומעלה החמשה יחד. נכון, שהוא קרוב לירושלים. יחד עם זאת צריך לזכור, שמדובר פה בשני משקים, שלחוצים מצד אחד בישוב עירוני גדול, אבו-גוש; ואם אנו נסגור אותם בישוב עירוני גדול מהצד השני, לפי דעתי, הישובים האלה לא יחזיקו מעמד. יש לנו נסיון מהעבר. אפשר לראות מה קרה לרמת רחל ומשקים אחרים הנמצאים בפאתי ישובים עירוניים. ישובים אלה לא מחזיקים מעמד. מדובר בשני קיבוצים רציניים וותיקים, שעמדו בכל התלאות במשך עשרות שנים ויש לנו, לפי דעתי, חשיבות רבה שיוכלו להמשיך להתקיים ולחיות, כי הם לחוצים ע"י ישוב עירוני גדול, אבו-גוש, אך יותר קל להם, כי זה לא ישוב יהודי. אך אם נעמיד להם, מהצד השני, ישוב פתוח, אני חושב שאנו גוזרים על ישובים אלה. אנו לא מוגבלים באיזור ירושלים באפשרויות של הקמת שכונות חדשות - יש מספיק אפשרויות. גם במעגל הקרוב לא מיצינו את הכל וגם במעגל הרחב יותר של גבעת זאב, בית אל, אזור מכמש, מעלה אדומים, תקוע, אפרת - יש אפשרויות בניה נרחבות ואין כאן בעיה שאנו היום חסרים בקרקע לבנית שכונה עירונית נוספת. לכן, אני בהחלט בעד עמדה זו של הקמת ישוב קהילתי, שעשוי להגיע, בסופו של דבר, ל-400 משפחות - מעבר לזה לא הייתי הולך. זה לא בדיוק

השר א. שרון:

מה שהמשקים רצו, אך אנו לא רואים היום אפשרות להקים קיבוץ במקום הזה. אין לנו קרקע ומים לזה. אני הייתי הולך לישוב כזה, שהוא ישוב סגור, קהילתי, עד להיקף של 400 משפחות. הוא חשוב מאד מבחינת מיקומו ויחד עם זאת, הוא לא יפגע בשני הקיבוצים האלה.

מר י. מרגלית: ועדת השרים הטילה על ועדת משנה, שמורכבת

מהחטיבה, מינהל מקרקעי ישראל ומשרד השיכון להקים הצעות בנושא זה. אנחנו קיימנו דיונים ולמעשה, הדיונים עוד לא הסתיימו. אני יכול לציין, שהעמדה הראשונית של משרד הבינוי היתה, שצריך לראות זאת כמעגל שני, כישוב בעל אופי עירוני, כמעין קו שני לירושלים, משהו דומה ל... למבשרת. קוימו דיונים במערכת, ביחוד בין מינהל מקרקעי ישראל ובין משרד הבינוי על נושא זה. טרם סיימנו הדיונים ובמשותף עמדנו להודיע שלא להעלות הנושא לדיון. בינתיים, נודעו לנו עובדות קרקעיות נוספות ומגבלות של השטח ואני מציע, לא לקבל החלטה היום, אלא לדחות זאת לישיבה אחרת.

(המשך הדברים רשמה ל.ד.)

(עד כאן רשמה ז.ח. מכאן ל.ד.)

אל"מ ד. סתיו:

אני רוצה רק להגיד שאני באמת

משמיע את הדברים שלי מטעמים

ענייניים בלבד, אז אורי, אפילו שזה מתנגד לדעתך, תשמע אותי
בסבלנות.

אני הייתי מציע כן לקבל היום

החלטה, אבל החלטה שונה ממה שמוצעת. לדעתי, המקום הזה, אולי
בניגוד למה שאתה אמרת אריק, הוא בפרוש בעל פוטנציאל. קודם
כל, יש בעיות במציאת מקומות לשכונות עירוניות בסביבות ירושלים.
משרד הבינוי והשיכון מתלבט בכך. למקום הזה יש פוטנציאל
של מאות ואלפי יחידות דיור, גם מהסוג של צמודות קרקע, בלי
לעלות לגובה.

למקום הזה יש פוטנציאל גם

מבחינת משיכה, מבחינה תכנונית, לשמש שכונה גדולה, פריפריאלית,
לירושלים. אני חושב שזו תהיה החמצה אם אנחנו נקים שם ישוב
קהילתי, כשאנחנו קצרים בשטחים.

לגבי מעלה החמישה וקריית-ענבים -

זה לא נובע בגדרות שלהם. ברור שאם הגישה לשטח תהיה גישה
מכיוון מעלה החמישה, הם יצאו נפגעים. אבל הגישה לא צריכה
להיות מהכיוון הזה, היא יכולה להיות ממבשרת - וזו הגישה הטבעית
מבחינת טופוגרפיה. הגישה יכולה להיות מכיוון רמות-גבעון -
וזו שוב הגישה הטבעית, וזה יהיה מקום בעל פוטנציאל עצום.

אני בעד לקבל החלטה ולהתחיל

לעבוד שם, כי יש לשם אנשים ויש פוטנציאל עצום, לכן כל החלטה
שהיא כדאי לקבל. כאשר רוב האנשים שמעוניינים לגור שם, הם
אנשים שמעוניינים בבית בסביבת ירושלים, לא בישוב קהילתי סגור.

אני יכול גם להוסיף ולסייע בזה, שזה די נדיר שמנהל מקרקעי ישראל ומשרד הבינוי והשיכון, ובתוך משרד הבינוי והשיכון - שני גורמים - כל אחד נלחם שזה יהיה בטיפולו. ולמה? משום שהם רואים כאן פוטנציאל גדול לפיתוח. לכן אני מציע להחליט על גישה של ישוב עירוני גדול ופתוח. אפילו מעבר לזה, בסופו של דבר הזיקה שלו צריכה להיות ממש למבשרת, גם אח"כ מוניציפאלית - אבל אלו באמת דברים לשלב יותר מאוחר. על כל פנים, לא צריך להיות שם ישוב קהילתי קטן ומצומצם.

מר מ. דרובלס : אני בעד להקים ישוב באזור זה.

אני גם כן לא הייתי קורא לו ישוב קהילתי, כי ברגע שאנחנו מגדירים אותו כישוב קהילתי, אז יכולים לנסות לסווג אותו ולהשוות אותו לישובים קהילתיים שהקימונו במקומות אחרים, כאשר לדעתי, סוגו ותפקודו צריך להיות שונה מאשר, לדוגמא, שילה. או אלון מורה, שזה ישוב קהילתי. לכן אני חושב שלא מהותי היום שנחליט אם בישוב הזה יהיו 4,000 יחידות או 400 יחידות. אנו מחליטים להקים ישוב בעל אופי מסויים, פתוח.

מר מ. שמיר : מאיפה אתה לוקח 4,000 יחידות?

מר מ. דרובלס : כדי להרגיז אותך אמרתי 4,000. אני יכול להגיד גם 40,000 אלף, זה יהיה יותר טוב. לכן אני אומר כי אנו צריכים להחליט היום על זה שאנחנו מקימים ישוב. למספר היחידות בו אין חשיבות. אפשר לבוא ולהגיד שאנחנו הולכים בשלב א' ל-400 יחידות. החשוב הוא -

מר מ. דרובלס

החשוב הוא - מי צריך לטפל בישוב הזה. אני מציע שמשרד השיכון יטפל בו, יתכנן אותו, יתן את התשתית. זה פרבר בקרבת ירושלים, וההתנהגות צריכה להיות בהתאם לכך. החסיבה אינה ערוכה, לא יכולה ולא תכנס לכך. זה ישוב עירוני טיפוסי, כאשר סוגו זה כבר דבר טכני.

השר א. שרון :

אני חשבתי שזה צריך לקום כמו

מיתר, כמו קרני-יוסף, כמו שבונים

היום בתימרת - ראיתי את התקדמות העבודות שם. כמו שבונים בכפר הורדים. הערכתי היתה שכך צריכים לגשת לנושא זה. שצריכה להיות אגודה. בשלב הראשון, בשטח פנים ואופן, לא הייתי רואה ישוב פתוח. לפי דעתי, קשה מאוד להתחיל עם ישוב פתוח, אלא אם זו עיר גדולה וכו', שנבנית מההתחלה, וזאת בגלל הקשיים שנתקלים בהם מלכתחילה בכל אחד מהישובים האלה. זה היה האופי שראיתי לו. ראיתי בו ישוב דומה למה שאנחנו כרגע מקימים במספר מקומות. עדוגמת הישוב שהחלטנו להקים לבני הגליל התחתון - שאמנם עדיין יש עוד כמה ויכוחים בינינו לבינם - בצומת לוביה, בלביא. החברים כאן מנסים עוד לשכנע אותם לעבור מערבה יותר. מכל מקום, לישוב מסוג זה היתה כוונתי.

מר מ. דרובלס :

אז בזה מטפל המנהל לבניה כפריית.

אז בואו ניתן למינהל לבניה כפריית,

בהתאם לאופיו של הישוב, שהוא יטפל בזה. כך זה בתמרת ובחלמי - יוסף.

מר מ. שמיר :

אין זאת אומרת שאין נוסחה שהיא

רלבנטית למקום. צר לי לומר,

שפשוט, מסיבות של קונספציות מוסדיות ומקצועיות, עד היום לא ניתן היה להגיע לידי סיכום. חשוב היה להגיע לידי סיכום, כי אנחנו בתחילת תהליך. מה שאריק אמר בענין מיוחד, לאחר ההתלבטויות ולאחר תימרת, שהוא הולך ומוקם, מבלי שאנחנו נרגיש את הענין הזה, לא מבחינה תקציבית ולא מבחינות אחרות - אנחנו לא יודעים להעריך עד כמה המכשיר הזה יכול לתרום לנושא ההתיישבות. אבל זו קצת אכזבה לגבי הנושא ואופן טיפולו.

אני מוצא לנכון למסור מספר נתונים,

ואח"כ גם אתייחס לעצם הענין. וחשוב שנהיה מאוחדים בענין הנתונים, כי יכול להיות שנגיע למסקנות יותר נכונות אם נסכים שאלה הן העובדות ואלה הם הנתונים. יש שם 1,300 דונם ולא יותר.. מתוך זה 1,000 דונם זמינים. 300 דונם הם עדיין אדמה בסכסוך. כפוטנציאל, בגלל אופיו של השטח, יש שם סדר גודל של מקום ל-800 יחידות, על-בסיס של בניה צמודת קרקע. אלה הם הנתונים.

עכשיו אריק, אתייחס למה שאמרת

בענין מעלה-החמשה ואומר דבר אחד - השמירה על האינטרסים של מעלה-החמישה וקריית-ענבים, שכולנו מזדהים איתם, היא לכוון את התחבורה שלא באמצעות הכבישים שלהם. ברגע שהכיוון מופנה לנבי-סמואל וגבעון, נושא השכנות כמעט, כמעט ונפתר. שלא לדבר על הערך העצום של הכביש שילך מהרדר לכיוון נבי-סמואל והפיתוח האפשרי שם. כשאנו אומרים את הדבר הזה, ואם הענין מקובל, אזי צריכה להיות לנגד עינינו העובדה, שלעשות כביש מסוג זה כפי שהוא מחייב, גם אם הוא יעשה מאוחר קצת יותר ולא בשלבים

מר מ. שמיר

הראשונים, העניין מחייב ומצדיק איכלוס סביר, כי אחרת תהיה השקעה גדולה מאוד על מעט מאוד מתיישבים.

לפי דעתי, צדקת, שהדבר הנכון

ביותר שאנחנו יכולים לעשות זה לאמץ את נוסחת מייתר. ומהי נוסחת מייתר? נוסחת מייתר היא פשוטה לגמרי - התארגנו 200 - 300 איש באגודה. הם הולכים ומקימים את שלב א' של הישוב. יש תכנית פרספקטיבית לישוב של פתוחו עד 5,000, אם ירצה השם ואם הדברים יתקיימו. לא סוגרים אופציות ומאפשרים כל אותם התנאים שמדברים על שימוש נכון בערכי קרקע. כפי שאמרת - לכל אותם אנשים שרוצים לגור בסביבת ירושלים, מגיע להם לשבת בסביבת ירושלים, אבל לא יותר מזה מבחינת סיוע באמצעים. עם זאת, תהיה לנו יכולת לשלוט על הפיתוח של המקום הזה, ככל שהאינטרס הציבורי יחייב אותנו.

מכאן, שאם יכולנו להתאחד סביב נוסחת

מייתר או תמרת - אני בכוונה אומר "מייתר", כי זה דבר יותר מובהק, יותר פתוח, יותר עונה על הצרכים, ניתן להתחיל בהקמת הישוב הזה לאלתר.

אנו תאמנו זאת מראש .

מר ח. צבן :

אני לא אתנגד שיוסי יטפל בזה, אבל עוד לא שמעתי מי יטפל במה שמאיר

מר מ. דרובלס :

מציע.

החסיבה להתיישבות.

מר מ. שמיר :

מר מ. דרובלס :

אני שמעתי אותך מאיר, ואינני

מסכים איתך בשל דבר אחד - אינני

צריך להקים שום חומה סביב מעלה החמישה וקרית-ענבים, כדי שחלילה וחס לא ישתמשו בכבישים. גם אני רוצה לשמור עליהם, אבל לרמת-רחל אין כבישים מיוחדים והם נוסעים בכבישים העירוניים. והם עוד לא הציעו להעביר את רמת-רחל לגליל, ששם היא תהיה יותר חיונית מאשר כאן. אז בואו לא נעשה שני ישראל.

השר א. שרון :

אני עוד פה, וכל זמן שאני יושב

כאן לא ארצה לפגוע במשקים.

מר מ. דרובלס :

אדוני היו"ר, כולם יהודים. אני

אוהב את הקיבוצים ואני אוהב

את אלה. ובואו לא נעשה מן הפרטה ייד כזה ונפריד ביניהם.

השר א. שרון :

יש הבדל מתי בין אם עוברים בחצר

של משק ואם יש בו תנועה בלתי פוסקת

של כלי רכב שאינם של המשק. אני יכול להראות לך ישובים, אפילו

ישובים מאוד ותיקים, שממש נהרסו כתוצאה מכך שכביש עבר במרכזם,

הם פשוט לא יכלו להתקיים כישובים. ואני יכול להצביע על

מפת הארץ על שורה של ישובים כאלה ומה קרה איתם. לכן; אין

בכלל מה להשוות, אנשי רמת-רחל יכולים לעבור אלף פעמים בירושלים,

זה לא משפיע על ירושלים. אבל אם היו עוברים אנשי ירושלים

ברמת-רחל, יש לזה השפעה קטלנית.. וכך בכל מקום כך. ישוב

שהוא ישוב חקלאי, תעשייתי, שעיקר פרנסתו היא על נושא התיירות,

והתיירות זה גורם שרוצה את השקט שלו, את היכולת לשבת בגינה שם.

השר א. שרון

ומה שקורה שם שהדרך עוברת בדיוק בין מבני המשק לבין בית
ההבראה. ומי שחושב שאפשר להמשיך ולהחזיק משק בצורה כזו,
לפי דעתי הוא טועה. כאן אין שום אפרטהייד ושום דבר כזה.
אבל אני לא אתן לפגוע בישוב, כפי שאני נתתי הנחיות חד-משמעיות,
שבבזמן נתן לא תהיה תנועה בתוך הישוב. אתה יודע מדוע? כי
אי אפשר יהיה להחזיק את הישוב אם תימשך התנועה בתוך הישוב.
אי אפשר. דבר זה הוא מקובל וידוע לגבי ישובים.

מר מ. שמיר: מילה אחת, תרשה לי, אריק. לשאלה -

מי מטפל בעניין - הדבר הכי חשוב
הוא שהם יטפלו בעצמם. זה הכי חשוב. כתוצאה מכך אתה משיג את
כל המטרות שאתה מציב לעצמך. שהם יטפלו בעצמם, לא תממן אותם,
לא יהיו דרישות והעניין יתפתח באזור ירושלים כמו על שמרים.

מר י. מרגלית: מאיר, מי ידאג לכך?

מר מ. דרובלס: מאיר, בוא נדבר ברורות. כאן

יושבים אנשים שעוסקים בזה יום, יום
ואני לא אוהב פראזות, אני מבקש את רשות הדיבור.

מר מ. שמיר: אני כבר אמרתי לך, מתי, שאני לא

האיש המובהק שמדבר פראזות.

מר מ. דרובלס: בנושא זה, במקרה, אתה לא מציע

הצעה קונקרטית. אני צריך לדעת

מי זה האבא, אין דבר בלי אבא.

מר א. בראון :

אני מציע כך : היות וגם אני

מכיר בעובדה, שבאמת יש שם

פוטנציאל יותר גדול, אני מציע שנקבל את ההצעה של מאיר, ונחליט
היום שמתחילים להקים את הישוב בשיטה של כמו מייתר וקרני יוסף.
בדיוק אותו הדבר. דרך אגב, אנשים מוכנים לזה. תלך לכרמי-יוסף,
תראה מה עשו שם כבר. יש להתחיל זאת, באמת, על תכנית על חלק
מהשטח, כאשר הגרעין שקיים היום הוא הגרעין שיקבל את זה, יתארגן
לקראת זה עם כל הארגון שצריך בשביל להקים ישוב מהסוג הזה.

מר מ. דרובלס :

אני אמרתי כי אני בעד הקמת הישוב.

אבל איננו יכולים לבוא ולהחליט

שהם יעשו בעצמם. אנחנו צריכים להחליט מי זה האבא. מי אחראי
על התכנון? מי אחראי על הכבישים? מי אחראי על המים? מי
אחראי על החשמל? כשאנחנו החלטנו על עומר ב', ועל מייתר,
קבענו מי אחראי, מי האבא.

השר א. שרון :

יש אגודה.

מר מ. דרובלס :

אבל האבא זה משרד השיכון שמביא

את התשתית. מי יתכנן את זה? יש

אבא?

אני מבקש לרשום בפרוטוקול דבר אחד -

אני בעד שמשרד השיכון ילווה את הפרוייקט הזה. כי החטיבה

להתיישבות, לעת עתה, לפי מה ששמענו היום, אינה ערוכה לכך.

החטיבה להתיישבות, בשלב זה, אינה ערוכה לכך, היא צריכה לבדוק את

זה.

מר א. בראון :

ומה אם החטיבה מוכנה לתכנן, לקחת
על עצמה את התכנון?

מר מ. דרובלס :

אדוני, החטיבה אינה ערוכה לכך.
אני שומע על הנושא הזה, אך הוא
לא מסוכם ואי אפשר להטיל זאת עלינו אם לא נוכל לבצע את הדבר.
אז אם משרד השיכון יכול, בבקשה, אני בעד.

מר י. מרגלית :

אני הצעתי בתחילת הישיבה, מתוך
כוונה להגיע לאיזה שהוא הסדר
משותף עם מינהל מקרקעי ישראל, על איזו שהיא דרך התיישבותית
חדשה. יכול להיות שנמצא את הדרך הזו. יכול להיות שנמצא
את הפתרון.

השר א. שרון :

זו דרך שאנו הלכנו בה כבר לפני
שנתיים, ואנחנו עובדים בה. אנחנו
עובדים בה בתימרת, בכפר-הורדים ובמייתר.

אל"מ ד. סתיו :

אני חושב שזה מתאים למייתר, ומתאים
שאנחנו נחליט שהטיפול, מכיוון
שאיזה שהוא טיפול צריך להיות, הוא באחריות משרד הבינוי והשיכון,
מחוז יכולים (המחוז ולא המינהל לבניה כפרית) בשיתוף עם מינהל
מקרקעי ישראל. והם יקבלו את זה והם מעוניינים בזה.

מר א. בראון :

אבל אתה שומע שהם לא מעוניינים.

מר מ. ריבלין :

הוא אמר שהמינהל להתיישבות כפרית
לא מעוניין בזה..

מר י. מרגלית :

אני מדבר בשם משרד הבינוי והשיכון
ולא בשם המינהל לבניה כפרית.

אל"מ ד. סתיו :

יש לי הצעה קטנה - אולי אפילו
נחליט אנחנו, ונציין את העובדה,
שהגישה לישוב הזה צריכה להיות ממזרח ולא ממערב. אבל זה כבר
ענין משני.

השר א. שרון :

רבותי, אני רוצה לסכם את הדבר
הזה. אני רואה כדבר לא טוב
דחיית קבלת הכרעות והחלטות לאין קץ. המקום הזה הוא חשוב,
העלאנו כבר את הבעיות שישנן שם לגבי המשקים. ההצעה
שהציע כאן מאיר שמיר, שאני מבין שהיים צבן שותף לה, היא
מקובלת עלי.

מר מ. דרובלס :

חיים, בשם מי? בשם החטיבה - לא.

מר א. בראון :

מתי, מה קורה פה?

מר מ. דרובלס :

אורי, אני מבקש סליחה. אני מוסמך
לדבר, בינתיים בשם החטיבה. החטיבה
אינה ערוכה לכך ואינה יכולה לקבל את זאת. החטיבה יכולה להחליט
לאנוס את החטיבה, אבל החטיבה אינה ערוכה.

מר מ. שמיר :

עפ"י ההחלטה הקודמת, הוטל על
מנהל מקרקעי ישראל, משרד השיכון,
הקרן-הקיימת והחטיבה להתיישבות לבדוק את ההצעה.

מר מ. דרובלס :

החטיבה לא גמרה לבדוק את ההצעה.
היא אינה ערוכה היום לקבל הצעת
החלטה כזו.

השר א. שרון :

רבותי, אני לא אעכב את הנושא הזה.
הרי ברור לכם שאני עומד לקבל החלטה.

מר מ. דרובלס :

אנחנו לא יכולים לבצע.

השר א. שרון :

אני לא ביקשתי מכם שתבצעו. אבל
יש לי בקשה אליך, מתי, אל תכנס
לתוך דברי. לא ביקשתי ממך לבצע ושום דבר, רק דבר אחד - אל
תפריע לי כרגע. לכן, אני מחליט :

א. שאנחנו בונים בגבעת הרדר. הבניה תעשה לפי אותם קריטריונים
ודרכי פעולה שנקבעו בהחלטה על הישוב מייתר. ואני מבקש
ממנהל מקרקעי ישראל להקים מבצע עם ועד האגודה הרוצה
לבנות במקום, כדי שניתן יהיה להתחיל בעבודה במועד הקרוב
ביותר האפשרי.

את הבעיה הזו גמרנו. אנו עוברים

לנושא הבא. פשוט תקימו את המבצע, תתחילו לעבוד וכו'.

אני רוצה פה להוסיף דבר אחד -

השר א. שרון

הגיע הזמן להשתחרר קצת מהמושגים הרגילים. אנחנו יודעים יוצא מן הכלל איך להקים קיבוץ. אנחנו יודעים יוצא מן הכלל איך להקים מושב. יש לנו קשיים עדיין לגבי כפר תעשייתי - אבל בוודאי גם פה נמצא במשך הזמן את הדרך. אנחנו יודעים מצויין להקים ערים, כל זאת אנחנו יודעים. מוכרחים להשתחרר, זה לא קיבוץ, זה לא מושב, זה לא עיר. זוהי קבוצת אנשים שיש לה יכולת להרים בכוחות עצמה פרוייקט. זה מה שצריך. מה שצריך זה לפנות במפלסת ולפלט את הדרך מול הקשיים הביורוקרטיים שישנם. אני מבקש מהמנהל להקים את המגע ולהתחיל בעבודה.

הח/36. מתיתיהו

השר א. שרון :
אנו עוברים לנושא הבא, הנושא של מתיתיהו. בשנים האחרונות הקמנו ישוב שנקרא מתיתיהו, המסתייך לתנועת פועלי אגודת ישראל. לפי מיטב ידיעתי הישוב יחנך באחד הימים הקרובים. האנשים יכנסו.

מר מ. דרובלס :

ב-23 לחודש.

מר א. בראון :

כבר נכנסו 10 משפחות.

משא. א. שרון :

ב-23 לחודש יערך טכס חנוכת הישוב,

ונקווה שהוא יצטרף לישובים היפים

שיש לפועלי אגודת ישראל באזור הזה. יש להם כמה ישובים יפים

מר אדיר שפירא

שיבואו כבר לאזור הזה להתחיל לטפל במערכות ואתרים של חקלאות קדומה. הכוונה לשקם את הבוסתנים, את הזיתים ואת כל מה שיש כאן באזור, מתוך מטרה לנסות ולהשתלט על השטח הזה כולו מה שיותר מהר.

המפורט

אנחנו מציעים שהתכנון

של כל הדבר הזה יוטל במשותף על מינהל מקרקעי ישראל, קרן-קיימת ואנחנו. החומר הועבר לפני כחצי שנה למחלקה להתיישבות, והתשובה העקרונית שקיבלנו היתה - שלפי העדיפויות שלהם, הם לא רואים שהם יוכלו להשקיע בזה אמצעים בזמן הקרוב, אם כי אין התנגדות להצעה זו. אני חושב שזה נוסח וצורה חדשה של התיישבות ועיבוי של אזור שהוא חשוב ביותר.

מר אורי בראון : יש פה דבר נוסף. באזור הזה,

כפי שהסביר אותו אדיר שפירא,

למעשה יש כמה מקומות שהם בכל מיני צורות של עיבודים. ליד נסיף, באזור הדרומי הצהוב יש מקום שנקנה על-ידי קבוצה של אנשים שרוצים להקים שם את ביתם, וגם הם ישחלבו בתוך הנוף הזה. הם רוצים לעשות זאת באופן פרטי לגמרי. דרך אגב, זה מתוך שטח המדינה. שלושת-רבעי מהשטח הזה היא בתוך הקו הירוק, וחלק קטן נמצא מעל הקו הירוק.

מר מ. שמיר : זה לא נכון להגדיר את זה כשמורה,

זו עדיין לא שמורה.

אולי לא הבהרתי זאת במדויק,

מר א. שפירא :

ההכרזה פה לא תהיה על הכל כשמורה,

אלא זה יהיה לפי תכנון מפורט. זה פארק נוסח פארק הירדן, שיש

מר א. שפירא

בשטח - יש כאן אזור ייעור גדול של הקרן-הקיימת, עם תכניות יעור גדולות ביותר בהמשך השטח, להקים במשולב עם הקרן-הקיימת ורשות שמורות הטבע, פארק גדול, בשטח של כ-25 אלף דונם, שבתוכו יהיו 2-3 נקודות ישוב. כרגע, בכתמים הללו, מצויינות האלטרנטיבות למיקומן, אם בנוסח ישוב קהילתי או ישוב שאיני יודע עדיין איך בדיוק יקרא לו - כשעיקר התעסוקה של האנשים שיחיו כאן, תהיה על בסיס המשאבים הטיבעיים שקיימים פה באזור. האזור הזה, פרט לאזור המיוער באזור שער הגיא, הוא אזור פרוץ. היו די הרבה חדירות ופלישות אליו, אם מכיוון בית-ענן, ואם מכיוון אבו-גוש, שיש פה מעט קרקעות של אנשיו, כאשר לפני שנתיים הם ניסו לפלוש ולהכשיר עוד קרקעות, והפסקנו את זה.

זה פרוייקט שצריך להשתלב במערכת של פארק קנדה, שקיימת כאן, בנושא של מוזיאון צה"ל שמתוכנן איפה שהוא כאן באזור של שער-הגיא, ולתת עורף גדול לנושא של ירושלים מבחינת אפשרויות התיירות, נופש, שמורות טבע ויער. כשתפיסת השטח תעשה על-ידי אותן נקודות ישוב שמוצעות כאן באזור.

הפרוייקט עקרונית מתואם עם קק"ל ומנהל מקרקעי ישראל, כאשר יש לנו כאן שני גורמים נוספים שותפים לפרוייקט הזה, והם - משרד החינוך, שרואה את הנושא הזה כפרוייקט חינוכי רציני ביותר. ומשרד התיירות שרואה כאן אפשרויות פוטנציאליות בנושא תעסוקה על בסיס של תיירות.

משרד החינוך, בשיתוף עם מערכת הבטחון, הגדנ"ע, עקרונית, במידה והפרוייקט כאן יאושר, יעמיד בשנת הלימודים הבאה כמה אלפי בני נוער, במסגרת השרות הלאומי,

מר מ. דרובלס :

כן, יש לי כמה הערות. אני שומע
את זאת בפעם הראשונה, למרות שלפי

התכנית יש במקום מסויים משהו להקים. צריך לבדוק באיזו מידה
זה מתאים לתכניות של ההתיישבות. אני מבקש להבא, במידת האפשר,
אם יש הצעות כאלו, להעביר קודם את החומר לחטיבה. אם זה אפשרי.

השר א. שרון :

טוב, בסדר.

הח/37. פארק כפירה

השר א. שרון :

אנחנו עוברים לנושא הבא. אדיר
שפירא, בבקשה.

מר א. שפירא :

בהתאם לדברי שר החקלאות בסעיף
שלפני האחרון, אנו מציגים פה

משהו חדש. כיוון החשיבה בו לא דומה לדברים שהיו עד היום.
מדובר על התיישבות בנקודות שמסולבות במשאבי טבע, נוף, שקיימים
באזור מסויים. מדובר במשולש, שמצד אחד תוחם אותו כביש שער-
הגיא לכיוון מעלה החמישה - אבו-גוש, הכביש המהיר. באזור
הצפוני הוא תוחם במבוא-חורון, בית ליקיה. בצד הדרום מזרחי
הוא תוחם בקטנה, בית-ענן.

אנחנו רוצים, על בסיס דברים שקיימים

השר א. שרון

מאוד יכול להיות ששיטת הבניה שם תעשה בדרך שעושים היום בעמנואל. היתה לי הבוקר שיחה מאוד קשה עם אנשי עמנואל, כתוצאה מכך שמשרד הבינוי, חרף העובדה שהיתה לי שיחה עם שר הבינוי, ושהיתה לכם פגישה איתם, והם חתמו כבר חוזים עם קבלנים, משרד הבינוי טרם נכנס לנושא זה. בינתיים זה כרוך בהתחייבויות שלהם בהיקף של חצי מיליארד לירות. בכל זאת מדובר בגוף פרטי, אז צריך לברך על זה שגוף פרטי קם ונקט יוזמה, ודחף פעילות, ובונה, וסולל. הם עושים שם את הכל בכוחות עצמם. אנחנו צריכים לברך על זה וצריכים לסייע. כמשרדי ממשלה, אנחנו חייבים לסייע. אני מבקש יוסי, תעשה לי ממש חסד - תקימו איתם מגע מייד ותסייעו להם במה שצריך לסייע.

מר י. מרגלית :

אני תיכף אדווח על זה. מן הראוי שהוועדה תדע. זה לא עניין של קשר

או חוסר קשר.

מר מ. דרובלס :

האם ההצעה היא שלגבי מתיתיהו ב' יהיה אותו הדין כמו גבעת הרדר?

השר א. שרון :

כן.

מר מ. דרובלס :

אם זה כך, אני בעד.

השר א. שרון :

ואם לא, היתה לך איזו הסתייגות?

השר א. שרון

מאוד. ולישובים האחרים שהוקמו שם.

אנחנו רוצים להרחיב את ההתיישבות

במקום הזה. כאן לא מדובר במקום חדש. אנחנו רוצים להרחיב את

הישוב. יש לנו שם קרקעות ויש לנו קבוצה השייכת לגוף שנקרא

"אור שמח" - זה גוף שמביא מארה"ב, באופן מתמיד, עליה לישראל.

עלפה של חוזרים בתשובה. זה גוף רציני מאוד, חזק מאוד, עם

אנשים רציניים. ואני רוצה כאן פשוט לקבוע, מבלי לפגוע בישוב

ובמשבצת הקרקע שייעדנו לו, כי היא נקבע - אנחנו רוצים באזור

שנמצא מזרחה לו - על מין גבעה גדולה או אוכף או כתף, לאפשר

בניה בדיוק באותה השיטה שאנחנו הולכים בה במייתר. אני מבקש

פשוט שנקבל את זה, כי אין שום סיבה שלא נקבל את ההחלטה הזו.

אין בזה שום דבר. זה לא נכנס לתחומי הישוב. המדובר בישוב דתי.

המקום הוא חשוב מאוד, ממש שולט על שדה-התעופה.

מר י. מרגלית :

על איזה סדר גודל מדובר.

השר א. שרון :

על כ-200 משפחות. זו לא עיר.

אל"מ ד. סתיו :

איפה זה נמצא בדיוק?

השר א. שרון :

אני אגיד לך : אתה מכיר את בריכת

המים של מתיתיהו? תקח את הרכס

שהנקודה הצפונית שלו היא בריכת המים של מתיתיהו וממשיך איתו

דרומה לחירבת כירכר. זה ממש על המשך הרכס של מתיתיהו כלפי

מזרח.

מדובר פה שוב באותה שיטה של בניה.

מר א. שפירא

שיש בו אזורים שמוכרזים כאזורי יער, ויש בו אזורים שמוכרזים כאזורי שמורה, זה לפי תכנון מפורט.

מר א. בראון :

מה שרציתי לציין, שהאזור הזה

הוא אזור שנותן המון פיתוח לנוער

מכל הכיוונים. נכון שיש פה פארק קנדה, שהוא גם כן פארק מאוד מאוכלס בימי חופשה וחגים, וכך האזור הזה נותן הרבה מקום לטיולים ברגל, לבילוי, להליכות, למחנות. יש פה תכנית שלמה איך לארגן את זה. לא הייתי אומר שהתכנית היא גמורה ומושלמת. יש עוד הרבה פרטים בהם מוכרחים לבדוק אותה. למשל, כל נושא הישובים זה רעיון לא בדוק. מה שחשוב לנו, בשנת הלימודים הבאה, להתחיל להעסיק את הנוער בפיתוח השטח הזה. זה דבר ראשון במעלה.

הדבר השני הוא קבוצת האנשים,

הגרעין, שקנה אזור שלם של קרקעות באזור נטוף, זה האזור הדרומי הצהוב, והם רוצים להקים שם ישוב.

השר א. שרון :

מי ישלם בעד זה, מי יממן כל זאת?

מר מ. ריבלין :

אנחנו מדברים על אזור, שמצד אחד,

כפי שמעתם, יש שם פארק קנדה. ופארק להמשיך

קנדה הוא עדיין אינו פרוייקט גמור, הוא צריך ולהתפתח.

שנית, שמעתם כאן על מוזיאון צה"ל. שלישית, שמעתם על פארק שיעודו

התנ"ך, צמחי התנ"ך והמרכז ללמוד התנ"ך - ולא רחוק משם קיימת

נאות-קדומים, פרוייקט שגם הוא משולב בכל האזור הזה.

איני רוצה לפסול זאת, עדיין לא היתה בדיקה כזו עם הקק"ל שאפשר

להביא את הדבר לאשור, אפילו עקרוני. גם אינני רוצה להכנס

לשאלה שאריק שאל - מי ישלם?

מר מ. ריבלין

אני מציע, בשלב זה, שתהיה ועדה

בה יהיו : הקרן הקיימת, מנהל מקרקעי ישראל, שמורות הטבע, שיבדקו את העניין ביתר יסודיות ויביאו זאת לאחר מכן לכאן לדיון. כרגע איני מציע לאשר דבר, אלא רק להחליט על הקמת הועדה הזו. לבני נוער שרוצים שיעשו כאן דברים, יש מספיק מה לעשות בדברים הקיימים באזור הזה, ובשביל זה לא צריך לאשר תכנית שעדיין איני יודע מה זה.

אני מאוד ממליץ שנחליט על הועדה

הזו. יכולים להיות שותפים בה : חיים, אדיר ומאיר. הם ישובו, יעבדו את זה. התכנית עוד לא מעובדת כדי שיאשרו אותה. יש לי הרבה שאלות, אבל איני רוצה להחריף את העניין. אם תהיה ועדה, אפשר יהיה לשאול את השאלות בוועדה.

אל"מ ד. סתיו : אני רוצה לשאול שאלה טרומית -

אני בעצם לא לגמרי מבין מה לנושא

הזה ולועדה הזו. פארק תנ"ך בתחומי הקו הירוק, הכרזה על שמורות טבע וכו', בסופו של דבר, זה לא נושא לוועדת שרים לענייני התיישבות.

מצד שני, הנושא הזה הוא נושא

להרבה גורמים אחרים, אולי יותר מדי גורמים אחרים, אבל זו המדינה שלנו, שחייבים לדון ולטפל בנושא הזה.

מר א. בראון : מה ז"א? למה הכוונה?

אל"מ ד. סתיו : זה נושא לתכנית מתאר מחוזית, זה

נושא לתכנון של המחוז, לוועדה

אזורית יעודה. יש עוד גורמים שיש להם מה להגיד וחייבים לומר.

אל"מ ד. סתיו

דבר שני שאני רוצה לציין :

המשימות שכאן מוגדרות והפרוגרמה שאני זוכר שהבאת בקשר להקצאת הקרקע במנהל-מקרקעי-ישראל, של נאות קדומית, היא יותר מדי דומה לזה מכדי לומר שכאן במרחק של 10 ק"מ פועלים, כאשר הפרוייקט ההוא עוד לא קם ולא חזק. אינני יודע האם אין כאן איזה שהוא פצול כוחות מבחינה ממלכתית.

דבר שלישי - וזו כבר התייחסות

לאינטרסים הצרים של מערכת הבטחון - התכנון הזה חופף במידה רבה מאוד שטח אימונים של צה"ל. אמנם יש הוראה של סגן הרמטכ"ל, שבמל מקרה, היות וצה"ל לא יכול לוותר על שטח האש, יעשה כמיטב יכולתו, בתאום עם רשות שמורות הטבע, למצוא הסדר שיאפשר בזמנים מסויימים לפתוח השטח למבקרים ולמטיילים.

נראה לי שהנושא הזה אינו מוכן.

השר א. שרון:

הוא עלה בוועדה כתוצאה מרצון

הקבוצה הזו להתיישב במקום.

נראה לי שיש לקבל את ההצעה

שהוצעה כאן, שתהיה איזו ועדה שתשב עם מטה-יהודה, עם כל הגורמים, תראה את עמדתם בנושאים ותגבש תכנית. אין טעם שנקבל החלטה לדבר שאינו בדוק. מה עוד שאיני רואה לה מקורות מימון. יתכן שתוך כדי עבודת הוועדה ימצא איזה שהוא מקור כספי. אם אני צריך לקבל היום החלטה לעשות את זה או משהו אחר, יתכן שאנו נמצאים כרגע בדחיפות הרבה יותר גדולה במקום אחר. הרעיון הזה מאוד מוצא חן בעיני, אבל נשאלת השאלה מי יעשה אותו? מי יממן אותו.

מר א. שפירא :

ראשית, זה עולה לועדה מפני שיש

פה אלמנט התיישבותי חדש. מה

שאנחנו מבקשים כאן זה לא לעקוף דרך הועדה הזו את הרשויות הסטטוטוריות שבכולן התחלנו לטפל. אנחנו עובדים עם הרשויות האלה מזה פרק זמן. מדובר כאן באשור עקרוני לרעיון ולהתיישבות בנוסח הזה. לדעתי חשוב, כדי להמשיך להתקדם בזה, לקבל את ההחלטה העקרונית. כי אם ועדת השרים לענייני התיישבות שוללת את הרעיון מכל וכל, חבל להמשיך להשקיע כסף בפתוח של התכניות. אבל אם הנושא יראה לוועדת השרים, תתקבל החלטה עקרונית שתומכת ברעיון, ואז לדעתי זו הדרך להמשיך.

מבחינה תקציבית, חלק מהנושאים

קיימים בתקציבים של הגורמים שעוסקים בדבר, ולשלבם הראשוניים של הדבר הזה, ולפחות לשנת התקציב הקרובה, אבל אולי אפילו גם לאחריה, אין צורך בתקציבים נוספים. נעשה תאום עם המשרדים ועם מערכת הבטחון. מערכת הבטחון זקוקה באזור לכמה דרכים ויש התחייבות ממנה לסייע בנושא של הדרכים.

נעשה תאום עקרוני עם משרד הבינוי

והשיכון בנושא של נושאי הדיור.

נעשה התאום וקיימים התקציבים

להתחלת העבודות של הכנת התשתית לפיתוח הנופי של האזור הזה. אם אנחנו היינו רוצים להתקדם בכל הדברים, חשובה לדעתי החלטה עקרונית על הנושא.

מר מ. דרובלס :

אני מצטרף להצעת הילד. הועדה

תעבוד, תעבד זאת. צריך לבדוק כל

מיני קונספציות. אנחנו בהחלט בעד הקמת כל מיני צורות של

מר מ. דרובלס

התיישבות. אנחנו פתוחים להצעות. אבל מכאן לבוא ולהגיד
כי אנו מקימים או כאן - זה יהיה בהתאם לנתונים שתבדוק הועדה
ותגיש. אנו פתוחים להצעות, אבל זה לא בשל לקבלת החלטה.

זה חצי שנה אצלכם מתי.

מר א. שפירא :

יש לנו מספיק צרות איתכם מכדי
שתבואו עכשיו להכריז על שמורות.

מר מ. דרובלס :

אין פה הצעה להכרזה.

מר א. שפירא :

אני מציע לא לקבל שום החלטה עקרונית.

מר מ. ריבלין :

אני מציע שוב פעם את הצעתי, שתהיה

ועדה של שלושה, ואם מישהו עוד רוצה להצטרף, יצטרף. אני מוסיף
לעניין זה, שהיא תבוא במגע עם כל הגורמים ותביא לנו דבר יותר
בשל. אני עוד לא יודע מה גישת הקרן-חקיימת, ואני לא רוצה
להכנס לפרטים.

אני מציע שיעשו את הדברים שעוד

מר א. בראון :

לא גמורים, יעשו את התאומים שעוד

לא תאמו אותם. נשאלת רק השאלה האם יש להביא זאת מחדש לוועדה?

הועדה שנבחרה תבוא ותגיד מה היא

מר מ. ריבלין :

מציעה .

מר מ. שמיר : ראשית, אני מציע שיבחר מרכז

לועדה.

שנית, תרשה לי הערה - זו לא שיטת התיישבות חדשה, זה מצפה כמו כל המצפים.

השר א. שרון : יש לך איזו הצעה לגבי הרכב ועדה

כזו.

מר מ. רבלין : אמרתי כי אני רוצה בועדה את

מאיר, את חיים צבן ואת אדיר.

השר א. שרון : זה מקובל עלי. נמנה את חיים

צבן כ-יו"ר הועדה הזו. נמנה

את מאיר ואת אדיר כחברים. תשבו, תבדקו את הנושא, ותביאו

זאת אלינו בעוד שבועיים אם תספיקו לבדוק. מה שם הפארק?

מר א. שפירא : פארק כפירה. יש שם נחל כפירה

וקוראים לזה פארק כפירה.

השר א. שרון : אני מסכם. מחליטים :

להקים ועדה שתבדוק את נושא

פארק כפירה (שם זמני), בהרכב: חיים צבן - יו"ר. מאיר שמיר

ואדיר שפירא. תגיש מסקנותיה, תוך חודש, לועדה.

הח/38.

השר א. שרון :

הנושא הבא נקרא - שערי תקווה.

מר א. בראון :

הענין הוא כזה - זה ישוב שלמעשה

הוקם ליד, או בסמוך, או בחסות

אלקנה רק בשביל לטפל בכל הטיפולים הפורמאליים. אפשר לומר

שהישוב הזה קיים, כי התשתית כבר הולכת להסתיים, ואני מניח

שתוך שבועיים או חודש ימים יתחילו לבנות את הבתים.

כדי שהם יעברו את כל התהליכים

הפורמאליים, הועדה צריכה לאשר את המקום הזה. המקום נקרא

כרגע "שערי תקווה". יכול להיות שיהיה לזה אח"כ שם אחר.

אני מציע לקרוא לזה "שערי תקווה" (שם זמני). היות והמקום

קרוב לפתח-תקווה, האנשים קראו לזה "שערי תקווה". אני מציע

שיהיה יותר אישור פורמאלי של הועדה, כי המקום הזה קיים.

(מכאן רשמה ז.ת.)

(עד כאן רשמה ל.ד. - מכאן ז.ת.)

אל"מ ד. סתו:

לא כישוב, בואו נאשר זאת כשכונה
של אלקנה.

מר א. בראון:

אך זו לא שכונה.

השר א. שרון:

אלקנה היא ישוב דתי, שנושא אופי מסוים
ופה באה קבוצת אנשים שרכשה מכספה שטח,
ויבורכו אנשים אלה שבונים את הבתים שלהם. אני לא יכול להכריז
עליהם כעל שכונה של אלקנה. אלקנה זה ישוב סגור. יכול להיות,
כשאלקנה תהיה עיר, אז זו תהיה באמת שכונה של אלקנה, אך היום אלקנה
זה ישוב קהילתי סגור, עם ועדת קבלה. אי אפשר לעשות את הדבר הזה.
יחד עם זה, במקום הזה, אנשים בונים את בתיהם. לכן צריך להכיר
בדבר זה, כדי שאפשר יהיה לקיים אותו.

אני רוצה להעביר החלטה האומרת: להכיר
בשערי חקוה (שם זמני) כישוב.

הת/39. מצפה-ספיר

השר א. שרון:

אני רוצה להביא את הצעת ההחלטה הבאה:
מאשרים את מצפה ספיר כישוב קהילתי.

מר מ. דרובלס:

קוראים לזה כוכב יאיר.

השר א. שרון:

מחליטים:

- (1) לאשר את מצפה ספיר כישוב קהילתי, במטרה לאפשר קליטת עולים מדרום אפריקה;
- (2) אכלוס הישוב יעשה ע"י קבוצה מורכבת מ-70% מעולי דרום אפריקה ו-30% תושבים ישראלים;
- (3) הקצאת הקרקע לפיתוח תבוצע ע"י מינהל מקרקעי ישראל, כמקובל בישובים דומים (תמרת, מיתר וכדו').

אני רוצה להסביר את הרקע. יש לנו בעיה קשה מאד על מה שהיה הקו הירוק. קיימת התפתחות מהירה ביותר של אוכלוסיה ערבית בשטח. בעצם, כל האיזור שמתחיל בכפר קסאם בדרום ומסתיים באיזור מגידו, בפתח עמק יזרעאל, הופך במהירות לשטח בנוי צפוף-אוכלוסין. זו אוכלוסיה מאד מפותחת, במצב כלכלי יוצא מן הכלל, אוכלוסיה שעוסקת בחקלאות מתקדמת, מאד מתוחכמת; זו אוכלוסיה שעוסקת בתעשייה ובבניה בסקטור היהודי וקיימת התרחבות גדולה מאד. כבר היום אנו רואים סימנים, שהשטח כולו יהפך לרצועה אחת בנויה לכל אורך הקו הירוק; והסימנים מראים כבר, שלא רק מהצד שלנו של מה שהיה הקו הירוק, אלא גם מזרחה לקו הירוק תהליך דומה, גם שם הוכנסו שיטות חקלאות מתוחכמות והולך ונוצר רצף התישבותי אחד, שלפי הערכתי, מספר האוכלוסין בו, משני צדי הקו הירוק, הוא למעלה מ-300 אלף נפש.

אנחנו מוכרחים, בתוך רצועה זו ההולכת ונבנית, לשבץ בתוכה מערכת של ישובים יהודיים. כאן לא מדובר בישובים קטנים; כאן לא מדובר בישובים חקלאיים. אלה הם איזורים הקרובים למרכז הארץ. כאן מדובר במקומות מגורים בעיקר, אולי במשך הזמן גם תתפתח תעשייה, למרות שאני חושב, שאיזורי התעשייה של המקומות האלה יהיו איזורי התעשייה הנמצאים בקרבת מקום, זה יכול להיות בכפר סבא ובמקומות אחרים הצמודים למקומות אלה. אולי, במשך הזמן, יתפתח גם

השר א. שרון:

שם איזור תעשיה, אך הכוונה שלנו ליישב במהירות הגדולה ביותר את המקומות האלה. מוכרחים להכנס כטריז וכחיץ בין האוכלוסיה הערבית בשומרון לבין האוכלוסיה הערבית שהם אזרחי ישראל. לצורך מטרה זו הוקמו הישובים. כאשר החלטנו על מצפים אלה, ובשטח זה החלטנו על הקמת 5 מצפים, שהם: גבעת עוז ב', ברקאי ב', מענית ב' ואח"כ הישוב באתר ספיר שנקרא כוכב יאיר, נירית שבין ג' לג'וליה לקיבוץ חורשים. ישובים אלה עברו באופן רגיל ועדת גבתי, הם חולקו בין תנועות ההתישבות; ביניהם יש מקום אחד שנראה לי שיהפוך במשך הזמן לקיבוץ, וזה מענית ב', והוא יצטרף לאיזור של מענית-ברקאי. זה יהיה גוש קיבוצי. מאד יכול להיות, שאחד מהם יהיה מושב - זה גבעת עוז ב'. הוא ניתן, לצערי, לתנועה שאין לה כוח להעמיד את זה היום - הוא ניתן לעובד הציוני, שיש לו ישובים ריקים ממילא גם באיזור שם. אני הצעתי להעביר את הישוב הזה לתנועת המושבים. אינני יודע איך הדבר הזה יסוכם. נדמה לי, שטרם פניתי רשמית בנושא זה. דיברתי עם כמה חברים בועדה. הישוב שמעל לערעה הוא ישוב שניתן להתאחדות האיכרים ובכוונתם להביא לשם מאות משפחות. זה יהיה ישוב גדול ואינני חושש בנושא זה. הישוב כוכב יאיר ניתן למשקי חירות ויש להם גרעין. המבנים שם כבר בשלב די מתקדם של הקמה; אלא שהאתר שם הוא אתר גדול והוא מאפשר במקום, לפי מה שבדקנו בשטח, עד 1,400 משפחות. היתה אלינו פניה של הפדרציה הציונית של דרום אפריקה. הם רוצים לראות בזה פרויקט שבאמצעותו הם רוצים לעודד בניה ועליה לארץ. סיירנו במקום זה. המקום נראה להם. לפני זמן קצר קיבלנו מהם הודעה, שהם אישרו את העניין. כמובן, העמדנו את התנאים, שהם צריכים לבנות וכו'. הם גם יודעים שישוב כוכב יאיר נמצא שם במקום. אגב, יכול להיות שכוכב יאיר יכול לפרוס את כנפיו על כל הישוב הזה. אמרתי אתמול למאיר, כשישבנו במועצת מינהל מקרקעי ישראל, שמבחינתי אין התנגדות לדבר זה, אלא להיפך, אני אשמח.

השר א. שרון:

אני לא רואה כל סיבה שלא נאשר את
הנושא הזה, כדי שאפשר יהיה במהירות לגשת לעבודה שם.

מר מ. שמיר:

לפני הדיון כאן, אני התקשרתי עם יו"ר
הנהלת הסוה"י ועם גזבר ההנהלה וביקשתי
את עמדתם לגבי המשתמע מכאן, כי זה מפעל של התנועה הציונית של
דרום אפריקה. אני מוסמך להודיע בשמם, שגישתם היא חיובית ביותר
והם מבטיחים את מלוא הסיוע למפעל הזה. כמובן, לגבי הפרטים ולגבי
המגבלות שיש בקשר לכל יתר ההיבטים, יהיה דיון מפורט, תוך כדי סיוע
ורצון לקדם את הפרויקט.

מר מ. דרובלס:

היות והצעה זו לא היתה על סדר היום,
אני פעם ראשונה שומע עליה. המחלקה
מטפלת בישוב זה. אנחנו צריכים לבדוק גם עם התנועה. הועדה שמעה.
אני מבקש לבדוק את הנושא ואז, לישיבה הבאה אנחנו נביא את דעתנו.
כי לא היה לי זמן לראות את הדברים.

השר א. שרון:

אני מוכן להביא זאת בשבוע הבא. אני
רוצה עוד פעם להדגיש - בכוכב יאיר
הבהרנו מלכתחילה, שאנו לא עומדים להקים ישוב חקלאי. אני רואה
היום, כמחשבה לבדיקה - תחליטו איך שאתם רוצים - יש שתי דרכים בנושא
זה: ראשית, להעמיד לרשות כוכב יאיר את אותם הדונמים הדרושים, כי
לא מדובר כאן בישוב חקלאי. הם יקבלו את הקטע שלהם בתוך השטח ויעשו
מה שהם רוצים.

מר מ. דרובלס:

יש תכנית מתאר שאושרה לכוכב יאיר.

השר א. שרון:

יש תכנית מתאר ותכנית המתאר תורחב.
 יש לנו בהחלט כוונה להקים שם ישוב,
 שיהיו בו כאלף משפחות. כי אני חושב, שבמשולש הזה שבין טירה מצד
 אחד, לטייבה מצד שני, ולקלקיליה מצד שלישי, צריך להוסיב אלף
 משפחות יהודיות. זה מה שצריך לעשות במהירות. זה הדבר הכי בוער.
 שם בחוץ צריך להכנס ישוב יהודי גדול. זו אפשרות אחת, שכל אחד
 יקבל את חלקו ויעשה מה שיעשה. אפשרות שניה, שזה יהיה ישוב אחד,
 תחליטו, תביאו את מחשבותיהם לישיבה הבאה ונדון.

הח/40. ייעור והכשרת שטחי מרעה ביהודה ובשומרון

יש לי שני דברים נוספים. אני הייתי
 פונה לקק"ל ולמינהל שכבר יעשו הכנות לייעור של קרקעות המדינה ביהודה
 ושומרון. זו פעולה שמחייבת הכנות ארוכות טווח של תכנון, של קביעה
 איפה כן ואיפה לא. יש היום קרקעות מדינה שהם בתחום הישובים, ששם
 הבעיה אינה בוערת. אך יש קרקעות מדינה, שניקנו ואינם מאובטחים
 ע"י הישוב עצמו ואני מאד חושש, שהשטחים האלה ילכו לאיבוד.

מר ח. צבן:

או יעור או מרעה.

השר א. שרון:

בהחלט יכול להיות כמרעה לישובים עצמם.
 מבחינתי, כל פעולה - וחמליצו אתם על
 פעולה - שתאפשר שמירת הקרקע הזאת בידי בעליה החוקיים.

נושא שני, נאמר לי אתמול, בקשר למצפה
 גוברין, פרט למקום שבו עמדנו להקים את הישוב על התוואי, ששם קיים
 בג"צ תלוי ועומד, במקומות אחרים, בתחום ההכרזה....

אל"מ ד. סתו:

ההכרזה גדולה מאד שם.

השר א. שרון:

מבחינתי, תבחרו איזה מקום שאתם רוצים.
אנחנו חייבים להיות מוכרחים משוחררים
מהחשש של פריצת דרך בשטח של מישור. ז"א, צריך לחפש בתחום ההכרזה.

אל"מ ד. סתו:

הצעתי זאת לפני חודשיים.

השר א. שרון:

אתה הצעת וכולם נאבקו על הדבר ההוא
ואני הייתי מוכן לקבל את הצעתך אז. אך
אתה עובד פה עם אנשים, לאנשים יש עמדות, כולנו רוצים לעשות. עשינו
מאמץ גדול. הגענו כרגע למצב, שפליאה מודיעה שניחן לגשת לעבוד.
אני מבקש שתאחרו במהירות רבה ביותר...

מר א. בראון:

זאב כותב לי, שהבג"צ בוטל אתמול וכבר
עובדים שם.

מר מ. דרובלס:

זה לא כך.

השר א. שרון:

אני יודע בדיוק את המצב שם. הבג"צ
תלוי ועומד על הגבעה. גם ערער עוד
תלוי שם. לעומת זה, ניתן לגשת לעבודה בתחומי הכרזה במקומות אחרים.

מר מ. דרובלס:

על גבעת הסלעים צו המניעה בוטל ואנחנו
רשאים לעבוד. יש לנו בעיות לחפש את
הדרך, כי חלק מהדרך הן אדמות פרטיות, אז שוב יוציאו בג"צ.

השר א. שרון:

לכן צריך למצוא מקום שאנו לא כרוכים בכך
ולא חשוב כמה קילומטרים תהיה הדרך.

מה שאני מבקש הוא לאחר מיד את המקום האפשרי ולגשת מיד לעבודה, אפילו
אם בשלב ראשון זה לא המקום הנבחר על ידינו. יש חשיבות עצומה לישיבה

השר א. שרון:

בשטח זה, כדבר שמשלים את הגוש של נחושה, אמציה ושקף. כל הגוש הזה מחייב ישיבה במקום הזה. אני מבקש לגשת לנושא הזה.

מר מ. דרובלס:

אנחנו עובדים על זה ואנחנו מלווים

את הפרויקטים. שלשום קיבלנו אישור

מועדת הערר על גבעת הסלעים. היום אנו מעלים טרקטורים לשם

ומחפשים דרך, בתיאום עם פליאה, שלוכל לשם להגיע.

השר א. שרון:

נקודה נוספת - בזמנו אישרה הממשלה

הקמת 10 ישובים. אישרנו 9 ישובים

ואיחרנו כרגע מקום שנראה לנו מאד חשוב לישוב העשירי. המקום הזה

נמצא בין בית אריה לבין בירקן. באופן כללי הייתי אומר, שזה

מזרח מדיר-בלוט. יש שם הר נישא. שאלתי את פליאה אתמול אם היא

קיבלה פניה.

מר א. בראון:

אני שלחתי לה.

השר א. שרון:

הייתי מאד מבקש לזרז את זה, כי לא

הייתי רוצה להביא לאישור הממשלה מקום

זה, לפני שיהיו לנו נתונים על הקרקע והבעלות עליה. אם יהיה לנו

האישור הזה, אני אביא זאת ואז נדע שסיכמנו נושא זה ואפשר לגשת

לעבודה.

ש מ ר

- 42 -

הת/35.

גבעת-הרדאר

יו"ר ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: ה"ה א. בראון, י. מרגלית,
אל"מ ד. סתיו, מ. דרובלס ומ. שמיר.

מ ח ל י ט י ם לכנות בגבעת-הרדאר יישוב
דוגמת היישוב מיתר.

הת/36.

מתיתיהו

מ ח ל י ט י ם להרחיב את היישוב מתיתיהו
כדי לאפשר לאנשי "אור-שמח" להתיישב במקום.

הת/37.

פארק כפירה

מנהל רשות שמורות הטבע פותח.

בדיון משתתפים: ה"ה א. בראון, מ. ריבלין,
אל"מ ד. סתיו, א. שפירא, מ. דרובלס, מ. שמיר
והשר א. שרון.

מ ח ל י ט י ם :

(א) להטיל על ועדה בהרכב: חיים צבן - יו"ר,
מאיר שמיר ואדיר שפירא, לבדוק את נושא
פארק כפירה ואת מקומו של גרעין נטוף.

(ב) הוועדה תגיש מסקנותיה לוועדה להתיישבות
תוך חודש ימים.

הת/38.

שערי-תקוה (שם זמני)

יו"ר ועדת השרים פותח. מר א. בראון משלים.

מ ח ל י ט י ם להכיר בשערי-תקוה (שם זמני),
כיישוב.

./מצפה-ספיר

מצפה-ספיר

הת/39.

יו"ר ועדת השרים פותח.

מ ח ל י ט י ם להוסיף לגרעין מצפה-ספיר
גרעין של מתיישבים מדרום-אפריקה.

נושא גרעין מצפה-ספיר יועלה לדיון נוסף
בישיבתה הקרובה של הוועדה להתיישובות.

ייעור והכשרת שטחי מרעה ביהודה ובשומרון

הת/40.

מ ח ל י ט י ם להטיל על מינהל מקרקעי
ישראל ועל הקרן-קיימת-לישראל לעשות כל ההכנות
לייעור או הכשרת שטחי מרעה בשטחים שבבעלות
המדינה ביהודה ובשומרון.

ה י ש י ב ה נ נ ע ל ת

657M

מזכירות הממשלה

סוגיית -

1 חתך 2 -

ש מ ר

פ ר ו ט ו ק ו ל
ישיבת הועדה להתיישבות המשותפת לממשלה
ולהסתדרות הציונית העולמית

א' באייר התשמ"א - 5.5.81

א. שרון - יו"ר

נכח: חבר הועדה - הטר:

י. ארידור, ש. ארליך, מ. בגין, ז. המר,
י. כץ, ד. לוי, ח. לנדאו (חולה),
מ. נסים, ג. פת

נעדרו: חברי הועדה - השרים:

ב. ויץ, א. כץ, ע. לוינסקי, מ. ריבלין,
י. פרידמן, פ. שנק, א. שנקר, י. שפירא,
א. תבין

נציגי ההסתדרות הציונית:

י. מרגלית - משרד הבינוי והשיכון
י. סנפירי - משרד האוצר
א. עטייה - משרד התעשיה, המסחר והתיירות
מ. שמיר - מנהל מינהל מקרקעי ישראל

א. לישנסקי - מזכיר הועדה

סדר היום :
32/הת עיבוי והרחבה של ההתיישבות בגוש קרני שומרון: - 2.18
הקמתה של קרני שומרון ה'
33/הת קרני שומרון ג': - העבודה באתר
34/הת אריאל: - קידום העבודות לשם פיתוח אזור התעשיה 7.18

./עיבוי

בפרוטוקול זה 8 דפים.

ישיבת: 18.5.81

הת/32 עיבוי והרחבה של ההתישבות בגוש קרני שומרון:-
הקמתה של קרני שומרון ה'.

השר א. שרון: אני פותח את הישיבה. אני רוצה להעביר

היום החלטה אחת. שבוע הבא נשב ישיבה

מסוימת יותר, בה ייספר דיווח ותהיינה החלטות.

היום יש נושא אחד בלבד, ואקח לידי את נוסח-

ההחלטה.

מחליטים, במסגרת עיבוי-ההתישבות,

והרחבת קרני-שומרון לאשר את ההקמה של ישוב עירוני שם, שייקרא

באופן זמני, קרני-שומרון ה'.

להסיל על משרד הבינוי והשיכון את האחריות

והביצוע של החלטה זו.

מילת-הסבר: מדובר בפעולה-התישבות

שמאחוריה עומד הרבי סגור, שהחליט על ישוב אלפי-משפחות באזור

קרני-שומרון.

הם התחילו בעצמם, כסובן - באישור מערכת

הבטחון והמיסל הצבאי. הם פרצו דרך למקום, סללו את הדרך

למקום והחלו בעבודה. מדובר כאן בישוב גדול מאד. הערכתי -

שבמשך הזמן יהיה אולי הגדול שבישובי השומרון.

היזמה, הייתי אושר שבהחלט היתה מרשימה-

של גוף פרטי שהתחיל בעבודה, ולא חיכה. אלא שצריך להכניס אותו

היום לדרך טיפול מסודרת. על כן - אני מביא את ההחלטה הזאת

בפניכם. ברור לי לחלוטין שבגלל אופי הישוב - היקפו וגודלו

ומיקומו - הוא צריך להיות בטיפול משרד הבינוי והשיכון, אם הדבר

סקובל.

יוסי מרגלית: אוסיף שלמעשה עומדים אנו בקשר עם העובדים

והבטחנו להם תשחית עד ראש האתר עצמו ולא רק השטח.

הם עושים רושם, שהם רציניים ביותר ואסנם

עומדים להקים שש-מאות יחידות במכה ראשונה.

יוסי מרגלית:

תהיה בניה עצמית שלהם - ביזמת סיסון

חלקי של חברות אחרות.

השר א. שרון:

כמי שעקב אחרי צעדיהם סתחילה, מרכישת השטח

כאשר חלק מהשטח הם רכשו בעצמם וחלק

משה שהעמדנו לרשותם, מקרקעות שנמצאו בידינו באזור.

סאד התרשמתי מתנופתם ומהעובדה שהם עמדו בכל

דבר שהם אמרו עד היום שהם לוקחים על עצמם, בכל נושא שלקחו עליהם

לבצע. הם קבעו שביום מסויים הם יתחילו בעבודות בדרך - ואני

הסתובבתי בערך באותו יום בשעה 7 בבוקר ואפגם התחילו הכלים

בעבודות בדרך. כאשר הם הוריעו שהם סתחילים ביום מסויים עבודה

באחר עצמו - החלו העבודות באתר עצמו.

הרגשתי היא שזה יהפוך להיות אחד

הישובים המרכזיים, הגדולים - שיחננו חנופה נוספת לפעילות הגדולה

שנערכת עתה באזור זה. אם הדבר מקובל עליכם - נסכים על כך.

הח/33. קרני שומרון ג' - העבודה באתר

יוסי מרגלית: אינפורמציה לידיעת חברי הועדה:

העבודה בקרני שומרון ג' הופסקה על ידי בג"ץ

(לשלושים יום). סחר נדע אם יכולים אנו להתחיל לעבוד באתר עצמו,

או לעקוף אותו ואם נאלצים נהיה להוריד את הכלים או לאו.

על כל פנים - היום סנועים אנו מלהמשיך

בעבודה שם.

השר א. שרון:

האם הגעתם לראש האתר?

הגענו עד גבול השטח ולא יכולים אנו להמשיך

י. מרגלית:

עתה לתוך האתר. זאת נדע סחר, אחר שיערך

דיון לבדיקת הנושא.

השר א. שרון:

עם זאת ראיתי שיותר לכם להניח אספלט על הדרך.

י. מרגלית:

זה לא-משמעותי. אם איננו יכולים ללכת בדרך זו - אזי לא כדאי לעשות זאת עתה.

השר א. שרון:

לגבי המקום: סלכתחילה דעתי היתה שלא לפתוח

את הדרך מכיוון הכפר חאבלה, כפי שעשיתם

אחם. אני הערכתי שהרבה יותר פשוט יהיה לפתוח את הדרך מכיוון

הכפר נבי-אליאס - על ציר קלקיליה-שכם, קרוב יותר לאתר.

הערכתי היתה ששם זה יהיה כרוך בפחות סיבוכים.

גם הדרך הנוכחית - איני מאמין שהיא חוכל לשמש כדרך, כפי שהינה

עתה, שחתן אפשרות לישוב גדול להתקיים.

י. מרגלית:

הקטע שביצענו אותו היום - סצונת חאבלה,

גם היא לצורך האפשרות של בנייה באתר. זה קטע ראשון סתוך שלושה.

וצריך להיות קשר ישיר לכיוון כפר-סבא.

השר א. שרון:

שאלה נוספת: אם תהיה התנגדות - אני מנסה

לבחון דבר נוסף: אפשרות שאינה נוחה אסנם

ל צרכי-החיים במקום, אבל מדובר שם בבנייה של ישוב של אלף יחידות

-דיוור.

י. מרגלית:

1500 עד 2000 יחידות דיוור.

השר א. שרון:

זה יחייב עבודה יסודית מאד ושם ניגשים אנו

לבניית-קבע סיד. לכן, לסגורים ולחיים - זה

לא יהיה נוח, אבל לצורך הבניה - יתכן ואפשר יהיה להשתמש בזה

בליח-ברירה אולי בדרך סדיר-ראסלה. אלה שלוש האפשרויות שנראות לי.

י. מרגלית:

אנו בודקים כבר אם אפשר יהיה לעבור

שם. בימים הקרובים נדע מה הסשפעויות

של העיכובים בנושא זה.

השר א. שרון:

חשוב שיתחילו לעבוד שם. זה מקום חשוב מאוד, המסקיף על כל שפלת-החוף. הוא צופה על קלקיליה, מדרום-מזרח, כמעט מסורח. ובמידה רבה זו נקודת-קשר וחייבור בין הישובים הפנימיים יותר לישובי שפלת-החוף.

י. מרגלית:

בהמשך לקרני שוסרון ה' - לגבי ישע: זו אותה קבוצה שיוזמת הקמת הישוב ביזמה

עצמית?

השר א. שרון:

אם התבלבלתי - זה סימן טוב... זה סימן שהצלחנו.

י. מרגלית:

זו אותה קבוצה שהחלה בונה מצפון מזרח לאלקנה? האם היתה איזו שהיא חשיבה

מה יהיה מעמד הישוב הזה, היזמה הזאת?

השר א. שרון:

אתה מתכוון למדרון שם?

י. מרגלית:

כין כפר קאסם החורשים ואלקנה. זה נמצא בצפון-מערב.

השר א. שרון:

צריך לתקן זאת. זה צפון-מערב.

אני ביקרתי במקום ועובדים שם. מדובר שם כיום במקום מסוך לאלקנה. בזמנו חושבי אלקנה גילו התנגדות לכך ודברתי אתם בצורה חריפה ביותר, שיהודים החיים בשטח יביעו התנגדות לישוב אחר? - זה דבר שאין לקבלו בשום פנים ואופן. אני סוכן גם לוטר, שסאז אותו יום שהביעו התנגדות - לא הייתי באלקנה, למרות שהייתי שם פעמים אין-ספור - בישובים שם. מדובר בגוף חילוני. לפי דעתי - בשלב ראשון

צריך לראות את הדבר עצמאי. אני חושב שכך זה יהיה. לדעתי, כאשר אלקנה תהפוך לישוב פתוח - וברור לי שכך זה יהיה - ואולי זה יתחבר ומהיה זו שכונה באלקנה.

השר א. שרון:

היום נראה לי שצריך לספל בה בנפרד.

כי אלקנה לא מספלת בה.

י. סרגלית: בינתיים אין שום החלטה לגבי זה. אנחנו הבטחנו

להם כמשרד - כפי שמבטיחים לנו לכל

בעל יזמה עצמאית - שאנחנו ניתן להם חשתי לראש-השטח וסיוע

לפרט הבודד. כרגע זה עומד כך. וזה לאור החלטה שכל יהודי

יכול לבנות את ביתו מעבר לקו הירוק.

השר א. שרון: האם זה מספיק עתה?

י. סרגלית: מבחינתי - זה מספיק.

אני יכול גם לציין, שעד היום - מעבר

לפגישת היכרות ראשונה - לא פנו לבקש דבר.

השר א. שרון: כמה אנשים ש רכשו שם מגרשים?

י. סרגלית: הם הולכים שם כאגודה ויוצרים מגורים ל-250

יחידות דיור, מאתיים וחמשים בתים.

וזאת - בשיטה של "בנה-ביתך". הם מכשירים את השטח והכוונה לסכור

את הבניה. זה התהליך.

השר א. שרון: אני מציע שנאמר - בסך חודש ימים לא נקבל

כל החלטה. אין לנו צורך בזה עתה. ולאחר

סכן - נראה ונקבל החלטה בקשר למקום זה.

בעתיד, לדעתי - זו תהיה שכונה נוספת

לאלקנה. אני רואה את ההתפרסות של אלקנה כך, שזו תהיה שכונה

נוספת שלה.

אני מוכרח לציין את הקצב המהיר ביותר של

הבניה העצמית בקרני-שומרון.

י. סרגלית: גם באריאל צץ החוצה.

השר א. שרון: זה דבר שממש לא ייאמן, מה שקורה שם. אני

השר א. שרון:

אני סוכרר לציין זאת, כי אני מבקר שם כבר כסה ימים. וגם הבתים
שאתם בונים - זו שכונה מסש יפה, שה מאר.

הח/34. אריאל: - קידום העבודות לשם פיתוח אזור התעשייה
מר עטיה: בקשר לאריאל: יש התפתחות המאפשרת קידום
העבודות באזור התעשייה של אריאל? שמעתי

שיש בעניין זה בגץ.

השר א. שרון: בגץ זה - יוסי, אולי אתה זוכר זאת? בראון

נסצא היום בסיוור ולא יכולתי להביאו הנה.

הבגץ לגבי מה שנקרא פעם 'קיר ב' - האם זה רק לגבי השטח של 'קיר ב'
עצמה? או אולי גם לגבי שטח התעשייה?

י. מרגלית: זה רק לגבי השטח הזה, לדעתי. כי זה הסקום
שם התחילו לעלות. אחרת - זה לא היה מתעורר.

השר א. שרון: השאלה אם נקטנו בצעדים של הכרזה על השטח
שנועד לאזור התעשייה.

יש לי בקשה אליך. את אורי בראון אתה

וראי מכיר. חפנה אליו ותוודא אצלו אם היגשנו את אותה הודעה
הסתבקשת להיוחסוגשת 21 יום לפני תחילת עבודה, בנושא הררי,
לגבי אזור התעשייה. הייתי אומר - דרך לכניסה לאזור התעשייה כבר
קיימת, כי הדרך של 'קיר ב' מהווה בעצמה כבר תפיסה גם לשטח אזור
התעשייה שנמצא סמוך לה.

טוב, זה בעצם יה שתייתי להעלות בישיבה זו. אני

סודה לכם. חג עצמאות שמח.

הישיבה ננעלה

הת/32

עיבוי והרחבה של ההתיישבות בגוש קרני שומרון :-
הקמתה של קרני שומרון ה'

יו"ר הועדה להתיישבות פותח.

בדיון משתתפים: השר א. שרון; ה"ה י. מרגלית וא. עטייה.

מ ח ל י ט י ם בהסתמך על החלטות הממשלה בענין ההתיישבות בגוש קרני שומרון ובמסגרת עיבוי ההתיישבות והרחבתה שם - לאשר את ההקמה של ישוב עירוני שיקרא באופן זמני, קרני שומרון ה'.

להטיל על משרד הבינוי והשיכון את האחריות ואת הביצוע של החלטה זו.

הת/33

קרני שומרון ג': - העבודה באתר

ראש האגף לבניה כפרית במשרד הבינוי והשיכון מוסר פרטים בענין העבודה באתר של קרני שומרון ג'.

בדיון משתתפים: השר א. שרון ומר י. מרגלית.

הת/34

אריאל: - קידום העבודות לשם פיתוח אזור התעשייה

נציג משרד התעשייה, המסחר והתיירות מעלה את ענין קידום העבודות לשם פיתוח אזור התעשייה של אריאל.

בדיון משתתפים: השר א. שרון; ה"ה א. עטיה וי. מרגלית.

ה י ש י ב ה נ נ ע ל ת

658m

ח'מ 1 מ'מ 2 -

מזכירות הממשלה

סניגוריה

ש מ ר

פרוטוקול
ישיבת הועדה להתיישבות המשותפת לממשלה
ולהסתדרות הציונית העולמית

א' בניסן התשמ"א - 5.4.81

נכח: חבר הועדה - השר : א. שרון - יו"ר

נציג ההסתדרות הציונית : א. תבין

נעדרו: חברי הועדה - השרים : י. ארידור, ש. ארליך, מ. בגין, ז. המר,
י. כץ, ד. לוי, ח. לנדאו (חולה), מ. נסים,
ג. פת

נציגי ההסתדרות הציונית : ר. ויץ, א. כץ, ע. לוינסקי, מ. ריבלין,
י. פרידמן, פ. שנק, א. שנקר, י. שפירא

א. בידץ' - מינהל מקרקעי ישראל
ז. בר-יוסף - הסוכנות היהודית
א. דודאי - לשכת שר החקלאות
י. מרגלית - משרד הבינוי והשיכון
אל"מ ד. סתו - משרד הבטחון
ש. רביד - החטיבה להתיישבות, ההסתדרות הציונית
א. ליסנסקי - מזכיר הועדה

סדר היום :
הת/27 ישוב קהילתי לבני מושבות הגליל התחתון 2' 18
הת/28 ישוב קבע בלוציפר 6' 18
הת/29 האחזות נח"ל בבית הערבה ב' 7' 18
הת/30 גבעת הרדאר: - ישוב קבע 10' 18
הת/31 ורד הגליל: - תשתית לראש השטח 17' 18

./ישוב

בפרוטוקול זה 22 דפים.

ישיבה: לאה צ'סר

הת/27. ישוב קהילתי לבני מושבות הגליל התחתון

היו"ר השר א. שרון: פותח את הישיבה.

במשך תקופה ממושכת היו פניות חוזרות

ונשנות אלי על ידי המועצה האזורית של גליל תחתון, שתתה להקים ישוב קהילתי לבני מושבות הגליל התחתון. הנימוק העיקרי כמובן הוא מיעוט האוכלוסיה היהודית באזור, והריבוי הגבוה של האוכלוסיה הערבית והתפשטותה.

התנהלו אתם כמה דיונים באשר למיקומו של הישוב, כאשר גם ראש מינהל מקרקעי ישראל, אורי ביידן ואני מנסים להוביל אותם מערבה יותר לכיוון התבור, או לכיוון השטחים שנמצאים מערבית לקיבוץ בית-קשת, והם מושמם לכיוון השטחים שיותר קרובים לטבריה. לאחר שנסינו את כל הדרכים האפשריות במספר פגישות, סיכמנו שהם ילכו להתיישבות ליד לביא, באותו מקום שהיה בזמנו הכפר הערבי לוביה, לפי העקרון שנהגנו במיתר ובגבעות להב ובתמרת, כאשר מחקציב המדינה ניתנים רק האמצעים הבאים: א) דרך לראש השטח, ופה אין בעיה, כי הכביש נמצא בראש השטח; ב) מים.

מר ש. רביד: תשתית לראש השטח.

היו"ר השר א. שרון: תשתית לראש השטח של דרך, חשמל ומים.

מר ש. רביד:

איני יודע אם הנושא מסוכס או לא, אבל

הגליל התחתון מחפש כבר הרבה שנים מקום

מסוג זה עבור הבנים שאננם נקלטים בישובים החקלאיים שלו. היו מספר תכניות לגבי הנושא הזה. אני חושב שאם הנושא עדיין אינו מסוכס הייתי לוחץ יותר בכיוון, למשל, לנצל יותר את העובדה של כפר תבור לענין זה, כפר תבור כבר למעשה על ידי תוספת האוכלוסיה הגיע למצב שבו יש ישוב קהילתי, יש בו חקלאיים ויש בו הרבה מאד שאינם חקלאים. אם

מר ש. רביד:

אנחנו מחפשים סוג ישוב כזה, אני חושב שלא צריך להקים ישוב קהילתי בער לביא, כי א) ליד זה יש פארק תעשייתי; ב) מיד אחרי הפארק התעשייתי נמצאת כבר טבריה עלית. איני רואה את היתרון הגדול בכך. אם הבעיה היא תוספת אוכלוסיה, ובזה אני מאד מצדד, מדוע שלא נגדיל את כפר תבור? האמת היא שהבעיה העברית לוחצת יותר באזור ההוא מאשר מקטע צומת גולני עד טבריה, שלמעשה שם כבר אין התיישבות ערבית.

מר א. בידר': כפי שהסביר היו"ר אנחנו הצענו להם מקומות

שהיו ממש בלב האוכלוסיה הערבית. נכון שקשיי התשתית שם היו גדולים יותר, אבל לצרכי מדיניות התיישבותית זה היה במקום הרבה יותר טוב. לאחר שקיימנו את הדיון אצל השר לפני חודש וחצי בדקנו את עצמנו עוד פעם, כי מה שאומר שמעון רביד, אם נקח את סג'רה הישנה יש שם כל הגבעות שמקיפות את סג'רה. אנחנו מאד לא נחכים לעזוב את סג'רה ולהקים שם מרכז קהילתי עוד פעם לאלה שלא יכולים להיקלט בחוף המושבים. ויש שם מקום רגיל, ואני שלם עם זה, למרות שעמדנו אז יחד עם השר באותם הלחצים ויש לנו אותה סימפטיה לאזור, אבל בסך הכל זה המשך רצוף של טבריה, והבעיה להכנס לאזור ערבי לא קיימת בכלל, כי השטח הוא נקי, לאחר שפנינו את השטח של מילוא (?) וכל הבדואים בריכוז, והקמנו ישובים, אין לנו שם בעיה של ערבים. שלא לדבר על פוריה, שזו פנינה שאינה מפותחת, וגם היא יכולה לשמש תחליף.

איני יודע מה המחויבות של השר ומה התכנית

שאתה מציע.

היו"ר השר א. שון: את זה לא הצענו להם, הצעה זו שלך אתה מציע עכשיו, יכול להיות שהם היו מקבלים

זאת.

היו לנו עוד פגישות. לפני שבאנו אליך
הסתובבתי אתם בשטח, ודיברנו גם על סג'רה

מר א. ביידץ':

ועל פוריה.

על פוריה דיברת אתם בנוכחותי, אני זוכר.
את סג'רה הם גם כן דחו?

היו"ר השר א. שרון:

יש מבנה מגורים של הצבא לא רחוק מסג'רה.
זה גם מבנה מגורים או רק מיתקנים צבאיים?

מר ש. רביד:

אלה רק מיתקנים צבאיים, אין שם מגורים
למשפחות.

מר א. ביידץ':

אני מבין שאתה מציע לחזור ולדבר אתם
עוד פעם על סג'רה, אם אפשר?

היו"ר השר א. שרון:

צריך להגיד להם שאנחנו צריכים לראות את זה
בהקשר הכולל של התכנון האזורי של הגליל
התחתון, שנעשה אתם וביוזמתם ובינתיים להציע להם לבדוק עד **פעם**.

מר ש. רביד:

נדמה לי שהיו שם בעיות עם הישובים בסביבה.

היו"ר השר א. שרון:

לא על המיקום הזה. היתה הצעה אחת של כפר
חבור, הצעה שניה היתה סג'רה להפוך אותה
ממושב לישוב קהילתי, אבל סג'רה עצמה לא הסכימה, זה לא אומר שהיה
ויכוח לגבי המיקום.

מר ש. רביד:

בפפר חבור זו יכולה להיות בעיה כמו ביבניאל.
זה יכול להיות יותר חמור, כי זה ישוב חקלאי.

היו"ר השר א. שרון:

מר ש. רביד:

אבל אפשר לנצל לזה אדמה לא חקלאית.

מר א. ביידץ:

ליד כפר תבור אין אדמה לא חקלאית.

שם היו נסיונות של משרד השיכון במשך תשע

שנים, לקבל את השטח הזה.

מר ש. רביד:

בכל אופן, להקים בין צומת גולני לטבריה

עלית ישוב קהילתי כשישנו שם הפארק התעשייתי

שקיים ממילא, איני רואה בזה איזו תרומה גדולה לאיכלוס הגליל.

מר י. מרגלית:

זה מונע גם את חיזוקם של הישובים כמו

פוריה, למשל, זה שייך למועצה אזורית אחרת.

מר ש. רביד:

עמק הירדן בשמחה רבה יעבירו את זה לגליל

התחתון, איני יודע אם הגליל התחתון יכול

לקבל זאת.

מר י. מרגלית:

פעם פוריה, פעם נוה עובד ופעם פוריה עלית.

כל דבר לעצמו.

היו"ר השר א. שרון:

אתם מתנגדים לנושא הזה?

מר י. מרגלית:

אני חושב שלא כדאי להשקיע בזה.

מר ש. רביד:

לל אין זכות הצבעה, אבל דעתי נגד זה.

היו"ר השר א. שרון:

מי לוקח על עצמו לדבר אתם עוד פעם.

מר ש. רביד:

אני מוכן לקרוא להם עוד פעם ולדבר.

היו"ר השר א. שרון:

אני מבין שיש בוועדה התנגדות להקמת הישוב

ליד לביא, ומטילים על שמעון רביד, מנכ"ל

היו"ר השר א. שרון:

המחלקה להתיישבות ואולי גם ביידץ', סגן ראש מינהל מקרקעי ישראל, שניהם יחד לקיים פגישה נוספת, ולצרף גם את יוסי מרגלית, ראש אגף בנייה כפרית, לקיים פגישה כדי להגיע לתיאום באשר למקום מוסכם.

הח/28. ישוב קבע בלוציפר

היו"ר השר א. שרון: הנושא השני בסדר-היום הוא ישוב הקבע ליתיר

בלוציפר - לנו יש היום ביתיר עצמה ישוב

אחד, שזה נקרא היום בית-יתיר, ויש לנו גרעין נוסף שמעבד כבר קרקעות בשטח, אבל אין לו עדיין אפילו מחנה זמני, והוא זיף. בתכנית שלנו להקים שם ישוב שלישי וגם ישוב קהילתי, באותו אזור עצמו.

הבעיה היתה היכן נקים את ישוב הקבע ליתיר.

בזמנו דובר עם אנשי בית-יתיר שמקום הקבע שלהם יהיה בלוציפר. לוציפר נמצאת ממש על הקו, מה שהיה הקו הירוק. (מר א. תבין: מה יש היום שם?) יש שם היום משטרה בריטית, זה בקצה השטח הירדני. יש לנו כאלה באלקנה, בביר-קדיס, ויש גם משטרה בריטית כזאת בנבי סלח. אם איני טועה בזמנו הבריטים בנו 48 טיגרטים כאלה.

מבלי להתייחס כרגע אם המקום החדש הזה יכנס

אליו הישוב יתיר, כלומר, בית-יתיר או יכנס שם גרעין זיף, זה נושא שמחייב יותר שיחה בין המתיישבים ובינינו, וזה לא כל כך נושא להחלטה פה. אני מבקש שנקבל החלטה על הקמת ישוב קבע בלוציפר. זו הנקודה העיקרית. מי יכנס שם, את זה נצטרך להסדיר אתם, מי משני הגרעינים יכנס לשם ומי יעבור למחנה הזמני. בסופו של דבר שניהם יצטרכו ישובי קבע. יש פה נקודה נוספת, שבית-יתיר עלתה קודם, זיף באה אחר כך. אם אין התנגדות אני מציע לקבל החלטה זו,

ונמשיך הלאה. המחלקה להתיישבות צריכה לטפל בזה.

סר ש. רביד:

היות ושני הגרעינים הם שני מושבים שיתופיים;
שניהם שייכים לאותה חנועה ועם אותה
פרוגרמה, זה פחות משנה סי סהם יכנס קודם.

היו"ר השר א. שרון:

ההחלטה היא על ישוב קבע בלוציפר.

אל"ם ד. סחור:

אבל לגבי המיקום ברור שזה צפונית-מזרחית
למסמרה, על הרכס.

סר ש. רביד:

המסמרה היא חלק מהאיחור שקיבלנו.

הח/29. האחזות נח"ל בבית הערבה ב'.

היו"ר השר א. שרון:

הנושא השלישי בסדר היום הוא בית-הערבה ב'.
זה לא טוב לאישור, כי זה כבר אושר, אבל
בית הערבה ב' או אלסוג ב', זה אותו דבר, נמצאת מצפון לסנזר חיג'לה.
היינו במקום בסיוור עם פיקוד מרכז רק לאיחור הנקודה, כי מבחינת
ועדת השרים לבטחון והממשלה זה ישוב שכבר אושר מזמן. יש לנו כאן
בעיה שקשורה באיחור המקום, מאחר והיתה התנגדות בזמנו של פיקוד
מרכז להקים בישוב במקום שאני רצייתי. זה נראה להם קרוב מדי לגור
המערבת, הם רצו זאת קצת יותר אחורה. סיירנו יחד במקום, איתרנו את
המקום, שנמצא כקילומטר בערך צפונה מסנזר חיג'לה.
פה צריך להעלות היאחזות נח"ל, ואני רוצה
שאתם תכנסו לעבודה כאן.

סר ש. רביד:

זה כבר אושר בזמנו, אבל זו שאלה כספית.

אל"ם ד. סחור:

מוסכם לגמרי עלינו להקים שם היאחזות נח"ל.

סר ש. רביד:

זאת אומרת, שמערכת הבטחון ~~אז~~ מסכימה שאנחנו
נשקיע כסף.

אל"ם ד. סחור:

על מערכת הבטחון מקובל שתהיה שם היאחזות
נח"ל, ולא מאחז.

סר ש. רביד:

אם זה לא מאחז אז זה לא מתקצב. יש לנו
עוד כמה מקומות כאלה.

אל"ם ד. סחור:

זו הסיבה שהבאתי את הנושא הנה, כדי שיהיה
ברור שעם קצת לחץ צריך לעשות זאת.

סר ש. רביד:

זה לא הישוב היחידי בבקעה שיש לגביו החלטה
והוא לא מתקצב. אם אפשר היה להעלות שם
כמאחז, אז מבחינתי המצב פשוט. אבל אם מערכת הבטחון עומדת על זה,
שאנחנו נקים את המבנים, צריך לדעת שזה לא מתקצב.

אל"ם ד. סחור:

ברור אצלנו שאין שום אפשרות להקים זאת
כמאחז.

היו"ר השר א. שרון:

הבעיה היא רק מבחינה כספית? מאחז זה יותר
זול?

אל"ם ד. סחור:

יש כאן בעיה כספית בלבד.

סר ש. רביד:

במאחז אנחנו לא מעורבים, פרט לנושא הסנדר
שאנחנו נותנים וסורין. ברגע שהוא אומר
שזו היאחזות אנחנו צריכים להקים מבנים. אם צריך להקים מבנים זה
ענין של סיליון לירות.

אל"ם ד. סתו:

אנחנו לא סתנגדים שזה יהיה בסתכונת של
מאחז, אבל תקימו זאת אחם.

מר ש. רביד:

זה לא משנה לי.

ד"ר א. חבין:

אם זה מאחז אתה כן יכול לעשות זאת?

מר ש. רביד:

הבעיה שלנו היא סי סקים את הסבנים.
כאשר זה מאחז זו נקודה צבאית לכל דבר,

שלנו יש בה מעורבות מעטה ביותר. אנחנו מסתתפים בחכנון הכללי
סחוך פרספקטיבה לעתיד. ברגע שקוראים לזה היאחזות יש לנו מעורבות
(א) להקים את הנקודה; (ב) להחזיק את חיילי הנח"ל שם באיזה שהוא הסדר
עם משכורות וציוד וכדומה. כל הנושא הזה לא סחוקצב. אם אפשר
למצוא סידור עם מערכת הבטחון, בבקשה; אם לא, אז צריך לתקצב את זה
בנפרד.

היו"ר השר א. שרון:

הבעיה היא כספית, זה לא סופיע בשום מקום
בחקציב?

מר ש. רביד:

לא. זה בדיוק אותו סיפור כמו נעמה בבקעה
ואלקנה ג'; על אלה היו החלטות והן עדיין

לא סחוקצבות. קיבלנו תוספת ל-6 ישובים חדשים ואנחנו ב' קשנו

ל-10, בחוכם גם נעמה ובית הערבה ב'.

אם נוכל להגיע לתוספת תקציב מעופרה, בבקשה.

יש גרעין [] אזרחי בנעמה, פה אנחנו מדברים על נח"ל, ואין לנו
תשובה.

מר א. חבין:

אולי צריך לפנות לאוצר, ולראות אם יש סיכוי
למצוא שם משהו.

היו"ר השר א. שרון: אנחנו מקבלים החלטה על הקמת היאחזות נח"ל. שנית, שתהיה פניה אל האוצר, גם אני צריך לפנות, להעמדת תקציב נוסף לנושא זה. אני מבין שאנשי נעמה הם בינתיים בפצאל?

מר ש. רביד: עוד לא, כי הם רוצים ממני תאריך מתי יעברו לישוב שלהם, וללא כסף לא נוכל לעשות זאת.

היו"ר השר א. שרון: נעמה נכנסת מיד לבניית קבע?

מר ש. רביד: לפחות להעמיד בית זמני על מגרש הקבע. אבל הם לא יכולים להשאר ביפית ללא סוף. אנחנו חשבנו שהם ישבו ביפית, אבל גם כן בגבול מסויים, כי יש שם כבר 20 משפחות, ויש עוד כמה משפחות מועמדות מצ'רפת. (היו", השר א. שרון: מה מצבם שם?) טוב.

הח/30. גבעת הרדאר: - ישוב קבע

היו"ר השר א. שרון: הנושא הבא הוא הנושא של גבעת הרדאר - הרחבת מעלה החמישה.

מר ש. רביד: במשך הרבה זמן אנחנו חיפשנו דרך כיצד להשתלט על השטחים שהם בבעלות המדינה, שהם למעשה בחלקם בשטח הפקר ובחלקם משני צדי הקו הירוק לשעבר, צפונית-מזרחית למעלה החמישה וקריית-ענבים. לפני כמה ימים סוף סוף נגמר סקר הבעלויות על השטח הזה, ואנחנו יודעים בדיוק^{על} מה יכולים לעלות ועל מה לא, וישנה אפשרות להקים במקום מבחינת ישוב בשטח שהוא היה בזמנו שטח די מועד^ל לפורענות, ושמטרתו למעשה ליצור איזה שהוא חיץ בין קטנה, בידו, כדי שלא יהיה רצף עד מעלה החמישה, או עד היער של מעלה החמישה.

מר ש. רביד:

ההצעה היא להקים באזור זה ישוב קהילתי, היות ואין שום ספק שהאטרקטיביות של המקום מבחינת הקירבה לירושלים וכדומה, היא די גבוהה, אני מניח - עוד לא דיברתי על זה עם השר - שהכוונה היא פה למעשה הקצאת הקרקע מבחינת מעורבות המדינה וכמעט ללא סיוע מבחינה זו שהמקום הוא ללא ספק אטרקטיבי בצורה בלתי רגילה.

הינ"ר השר א. שרון: זה עלול לגרום בעיות למעלה החמישה, לפי דעתי.

מר ש. רביד: גם פה צריך לראות את המצב. היו שתי הצעות כיצד לקשור את האתר הזה, האם לקשור אותו לכיוון גוש גבעון, או לקשור אותו לכיוון מעלה החמישה.

הינ"ר השר א. שרון: בעצם הדרך לגבעת הרדאר עוברת בחצר של מעלה החמישה, בין בית ההבראה לבין המשק.

אל"מ ד. סתו: האתר עצמו לבינוי הוא בכל זאת צפונה 3-4 ק"מ משם.

מר י. מרגלית: ברור שצריך יהיה לבנות כביש גישה.

מר ש. רביד: אני מציע שאם תתקבל החלטה עקרונית, זה מחייב בדיקה נוספת, כי עם כל היתרון לקשור זאת אולי לגוש גבעון מבחינת דרכי התחבורה, אנחנו למעשה אולי יותר מאשר קושרים אותם לגוש גבעון מספקים לערבים דרך מעבר בשטח הזה. אני מציע שכל הנושא הזה: לאן לקשור את הישוב הזה מבחינה אזורית עוד ייבדק, מהיבטים שונים.

היו"ר השר א. שרון:

גם מבחינת מהירות הנסיעה לירושלים,

לפי דעתי זה יותר טוב דרך נבי-סמואל ורמות.

מר ש. רביד:

איני יודע, השאלה מה אנחנו עושים.

אני מציע לקבל החלטה עקרונית, וכל ההיבטים

של ההשתייכות האזורית והזיקה של הישוב הזה תיבדק פעם נוספת.

יש לנו צוות משותף, ואני מציע שנבדוק זאת ביחד אתו, לגבי כל הזיקה,

גם ביחס לגוש גבעון מצד אחד וגם לגבי מעלה החמישה מצד שני.

מר א. ביידן:

לפני חצי שנה שוחחתי עם השר על האזור הזה

במגמה להגדיל שם נוכחות יהודית, כי משם

בשטח מערבה מקטנה יש לנו אלף דונם זיתים במדרונות, שהתושבים הם

בעלי צפיות של בעלות ובאים מהצפון, מכיוון קטנה. הם מעבדים זאת,

והשנה גמרנו הסדר עם הקה"ל לפריצת דרכים בתקציב שלהם.

היו"ר השר א. שרון:

אז אולי צריך לתת את העיבוד למעלה החמישה.

מר ש. רביד:

אפשר לתת את העיבוד לנוה אילן. יש שם

מושב

עכשיו גרעין אמריקני, יש שם שיתופי תעשייתי

רציני.

של עולי ארה"ב, והם הולכים עכשיו לפרויאקט קיט, לפני מלחמת ששת

הימים המקום היה בעל עדיפות, ואז עלה שם גרעין; אחרי המלחמה זה

כבר לא היה מקום בעל עדיפות, עלה גרעין מורכב מישראלים ואמריקנים,

ובסופו של דבר נשארו האמריקנים, ויש שם מושב שיתופי מצליח היום.

מר א. ביידן:

מי

שצריך לטפל בזה הוא אלה שחיים במקום,

וזה לדעתי מקור פרנסה וקובע את איכות החיים

באזור זה. צריך לכלול את הפוטנציאל הזה עם הישוב שם. זה די סמוך

למעלה החמישה. אם נערכת בדיקה כדאי לבדוק גם את האפשרות של

מר א. ביידיץ':

איתור המיקום. (היו"ר השר א. שרון: זה ממש בתוך מעלה החמישה).
אבל הטופוגרפיה שם כזאת שלא רואים את השטח מהמשק. אם פותרים
את בעיית דרך הגישה, זו לא תהיה בעיה.

אני רוצה להזכיר עוד עובדה אחת, וזה גם
בעקבות פנייה של חברה שפננ לשר, הם רכשו מערבים מאבו-גוש באזור
מטע, וזה יותר מערבה-צפונה, זה שטח פרטי. אנחנו רצינו לרכוש
את זה, אבל בהתערבות שלך (לשר) לא ראינו שום מניעה שהם ירכשו
את השטח ויבנו בעצמם. (היו"ר השר א. שרון: אני התערבתי שהם ירכשו)
זה לא משנה. בפועל המצב הוא שיהודים רכשו זאת מערבים, הם יצרכו
לעבור דרך הוואדיות כדי לאשר את הישוב שם. מדובר על נקודה יותר
מערבה-צפונה מחברת נטף. זה מקום שבמלחמת השחרור היינו מגיעים
לשם רק עם פרדות.

היו"ר השר א. שרון: זה המקום שדיברנו להפוך אותו לאתר תיירותי
יחד עם הרשות לשמורות הטבע.

מר א. ביידיץ': אני מציע לזמן גם אותנו לצוות הבדיקה,
כי מדובר על אלף דונם זיתים, וזה דבר חשוב.

אל"מ ד. סתו: הבעיה של הגישה לגבעת הודאר היא בעיה
משנית, משום שאפשר לעשות דרך עוקפת. בעיה

זו המהנדסים יפתרו. זו בעיה הנדסית והם יכולים לפתור אותה.
הבעיה היא בעצם איזה ישוב להקים שם, ועל מי להטיל את הטיפול בו.
לדעתי, הפוטנציאל של הישוב הזה הוא לא ישוב חקלאי וגם לא ישוב
תעשייתי, זו מבשרת ירושלים נוספת. נשאלת השאלה על מי להטיל את
זה? אני חושב שבין חטיבת ההתיישבות ומשרד הבינוי, ואולי אפילו
לא בניה כפרית, אלא מחוז ירושלים, ואולי אפילו חברת "ערים" או
משהו מסוג זה, בין הדברים האלה צריכים להחליט מי מטפל בזה,
זו בעצם ההחלטה המרכזית ביחס לישוב, כי האתר עצמו, הקרקעות

אל"מ ד. סתו:

עצמן שאותרו ברבע שעוקפים את מעלה החמישה, אין לזה נגיעה למעלה החמישה, ואין סיבה שזה יפריע או יפגע במעלה החמישה. זה צריך להיות ישוב עירוני, או שזה יימסר לאיזו שהיא חברה.

מר ש. רביד: ברור דבר אחד, לא ייתכן להשאיר זאת פתוח.

היו"ר השר א. שרון: אני קצת מפחד מהפינה הזאת של מעלה החמישה וקרית ענבים, זו פינה שהיום לחוצה מצד אחד בערביי אבו-גוש למטה וכל מה שיש שם באזור זה, ומצד שני חקום שכונה עירונית, ואלה שני משקים שנאבקו במשך שנים על גבי שנים על קיומם שם.

מר ש. רביד: לא נוכל להסביר מדוע במבשרת ירושלים אנחנו מוכרים 300 ומשהו מטר ב-4 מיליון ל"י, ובגבעת הרדאר נותנים את זה על מתכונת של ישוב כפרי. יהיה קשה לתפוס את זה.

היו"ר השר א. שרון: אבל אני חושב שלא לשבת על גבעת הרדאר זה דבר לא טוב. היא נמצאת בתחום הפשרה הטריטוריאלית, לפי מיטב ידיעתי.

מר ש. רביד: איני רואה פה פרטנר לוויכוח אתך עכשיו.

ד"ר א. תבין: זו רק קביעת עובדה.

מר ש. רביד: אפשר לעשות זאת אטרקטיבי לפעילות מיידית על ידי יצירת פער איזה שהוא בין זה לבין מבשרת. אבל משהו צריך לעשות, אין סיבה שלא.

היו"ר השר א. שרון: נראה לכם שזה נושא לחברת "ערים"?

מר י. מרגלית: צריך לבדוק את כל המיתחם גם בקשר

לירושלים, ואז לשבת ולדון.

היו"ר השר א. שרון: אני מציע שנסכם שערונית אנחנו בעד זה.

זה מקובל על כולם. עקרונית אנחנו מאשרים

זאת. נראה לנו שזה פרויאקט שצריך להיות בתחום של משרד הבינוי

או בתחום ביצוע של חברת "ערים", שהיא חברה משותפת למשרד הבינוי

ומינהל מקרקעי ישראל. מוכרחים לקיים כאן איזו פגישה משותפת

לדיון בנושא זה. אולי צריך ללכת כאן בדרך כמו במבשרת או בדרך

אחרת.

אני מציע שתקיימו בנושא זה פגישה ותגיעו

להסכמה בתחום הזה. זה מקום אטרקטיבי ולפי דעתי אפשר בהחלט לתת

שם קרקע בחינם, אולי ניתן קרקע תמורת תשלום אם היא קרקע מפותחת.

אני מבקש שבאחת הישיבות הקרובות תדווחו

על תוצאות הבדיקה והדיונים שלכם. הייתי מטיל את האחריות על יוסי

מרגלית לקיים פגישה זו.

מר א. ביידיץ: מר מאיר שמיר עוסק בישובים קהילתיים לפי

החלטתך (לשר), אני מציע שבמסגרת זו נקיים

את הבדיקות והבירורים, יחד עם הצוות.

היו"ר השר א. שרון: אני מקבל, תשבו יחד, והאחריות היא על מינהל

מקרקעי ישראל לקיים את הפגישה, תסכמו,

ותביאו את מה שסיכמתם על דרך הביצוע של אותה החלטה עקרונית, באחת

הישיבות הקרובות של ועדה זו.

היו"ר השר א. שרון:

לי יש עוד נושא אחד, ישנה גבעה שנמצאת מערבית ממש מעבר לוואדי, והיא קרקע מדינה

מובהקת, לישוב קרני שומרון שאתם בונים שם. אני מדבר על הגבעה המצויה

מר י. מרגלית:

זה חלק מתכנית המיתאר שם.

היו"ר השר א. שרון:

יש הרבה מאד משפחות חדשות שרוצות להתחיל

לבנות. הייתי שם והם טוענים, שאני צריך

להודיע לכם שזה תקין מבחינתנו. אבל זה תקין כל הזמן מבחינתנו.

מר י. מרגלית:

אתה לא צריך להודיע שום דבר בענין זה.

קרני שומרון נמצאת על שלוש גבעות: אנחנו

בונים בגבעה המרכזית; הגבעה המזרחית המלצנו בפני המינהל לתת את

זה לאיזה יזם. יש עכשיו יזם שמבקש את הגבעה המערבית גם כן.

אני מקווה שנגמור אתו. מדוע אנחנו לא נכנסים לבבעה המערבית?

כי קודם-כל יש בעיה מבחינה תקציבית, אנחנו לא יכולים להגיע אליה

כאשר יש לנו בגבעה המרכזית עוד מקום לבנייה ל-50 משפחות. יש

לנו עוד 50 משפחות שלגביהן נפעיל את התכנית במסגרת "בנה ביתך"

בקרני שומרון. בשבוע הבאה יש לנו פגישה עם יזם, אני מקווה שהוא

יכנס לשם.

היו"ר השר א. שרון:

אני רוצה לשבח את העבודה שם, יש התקדמות

גדולה מאד שם והבתים יפים מאד.

מר י. מרגלית:

הבתים הם בניה שלנו.

היו"ר השר א. שרון:

יש שני דברים: מצד אחד בניה במסגרת בנה

ביתך, אבל יש יחידות שלכם שבונים שם.

הת/31. ורד הגליל: - תשתית לראש השטח

מר י. מרגלית: אני מבקש להעלות נושא במסגרת סעיף שונות. שמעון ואני נתקלנו בבעיה. יש ישוב שמתקרא ורד הגליל, והם הגיעו לשמעון רביד לקבל אצלו הטבות, והם הגיעו גם אלי לקבל אצלי הטבות, אבל מסתבר שאין שום החלטה להקים ישוב כזה.

מר ש. רביד: ורד הגליל זה חלקם בני הגליל שהתחיל סביב הגרעין של החווה שישנה שם.

היו"ר השר א. שרון: זה שהיינו צריכים להזיז בגלל נביעות?

מר ש. רביד: זה נגמר. אבל יוסי מרגלית טוען שאין החלטה. אני חיפשתי ולא מצאתי פרוטוקול על זה.

היו"ר השר א. שרון: זה ליד כורזים?

מר י. מרגלית: כן. ביקשתי בלשכת שר החקלאות לבדוק זאת והם לא מוצאים.

מר ש. רביד: האמת היא שבזמנו ברשות לתכנון הוחלט

בהתחלה על 20 משפחות, ואחר כך על 60 משפחות כל אחת 4 דונם, והיו על זה החלטות מספר. ההתייחסות שלנו עד לרגע שיוסי אמר לי שהוא לא מצא החלטה בנושא זה, אנחנו מתייחסים לנושא זה כמו... (היו"ר השר א. שרון: אולי זה קשור לכורזים?) לגבי כורזים יש החלטה.

מר י. מרגלית: אומרים לי שזה היה עוד בתקופת גלילי.

היו"ר השר א. שרון: אני כבר נתקלתי בזה במפה של חבל ההר שזה מופיע בתור ישוב שעדיין לא הוקם, ומתוכנן להקמה, ולא מצאתי את שמו ברשימת הישובים. רק לפני כמה ימים עיינתי בנושא זה.

מר ש. רביד: אני הייתי מציע שלפחות מבהינתנו טנטטיבית יהיה סיכום: היות ושם מדובר על מין טיפוס של משקי עזר כפי שהוחלט ברשות לתכנון, וסוג של ישוב קהילתי - שאנחנו נתייחס לזה כפי שחשבנו שהיתה החלטה. זאת אומרת, שהמוסדות מתחייבים לתשתית לראש השטח, והמתיישבים בונים שם את ביתם. שם מדובר על משק עזר וכל אחד קיבל כ-4000 דונם....

מר י. מרגלית: 4 עד 6 דונם ליד הבית. סך הכל קיבלו 10 דונם, 4-6 דונם ליד הבית היתר יותר רחוק.

היו"ר השר א. שרון: אבל לא עשו שום דבר בינתיים. לארש"ח

מר ש. רביד: היות ואנחנו פרצנו שם, הם יעברו צפונה לוורד הגליל, ובסופו של דבר זה יהיה רצף אחד. זה מעבר לכביש העתידי למעשה ולא מעבר לכביש הנוכחי.

היו"ר השר א. שרון: ארש"ח היא מזרחית לוורד הגליל או מעברית?

מר ש. רביד: היא צפונית, קצת מערבית, אבל בעיקר צפונית. מהחזקה של היום צפונה זו ורד הגליל, ושוב

קצת צפונה זו ארש"ח.

היו"ר השר שרון:

זה גרעין של 12 משפחות מרוסיה
שיושבים שם במשך שנים ליד מושב אלמגור.

בונים בארש"ח עכשיו?

מר ש. רביד:

עכשיו אנחנו בונים. זה במסגרת חכנית
המצפים; נקים שם 10 מבנים.

היו"ר ששר א. שרון:

בורד הגליל לא בונים?

מר ש. רביד:

לא בונים. אנחנו רק בדרך לארש"ח פרצנו
להם את הדרך.

מר י. מרגלית:

אני הייתי מציע שלא לקבל היום שום החלטה,
נראה אולי נמצא משהו לגבי כורזים.

היו"ר השר א. שרון:

יש עוד דבר שצריך לגמור. אנחנו בזמנו,
כאשר עסקנו בנושא המצפים, קיבלנו אז חכניה
של עודד ינאי וגם של עמוס הרפז להכיר בזה כמצפים. אולי אפשר
להביא זאת לדיון ולסכם בזה? זה לא מופיע ברשימה של המצפים.

מר א. ביידן:

זה היה בסיור שלך עם עמוס הרפז. אנחנו
הולכים לקראת הסדר.

מר ש. רביד:

אפשר להכיר בבית שלו כישוב?

היו"ר השר א. שרון:

אני מבקש שתביאו לנו המלצה מה לעשות עם שני
המקומות האלה ואיך לנהוג לגביהם. לא הייתי
משקיע בזה כסף. היו המלצות של עמוס הרפז, אולי אתם מוכנים
ללבן את זה ולהביא לאחת הישיבות הקרובות היכן זה עומד.

צריך לבדוק את הדבר, אבל זה לא נושא
לוועדה הזאת.

מר א. ביידץ:

רציתי לנצל את ההזדמנות שכולכם כאן.
אני מודה לכולכם.

היו"ר השר א. שרון:

הישיבה ננעלה.

ישוב קהילתי לבני מושבות הגליל התחתון

הת/27

יו"ר הועדה להתיישבות פותח.

בדיון משתתפים: השר א. שרון; ה"ה ש. רביד, א. ביידץ' וי. מרגלית.

מ ח ל י ט י ס :

א. לאשר עקרונית הקמתו של ישוב קהילתי לבני מושבות הגליל התחתון.

ב. השקעות המדינה בהקמת הישוב יסתכמו אך ורק בהבאת מים, חשמל וכביש - לראש השטח.

ג. להטיל על המנהל הכללי של החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית, סגן מנהל מינהל מקרקעי ישראל וראש האגף לבנייה כפרית במשרד הבינוי והשיכון להביא בהקדם לוועדה להתיישבות, המשותפת לממשלה ולהסתדרות הציונית העולמית הצעה בענין מיקומו של הישוב האמור.

המשך הדיון נדחה.

ישוב קבע בלוציפר

הת/28

יו"ר הועדה להתיישבות פותח.

בדיון משתתפים: השר א. שרון; ה"ה ש. רביד, א. תבין ואל"מ ד. סתו.

מ ח ל י ט י ס :

א. להקים ישוב קבע בלוציפר, בנ.צ.מ. 161-086.

ב. להטיל על החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית את הטיפול בהקמת הישוב האמור.

האחזות נח"ל בבית הערבה ב'

הת/29

יו"ר הועדה להתיישבות פותח.

בדיון משתתפים: השר א. שרון; ה"ה ש. רביד, א. תבין ואל"מ ד. סתו.

מ ח ל י ט י ס :

א. להקים האחזות נח"ל בבית הערבה ב', בנ.צ.מ. 198-137.

ב. להסמיך את יושב-ראש הועדה להתיישבות המשותפת לממשלה ולהסתדרות הציונית העולמית לפנות אל שר האוצר בענין העמדת תקציב נוסף לענין זה.

גבעת הרדאר: - יישוב

הת/30

יו"ר הועדה להתיישבות פותח.

בדיון משתתפים: השר א. שרון; ה"ה ש. רביד, א. ביידיץ',
י. מרגלית ואל"מ ד. סתו.

מ ח ל י ט י ס :

א. לאשר עקרונית הקמתו של יישוב קהילתי בגבעת הרדאר
בנ.צ.מ. 1624-1370.

ב. (1) להטיל על מנהל מינהל מקרקעי ישראל, המנהל הכללי
של החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית,
ראש האגף לבנייה כפרית במשרד הבינוי והשיכון בתאום
עם הגורמים האחרים הנוגעים לענין - לבדוק את כל
ההיבטים של ההשתייכות האזורית ותזיקה של היישוב
האמור ואת דרכי הביצוע של סעיף א' לעיל;

(2) הממונה האמור יביא בהקדם לדיון בועדה להתיישבות
המשותפת לממשלה ולהסתדרות הציונית העולמית -
הממונה בדיון.

המשך הדיון נדחה.

הגליל: - תשתית לראש השטח

הת/31

המנהל לבנייה כפרית במשרד הבינוי והשיכון פותח.

בדיון משתתפים: השר א. שרון; ה"ה ש. רביד וי. מרגלית.

המשך הדיון נדחה.

ה י ש י ב ה נ נ ע ל ת